

Bijlagen bij de jaarstukken 2013 (PS 24/14)

Inhoud**Blz.*****Specificaties vaste activa en lange passiva***

1	Immateriële vaste activa	2
2	Materiële vaste activa	4
3	Financiële vaste activa	
a	Deelnemingen	6
aa	Toelichting deelnemingen en overige verbonden partijen	7
b	Verstrekte geldleningen	27
c	Bijdragen aan investeringen van derden	28
4	Reserves	30
5	Voorzieningen	37
5a	Transitoria inzake uitkeringen van het Rijk en EU	40
6	Vaste schulden	41
7	Borg- en garantstellingen	
a	Gewaarborgde geldleningen	42
b	Gemeenschappelijk gewaarborgde geldleningen	43
c	Garanties	44

Overige bijlagen

8	Kostenverdeelstaat	50
8a	Personeel (ontslagregelingen/kosten ambtelijk apparaat)	55
9	Modelstaten A en B bij paragraaf treasury	57
10	Toelichting begrotingsrechtmatigheid	62
11	Afwijkingen t.o.v. de begroting gespecificeerd per productgroep	65
12	SiSa bijlage doeluitkeringen	67
-	Sanering verkeerslawaaï (E3)	
-	Programma externe veiligheid (E11)	
-	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (E27)	
-	Regionale mobiliteitsfondsen (E28)	
-	Doeluitkering Jeugdzorg (H8)	
13	Overzicht van de incidentele lasten en incidentele baten	68
14	Toelichting grote infrastructurele projecten	80

De in deze bijlagen vermelde financiële cijfers betreffen bedragen in hele Euro, tenzij in de desbetreffende bijlage anders is vermeld.

I Specificatie vaste activa en vaste passiva

In de jaarstukken 2013 is in het onderdeel jaarrekening, de balans met toelichting opgenomen.

In die balans-toelichting wordt verwezen naar de verloop-overzichten van de vaste activa en de vaste passiva.

In de bijlagen 1, 2 en 3 zijn de verloopoverzichten opgenomen van de vaste activa.

De bijlagen 4, 5 en 6 bevatten de verloopoverzichten van de reserves, van de voorzieningen, van de vooruitontvangen uitkeringen van Rijk en Eu en het overzicht van de opgenomen geldleningen.

In bijlage 7 zijn de door de provincie (gemeenschappelijk) gewaarborgde geldleningen en de afgegeven garanties gespecificeerd opgenomen.

Immateriële vaste activa

Omschrijving	Oorspr.bedrag vd investering aan het begin v/h dienstjaar	Vermeerderingen/ verminderingen in het dienstjaar	Oorspr.bedrag vd investering aan het einde v/h dienstjaar	Totaal van de afschrijvingen begin v/h dienstjaar	Methode van de afschrijving	*
Agio op obligaties	256.672.044		256.672.044	73.391.678	Looptijd obligaties	L
	256.672.044	0	256.672.044	73.391.678		

* afschrijvingsmethode

A=annuitair

L=lineair

Immateriële vaste activa

bijlage 1

Omschrijving	Boekwaarde per 1 jan 2013	Totaal van de afschrijvingen in 2013	Afschrijvingen	Boekwaarde per 31 dec 2013	Toegerekende rentelasten
Agio op obligaties	183.280.366	21.034.161		162.246.205	0
	183.280.366	21.034.161	0	162.246.205	0

* afschrijvingsmethode

A=annuitair

L=lineair

Verloop van de materiële vaste activa

bijlage 2

Omschrijving	Oorspr.bedrag vd investering aan het begin v/h dienstjaar	Vermeerderingen/ verminderingen in het dienstjaar	Desinvesteringen	Oorspr.bedrag vd investering aan het einde v/h dienstjaar	Totaal van de afschrijvingen begin v/h dienstjaar	Methode van de afschrijving
<u>Investerings met economisch nut</u>						
<u>Gronden en terreinen</u>						
<u>Bedrijfsgebouwen</u>						
Provinciehuis	81.836.571	2.977.379		84.813.950	48.868.848	20 jaar
Renovatie Noordbrabants Museum	28.453.485	-103.315		28.350.170	1.215.648	25 jaar
Onvoorzien Noordbrabants Museum	0			0	0	25 jaar
Beveiliging	2.443.339			2.443.339	1.311.222	10 jaar
Steunpunten	5.547.643			5.547.643	5.547.643	20 jaar
Waterstraat 16-18	2.396.141			2.396.141	767.551	25 jaar/5,50%
<u>Vervoermiddelen</u>						
Motorschip muskusrattenbestrijding	149.927			149.927	149.927	25 jaar/6,00%
<u>Machines apparaten en installaties</u>						
Milieumeetwagens	1.067.949		175.963	891.986	891.987	10/15 jaar
Brandweerauto	63.957			63.957	38.374	15 jaar
Kantoorinnovatie	908.065			908.065	405.366	10 jaar
Arbo	1.016.643			1.016.643	837.679	10 jaar
Materieel Provinciale wegen	1.369.180	48.870		1.418.050	249.652	15 jaar
Telefooncentrale	89.771	198.152		287.923	0	15 jaar
<u>Overige materiële vaste activa</u>						
Meubilair	2.220.392			2.220.392	1.594.676	Diverse
Totaal investeringen met economisch nut		3.121.086	175.963			
<u>Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut</u>						
<u>Gronden en terreinen</u>						
Grondverwerving	57.586.985	1.087.751		58.674.736	21.843.414	15 jaar
<u>Grond-, weg- en waterbouwkundige werken</u>						
Benutten (DVM)	10.027.395	170.741		10.198.136	3.841.712	15 jaar
Uit te voeren projecten	9.662.140			9.662.140	8.559.184	20 jaar/7,75%
Voorbereiding projecten	45.184.647	1.095.489		46.280.136	16.691.577	15 jaar
Verbeteren en bouwen	218.399.728	8.794.328		227.194.056	78.754.624	15 jaar
DVM Brabantstad	1.772.290			1.772.290	200.826	15 jaar
Infraprojecten in voorbereiding	6.605.191	2.152.000		8.757.191	815.430	15 jaar
Vervangingsinvestering (SO)	122.066.896	5.145.280		127.212.176	55.710.337	15 jaar
Monitoring meetnet	543.972			543.972	216.575	20 jaar/7,75%
Secundaire wegen	338.977.010			338.977.010	338.977.009	20 jaar/7,75%
Tertiaire wegen	154.771.491			154.771.491	154.771.491	20 jaar/7,75%
Quartaire wegen	10.903.993			10.903.993	10.133.253	20 jaar/7,75%
Overige wegen	11.772.619			11.772.619	10.025.708	20 jaar/7,75%
N-261	110.996			110.996	0	15 jaar
Risicoreservering Reg. Infraprojecten	0	251.175		251.175	0	15 jaar
<u>Overige materiële vaste activa</u>						
Tot.inv.openb.ruimte met mij nut		18.696.763	0			
Totaal Materiële vaste activa		21.817.849	175.963			

* afschrijvingsmethode

A=annuitair

L=lineair

Verloop van de materiële vaste activa

bijlage 2

Omschrijving	*	Boekwaarde per 1 jan 2013	Totaal van de afschrijvingen in 2013	Afwaardering wegens duur- zame waarde- vermindering	Bijdragen van derden direct gerelateerd	Boekwaarde per 31 dec 2013	Toegerekende rentelasten
<u>Investerings met economisch nut</u>							
<u>Gronden en terreinen</u>							
<u>Bedrijfsgebouwen</u>							
Provinciehuis	L	32.967.723	2.170.143			33.774.959	1.001.140
Renovatie Noordbrabants Museum	L	27.237.836	817.913			26.316.608	803.317
Onvoorzien Noordbrabants Museum	L	0				0	0
Beveiliging	L	1.132.117	244.334			887.783	30.298
Steunpunten	L	0				0	0
Waterstraat 16-18	A	1.628.590	89.058			1.539.532	47.522
<u>Vervoermiddelen</u>							
Motorschip muskusrattenbestrijding	A	0				0	0
<u>Machines apparaten en installaties</u>							
Milieumeetwagens	L	175.963				0	2.639
Brandweerauto	L	25.583	4.264			21.319	704
Kantoorinnovatie	L	502.699	56.149			446.550	14.239
Arbo	L	178.964	101.987			76.977	3.839
Materieel Provinciale wegen	L	1.119.528	107.570			1.060.828	32.705
Telefooncentrale	L	89.771	5.985			281.938	5.576
<u>Overige materiële vaste activa</u>							
Meubilair	L	625.716	126.552			499.164	16.873
Totaal investeringen met economisch nut		65.684.490	3.723.955			64.905.658	1.958.852
<u>Investerings in de openbare ruimte met</u>							
<u>Gronden en terreinen</u>							
Grondvererving	L	35.743.571	3.627.596			33.203.726	1.034.209
<u>Grond-, weg- en waterbouwkundige werken</u>							
Benutten (DVM)	L	6.185.683	591.004			5.765.420	179.267
Uit te voeren projecten	A	1.102.955	717.027			385.928	22.333
Voorbereiding projecten	L	28.493.071	2.793.428			26.795.132	829.323
Verbeteren en bouwen	L	139.645.104	13.266.296			135.173.136	4.118.945
DVM Brabantstad	L	1.571.464	1.571.464			0	23.572
Infraprojecten in voorbereiding	L	5.789.761	440.346			7.501.415	199.368
Vervangingsinvestering (SO)	L	66.356.559	6.744.826			64.757.012	1.963.463
Monitoring meetnet	A	327.397	29.005			298.392	9.387
Secundaire wegen	A	0				0	0
Tertiaire wegen	A	0				0	0
Quartaire wegen	A	770.740	317.417			453.323	18.361
Overige wegen	A	1.746.911	666.000			1.080.911	42.417
N-261	L	110.996	7.400			103.596	3.219
Risicoreservering Reg. Infraprojecten	L	0				251.175	3.768
<u>Overige materiële vaste activa</u>							
Tot.inv.openb.ruimte met mij nut		287.844.213	30.771.809			275.769.167	8.447.631
Totaal Materiële vaste activa		353.528.702	34.495.764			340.674.825	10.406.483

* afschrijvingsmethode

A=annuitair

L=lineair

Omschrijving	Waarde op 1 januari 2013			Vermeerderingen/ Verminderen 2013			Waarde op 31 december 2013			Balans		
	Nominaal	Agio	Gestort	Nominaal	Agio	Gestort	Nominaal	Agio	Gestort			
NV Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG)	100.000	0	100.000				100.000	0	100.000			
NV Waterschapsbank (NWB)	22.195	0	8.395				22.195	0	8.395			
Enexis Holding N.V.	46.144.296	0	46.144.296				46.144.296	0	46.144.296			
CBL Vennootschap B.V.	6.170	0	6.170				6.170	0	6.170	6.166		
Vordering Enexis B.V.	6.170	0	6.170				6.170	0	6.170	6.166		
Verkoop Vennootschap B.V.	6.170	0	6.170				6.170	0	6.170	6.166		
Publiek belang electriciteitsproductie B.V.	PM	0	PM				0	0	0			
Claim Staat Vennootschap B.V.	6.170	0	6.170				6.170	0	6.170	6.166		
Attero Holding N.V.	924.000	0	461.000				924.000	0	461.000			
NV Brabant Water	87.732	0	87.732				87.732	0	87.732			
NV Delta Nutsbedrijf	3.630	0	3.630				3.630	0	3.630			
NV Eindhoven Airport	1.111.762	0	555.881				1.111.762	0	555.881			
NV Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM)	14.086.696	3.019.048	17.105.744	-14.086.696	-3.019.048	-17.105.744	0	0	0			
BV Brabantse Herstructureringsmaatschappij Bedrijventerreinen (BHB)	61.587	39.525.413	39.587.000	-61.587	-39.525.413	-39.587.000	0	0	0			
BV BOM Holding				733	41.730.983	41.731.716	733	41.730.983	41.731.716	31.871.499		
BV Agro & Co Kapitaalfonds BV	6.000	2.327.333	2.333.333				6.000	2.327.333	2.333.333	605.387		
BV Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte (ORR)	8.400	0	8.400				8.400	0	8.400			
CV Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte I (ORR I)	202.500	0	202.500				202.500	0	202.500			
CV Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte II (ORR II)	202.500	0	202.500				202.500	0	202.500			
BV Tuinbouwontwikkelingsmaatschappij (TOM)	9.000	0	9.000				9.000	0	9.000			
CV Tuinbouwontwikkelingsmaatschappij CV (TOM)	447.750	0	447.750				447.750	0	447.750			
Business Park Aviolanda Holding B.V.	10.800	6.477.360	6.488.160				10.800	6.477.360	6.488.160	6.380.124		
OLSP Vastgoed B.V.	19.804	4.480.196	4.500.000				19.804	4.480.196	4.500.000	4.500.000		
Green Chemsitry Campus				10.800		10.800	10.800	0	10.800	10.800		
Totaal	63.473.332	55.829.350	118.270.001	0	-14.136.750	-813.478	-14.950.228	0	49.336.582	55.015.872	103.319.773	43.392.474

Balans: In deze kolom wordt de waarde aangegeven van de deelnemingen die op de balans zijn geactiveerd. Hiertegenover staat een gelijk bedrag dat is gereserveerd in de risicoreserve.

Alle andere waarden zijn als PM opgenomen en -destijds- ten laste gebracht van de exploitatie.

* Voor de deelnemingen BOM Holding en Agro&Co geldt dat op basis van de concept jaarrekeningcijfers over 2013 van deze bv's een herwaardering heeft plaatsgevonden.

** per 1 januari 2013 is de BOM Holding opgericht, waar de provincie 100% aandeelhouder van is. In BOM Holding zitten ook de aandelen van BOM Bedrijfslocaties (voorheen o.a. Brabantse Herstructureringsmaatschappij Bedrijventerreinen (BHB))

In verband met fiscale aspecten zijn de provincie en het Rijk overeengekomen dat 7,7% van de aandelen door provincie worden overgenomen van het Rijk, zodat de provincie in totaal voor 50,1% aandeelhouder (via BOM Holding) van BOM. Het gaat in t om € 2.566.666. Tegenover de aankoop staat een schuld aan het Rijk, zodat e.e.a. met gesloten beurzen is afgewikkeld. Eventuele rente en aflossingen betalingen geschieden op basis van de oorspronkelijke aandeelhoudersverdeling.

Green Chemistry Campus

De provincie Noord-Brabant heeft in 2013 samen met Indumij BV, namens de gemeente Bergen op Zoom en Rewin West-Brabant de Green Chemistry Campus BV opgericht in de verhouding 60% - 20% - 20% (PS 68/12)

De Green Chemistry Campus betreft de ontwikkeling van een open innovatie cluster op de locatie van Sabic Innovative Plastics in Bergen op Zoom.

De campus gaat het centrum vormen voor de ontwikkeling van de biobased economy in West-Brabant met een verwacht economisch effect van 2500 arbeidsplaatsen en 600 miljoen BNP in de regio.

Toelichting deelnemingen en overige verbonden partijen (toelichting paragraaf verbonden partijen)**-1 Verkoop aandelen Essent (programma 4 Economie)**

Op 27 mei 2009 hebben GS besloten de aandelen in het Productie- en Leveringsbedrijf van Essent te verkopen aan energiebedrijf RWE. Uit de verkoop aan RWE vloeien de deelnemingen zoals genoemd onder 1a t/m 1g voort. De provincie is voor 30,8% aandeelhouder in deze deelnemingen. Daarnaast treft u bij 1h de tijdelijke stichting 'Stichting Essent Sustainability Development' aan. Deze stichting is opgericht om toezicht te houden op het nakomen van afspraken uit de Duurzaamheidsovereenkomst welke is opgesteld bij de verkoop van Essent aan RWE. Onder deze paragraaf treft u daarmee alle Essent gerelateerde deelnemingen aan.

1a Enexis Holding BV (programma 4 Economie)*Doelstelling*

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,5 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland diende Essent uiterlijk vóór 1 januari 2011 gesplitst te worden in een Netwerkbedrijf en een Productie- en Leveringsbedrijf. Deze verplichte splitsing is doorgevoerd per 30 juni 2009. Op basis van de wet zijn de publieke aandeelhouders van Essent N.V. voor hetzelfde aandelenpercentage aandeelhouder geworden van Enexis. De vennootschap heeft ten doel:

- a. het (doen) distribueren en het (doen)transporteren van energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) water;
- b. het in stand houden, (doen) beheren, (doen) exploiteren en (doen) uitbreiden van distributie en transportnetten met annexen voor energie;
- c. het doen uitvoeren van alle taken die ingevolge de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan een netbeheerder zoals daarin bedoeld;
- d. het binnen de wettelijke grenzen ontplooiën van andere operationele en ondersteunende activiteiten.

De provincie tracht met haar aandeelhouderschap de publieke belangen te behartigen.

De provincie ziet Enexis als een strategische deelneming, niet als een financiële deelneming. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving. Dat betekent dat de Brabantse zeggenschap in het bedrijf een afspiegeling zou moeten zijn van de waarde van de Brabantse gas- en elektriciteitsnetten van Enexis. Dit vormt voor ons een belangrijk aanknopingspunt op het moment dat bijvoorbeeld (Brabantse) gemeenten hun aandelen zouden willen overdragen aan provinciale aandeelhouders.

Provinciaal risico

Het risico voor de aandeelhouders is relatief gering in relatie tot de waarde van het Netwerkbedrijf. Het nominaal aandelenkapitaal van deze vennootschap bedraagt € 149.682.196 t.o.v. een Eigen Vermogen van € 3,1 miljard. Daarmee zijn op grond van de wet (art 2.:81 BW) de verplichtingen en daarmee de aansprakelijkheid van de aandeelhouders in totaliteit jegens Enexis Holding N.V. ook beperkt tot dit bedrag. Waar het gaat om de wettelijk geregelde ratio van minimaal 40% eigen vermogen, bevindt Enexis zich op dit moment zelfs boven de 50% eigen vermogen. Gecombineerd met de achtergestelde status van de 'vordering op Enexis vennootschap' (zie 1c), levert dit een laag risico op voor de aandeelhouders van Enexis N.V.

Toekomstige verwachting

Enexis Holding N.V. opereert in een gereguleerde markt, onder toezicht van de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Deze presenteerde op 1 mei 2013 de concept methodebesluiten die de basis vormen voor de tarieven in de periode 2014-2016. In die periode gaan de gereguleerde tarieven in 3 stappen omlaag als gevolg van de door de wetgever lager ingeschatte kapitaalkosten (WACC). Dit zal een daling van het netto resultaat van de onderneming gaan betekenen. Deze grote verandering is een van de belangrijke elementen die Enexis gebruikt

bij het opstellen van het nieuwe strategisch plan 2014-2018, dat in de AVA van 2014 door de aandeelhouders dient te worden vastgesteld. Het voorjaar van 2013 is door het bedrijf gebruikt om een brede consultatieronde te doen onder haar stakeholders. Met die resultaten is Enexis aan de slag gegaan. De aandeelhouderscommissie onder leiding van de provincie Noord-Brabant is hierbij nauw betrokken.

Enexis Holding BV	Per 1 januari 2012	Per 31 december 2012
Eigen vermogen	€ 3.130,9 mln.	€ 3.244,1 mln.
Vreemd vermogen	€ 3.227,8 mln. *	€ 3.682,6 mln.
Financieel resultaat	€ 229,4 mln. (over 2011)	€ 229,1 mln. (over 2012)
Dividend	€ 35.359.921,84 (over 2011)	€ 35.298.265,48 (over 2012)

* Dit is gebaseerd op de jaarrekening 2012 (inclusief correctie van € 39,3 miljoen m.b.t. vooruit ontvangen bedragen)

1b CBL Vennootschap B.V (programma 4 Economie)

Doelstelling

De functie van deze CBL Vennootschap BV is de Verkopende Aandeelhouders te vertegenwoordigen als medebeheerder (naast RWE, Enexis en Essent) van het CBL Escrow Fonds en te fungeren als "doorgeefluik" voor betalingen in en uit het CBL Escrow Fonds (CBL: cross border lease). Voor zover na beëindiging van alle CBL's en de betaling uit het CBL Escrow Fonds van de daarmee corresponderende voortijdige beëindigingvergoedingen nog geld overblijft in het CBL Escrow Fonds, wordt het resterende bedrag in de verhouding 50%-50% verdeeld tussen RWE en Verkopende Aandeelhouders.

Eind juni 2011 zijn alle CBL contracten vervroegd beëindigd. Het vermogen in het CBL Escrow Fonds was initieel \$ 275 mln. Na aftrek van het bedrag dat nodig was voor de voortijdige beëindiging van de CBL-contracten resteerde een bedrag van ongeveer \$ 20 mln. Besloten is dit bedrag aan te houden om eventuele advies- en andere afwikkelingskosten te kunnen opvangen.

Provinciaal risico

Het totale aandelenkapitaal in CBL Vennootschap is EUR 20.000. De provincie heeft een belang van afgerond 30,8%. CBL Vennootschap participeert samen met RWE in het CBL Escrow Fonds. Deze bedraagt afgerond nog USD 20 mln. De verkopende aandeelhouders lopen een risico van 50% van dit fonds. Belang van de provincie is vervolgens weer 30,8%. Verwachting is dat dit fonds nagenoeg in zijn geheel uitgekeerd kan worden.

Toekomstige verwachting

De advies- en andere afwikkelingskosten worden zeer gering ingeschat. Dit betekent dat een groot deel van het restantbedrag van \$ 20 mln. uiteindelijk in de verhouding 50-50 zal kunnen worden uitbetaald aan respectievelijk de aandeelhouders en RWE en dat het fonds daarna geliquideerd kan worden.

CBL vennootschap BV	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	\$ 126.867	\$ 129
Vreemd vermogen	\$ 10.087.744	\$ 9.922.870
Financieel resultaat	\$ 96.158.160 (over 2011)	- \$ 126.738 (over 2012)

1c Vordering op Enexis B.V. (programma 4 Economie)

Doelstelling

Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland is Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een Netwerkbedrijf en een Productie- en Leveringsbedrijf. Essent heeft eind 2007 een herstructurering doorgevoerd waarbij de economische eigendom van de gas- en elektriciteitsnetten binnen de

Essent-groep zijn verkocht en overgedragen aan Enexis tegen de geschatte fair market value. Omdat Enexis B.V. over onvoldoende contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen is deze onverschuldigd gebleven en omgezet in een lening van Essent Nederland B.V. In de Wet Onafhankelijk Netbeheer staat opgenomen dat er na splitsing geen financiële kruisverbanden mogen bestaan. Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren is besloten om de lening (vordering) niet mee te verkopen aan RWE, maar over te dragen aan de aandeelhouders. Op het moment van overdracht bedroeg de vordering € 1,8 miljard. De vordering is vastgelegd in een leningovereenkomst bestaande uit vier tranches:

- 1^e tranche € 450 mln., looptijd 3 jaar, rente 3,27%
- 2^e tranche € 500 mln., looptijd 5 jaar, rente 4,1%
- 3^e tranche € 500 mln., looptijd 7 jaar, rente 4,65%
- 4^e tranche € 350 mln., looptijd 10 jaar, rente 7,2%

Enexis is gerechtigd om de tranches maximaal 1 jaar voor einde termijn, vervroegd geheel of gedeeltelijk af te lossen. Op basis van de Aanwijzing van de Minister van Economische Zaken is de 4^e tranche van € 350 miljoen geormerkt als achtergesteld ten behoeve van mogelijke toekomstige conversie naar het eigen vermogen van Enexis. In januari 2012 heeft Enexis de 1e tranche van totaal € 450 mln., van de aandeelhouderslening vervroegd afgelost. Enexis heeft de 2e tranche van totaal € 500 mln. op 30 september 2013 vervroegd afgelost.

Provinciaal risico

De aandeelhouders lopen zeer beheerst geachte risico's op Enexis Holding B.V. voor de niet tijdige betaling van rente en/of aflossing en, in het ergste geval, faillissement van Enexis Holding N.V.

Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (ongeveer € 20.000), art 2.:81 BW.

Toekomstige verwachting

Vordering op Enexis BV	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 97.785	€ 94.168
Vreemd vermogen	€ 1.822.109.049	€ 1.367.290.974
Financieel resultaat	€ 5.730 (over 2011)	- /- € 3.707 (over 2012)

1d Verkoop vennootschap BV (programma 4 Economie)

Doelstelling

In het kader van de transactie met RWE hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan RWE. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders overgedragen aan Verkoop Vennootschap. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft RWE bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd in het General Escrow Fonds wordt aangehouden. Buiten het bedrag dat in het General Escrow Fonds zal worden gehouden, zijn de verkopende aandeelhouders niet aansprakelijk voor inbreuken op garanties en vrijwaringen.

Daarmee is de functie van Verkoop Vennootschap B.V. dus tweërlei:

- a. Namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RWE.
- b. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat in het General Escrow Fonds is gestort.

Het vermogen in het General Escrow Fonds was initieel € 800 mln. In april 2011 is het eerste deel van de General Escrow minus gemelde claims door RWE vrijgevallen en aan de aanhouders uitgekeerd. In het General

Escrow Fonds resteert nu nog een bedrag van € 440 miljoen voor de afwikkeling van claims van RWE als gevolg van garantie en vrijwaringen die door de verkopende aandeelhouders zijn afgegeven.

Het General Escrow Fonds wordt belegd conform de FIDO/RUDDO regels die gelden voor decentrale overheden.

Provinciaal risico

Het financiële risico is beperkt tot eventuele claims van RWE als gevolg van garanties en vrijwaringen die door de verkopende aandeelhouders zijn afgegeven en het maximale bedrag (€ 440 mln.) dat nog in het General Escrow Fonds resteert.

Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (ongeveer € 20.000), art 2.:81 BW.

Toekomstige verwachting

De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims (die door RWE tot uiterlijk 30 september 2015 kunnen worden ingediend) worden afgewikkeld.

Verkoop Vennootschap BV	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 416.018.399	€ 415.870.934
Vreemd vermogen	€ 29.674.310	€ 30.416.365
Financieel resultaat	-/- € 5.154.945 (over 2011)	€ 5.852.535 (over 2012)

1e Claim Staat Vennootschap BV. (programma 4 Economie)

Doelstelling

In februari 2008 is Essent, met toestemming van de toenmalige publieke aandeelhouders, een gerechtelijke procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij bepaalde bepalingen van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) ter discussie stellen. Als gevolg van de WON is Essent gesplitst in een productie- en leveringsbedrijf (verkocht aan RWE in 2009) enerzijds en netwerkbedrijf anderzijds (Enexis). Hierdoor hebben haar aandeelhouders schade geleden. De verkopende aandeelhouders en RWE hebben afgesproken dat de procedure ook na de verkoop door Essent blijft worden gevoerd. De verkopende aandeelhouders en RWE zijn verder overeengekomen dat de eventuele schadevergoedingsvordering van Essent op de Staat der Nederlanden die zou kunnen ontstaan als de rechter inderdaad van oordeel is dat (delen van) de WON onverbindend is, wordt overgedragen aan de verkopende aandeelhouders via de deelneming Claim Staat Vennootschap BV.

De Rechtbank te 's-Gravenhage heeft de vordering van Essent in eerste instantie afgewezen. Essent is tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan. In juni 2010 heeft het Gerechtshof in Den Haag de WON onverbindend verklaard. De Staat is tegen de uitspraak in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. De Hoge Raad heeft pre justitiële vragen gesteld aan het Europese Hof van Justitie. De advocaat-generaal heeft op 16 april 2013 in zijn conclusie betoogd dat hij van oordeel is dat een absoluut verbod op het privatiseren van een distributienetbeheerder verenigbaar is met het Europees recht. Het advies van de advocaat-generaal wordt in de meeste gevallen gevolgd door de Hoge Raad, d.w.z. dat de WON verbindend wordt verklaard (= de Staat in het gelijk stellen).

Provinciaal risico

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (ongeveer € 20.000) bedragen (art 2.:81 BW)

Toekomstige verwachting

Mocht in cassatie, de WON alsnog onverbindend worden verklaard dan zal Claim Staat Vennootschap besluiten of een schadeprocedure tegen de Staat gestart kan worden.

Claim Staat vennootschap BV	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 81.378	€ 66.482
Vreemd vermogen	€ 3.144	€ 1.785
Financieel resultaat	-/- € 5.195 (over 2011)	-/- € 14.896 (over 2012)

1f Attero Holding N.V. (programma 4 Economie)

Doelstelling

Attero Holding N.V. is houdstermaatschappij van Attero B.V. Aangezien Attero geen deel uitmaakte van de verkoop van Essent N.V. aan RWE, is destijds onderzocht of een separate verkoop van Attero mogelijk was. Aangezien dit niet mogelijk bleek, zijn de aandeelhouders van Essent N.V. nu rechtstreeks aandeelhouder van Attero Holding N.V. Attero Holding N.V. heeft onder andere ten doel: het deelnemen in vennootschappen die werkzaam zijn op het gebied van de afvalverwijdering en -verwerking (waaronder in het bijzonder logistieke activiteiten), recycling/verwerking en het geschikt maken van afval tot producten voor hergebruik en energieopwekking.

In januari 2010 heeft de AvA van Essent Milieu ingestemd met een wijziging van de statuten. De naam Essent Milieu werd gewijzigd in Attero. Er werd eveneens ingestemd met een Convenant, dat de AHC een sterkere positie geeft dan op grond van de Statuten is voorzien. Zo heeft de AHC het recht van aanbeveling met betrekking tot de benoeming van 1/3 van het aantal leden van de Raad van Commissarissen. Hiernaast voert de AHC overleg met de Raad van Bestuur over het strategiebeleid en dividendbeleid en over (des)investeringen van bepaalde omvang en ingrijpende wijzigingen van de structuur van de vennootschap.

Provinciaal risico

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (voor de provincie is dit ongeveer 30,8% van € 1.496.822) (art 2.:81 BW)

Toekomstige verwachting

In juni 2010 heeft de AvA van Attero de strategie van Attero vastgesteld. Het bedrijf richt zich op maximale terugwinning, hergebruik en nuttige toepassing van grondstoffen uit afval. Attero behoort tot de marktleiders op het gebied van opwekken van (duurzame) energie uit diverse afvalstromen, verwerking van gft-afval en beheer van stortplaatsen. Het bedrijf is een van de grootste producenten van groen gas. Meer en meer richt het zich op het terugwinnen van herbruikbare materialen.

- 1.1. Bij het verkoopproces van Essent was het de bedoeling ook dit onderdeel te verkopen, aangezien afvalverwerking niet als een provinciale taak wordt gezien. Omdat de verkoop niet kon worden geëffectueerd is besloten Attero vooralsnog als zelfstandige onderneming aan te houden en met verkoop te wachten tot een ander moment. Inmiddels is de afvalmarkt danig veranderd waardoor er een nieuwe afweging noodzakelijk zal zijn met betrekking tot de toekomst van Attero. In 2012 heeft Attero met zijn aandeelhouders de mogelijkheid van het model Publiek Dienstverlener onderzocht. De inzet hiervan was Attero bedrijfsjuridisch te herstructureren zodat gemeentelijke klanten (tevens aandeelhouders) hun opdrachten tot afvalverwerking onderhands (dat wil zeggen: zonder aanbestedingsprocedure) aan Attero zouden kunnen verlenen. Omdat niet voldoende gemeenten hebben aangegeven zich in dit model te kunnen vinden, is per 1 november 2012 dit proces stopgezet. Vervolgens is op 19 juni 2013 de stap gezet om het proces voor de mogelijke verkoop van Attero te verkennen. U bent hierover op 19 juni 2013 geïnformeerd. Op 7 december 2013 hebben de Raad

van Bestuur ("RvB"), de Raad van Commissarissen ("RvC") van Attero, tezamen met de AHC besloten in te stemmen met het voornemen om Attero te verkopen aan de beoogde overnamekandidaat, Waterland Private Equity Investment B.V. ("Waterland"). Met de overname is een bedrag van 170 miljoen euro gemoeid. Daarmee zijn de onderhandelingen met potentiële kopers afgerond en is het verkoopproces van Attero in een eindfase gekomen.

In juni 2010 heeft de AvA van Attero eveneens het dividendbeleid vastgesteld. Hierin wordt gewerkt aan een solvabiliteit van 35% die in 3 tot 5 jaar wordt bereikt. De hoogte van het dividend bedraagt 30% van de genormaliseerde winst na belastingen tot het niveau van 35% solvabiliteit is bereikt. Daarna zal het dividenduitkeringspercentage volgens het voorgestelde beleid 50% van de genormaliseerde winst na belastingen bedragen. Daarbij wordt voor de periode t/m 2013 een minimum dividend van € 7,5 miljoen gegarandeerd.

Attero Holding NV	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 274.152.000	€ 273.492.000
Vreemd vermogen	€ 544.940.000	€ 500.834.000
Financieel resultaat	€ 25.445.000 (over 2011)	€ 8.092.000 (over 2012)
Dividend	€ 2.528.707 (over 2011)	€ 2.311.829 (over 2012)

Provinciale doelstellingen

In de Evaluatie van de Deelnemingenportefeuille is geconcludeerd dat door de gewijzigde omstandigheden in de afvalmarkt een nieuwe afweging nodig zal zijn over de wenselijkheid van de verkoop van de aandelen Attero. In het proces om te komen tot het Publiek Dienstverlenerschap is nauw samengewerkt tussen de Raad van Bestuur, de Raad van Commissarissen en de AHC van Attero. Na het stopzetten van het Publiek Dienstverlenersmodel heeft Attero zich met zijn aandeelhouders beraden op de toekomst. De op 19 juni 2013 ingezette stap naar een mogelijke verkoop van Attero en uw besluitvorming hiervoor zijn hier het resultaat van. Hiernaast heeft de focus gelegen op het behoud van aandeelhouderswaarde.

1q Publiek belang elektriciteitsproductie BV (PBE) (programma 4 Economie)

Doelstelling

Onderdeel van Essent was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta NV uit Zeeland heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE bij de rechter aangevochten. Er liepen zowel een kort gedingprocedure als bodemprocedure. PBE had het 50% belang in EPZ bij Energy Resources Holding (ERH) ondergebracht. In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, ERH alsnog geleverd aan RWE. PBE blijft bestaan met een beperkt takenpakket. PBE zal de zaken afwikkelen die uit de verkoop voortkomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant borging publiek belang kerncentrale Borssele uit 2009 die nopen tot voortbestaan van PBE in afgeslankte vorm. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap.

Provinciaal risico

Het financiële risico na de levering van ERH aan RWE, waarmee de vervreemding van de aandelen Essent nu is afgerond, is beperkt tot eventuele contractueel vastgelegde mogelijkheden van claims c.q. garanties. Eventuele claims komen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap BV).

Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt tot de hoogte van het

nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (voor de provincie is dit ongeveer 30,8% van € 1.496.822) (art 2.:81 BW)

Toekomstige verwachting

Binnen PBE is nog vanaf medio 2012 een bedrag tussen de € 1,5 en 2,0 miljoen (merendeel aandelenkapitaal) achtergebleven om mogelijke zaken die uit de verkoop voortkomen af te wikkelen.

Publiekbelang elektriciteitsproductie BV	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 27.656.822	€ 1.634.794
Vreemd vermogen	€ 181.000	€ 154.916
Financieel resultaat	€ 722.394.497 (over 2011)	- /- € 61.672 (over 2012)

1h Stichting Essent Sustainability Development (programma 4 Economie)

Doelstelling

De voormalig aandeelhouders van Essent, waaronder de provincie Noord-Brabant, en RWE AG hebben in september 2009 hun handtekening gezet onder de Verkoopovereenkomst (Sale and Purchase Agreement, SPA). De aandelen Essent zijn sinds dat moment in handen van RWE. Om de verwerving, levering en productie van energie (waarbij een goede balans van beschikbaarheid, duurzaamheid en betaalbaarheid van energie wordt nagestreefd) na de verkoop aan RWE te borgen is in de Verkoopovereenkomst een clause opgenomen. Deze clause, de Duurzaamheidsovereenkomst schrijft voor dat de Stichting Essent Sustainability Development wordt opgericht en dat deze toezicht zal houden op de voortgang in de uitvoering van het Ontwikkelingsplan 2009-2013, welke onderdeel uitmaakt van de Duurzaamheidsovereenkomst.

De Stichting bewaakt de uitvoering van de afspraken uit het Ontwikkelingsplan. De stichting kent een Bestuur, een Sustainability Development Council (SDC) en een Vendors Council (VC). Het Bestuur is op dezelfde wijze samengesteld als de huidige Aandeelhouderscommissie. De SDC bestaat uit 6 leden, waarvan 3 worden benoemd door de verkopende aandeelhouders en 3 worden benoemd door RWE en Essent. In de VC heeft elke verkopende aandeelhouder een vertegenwoordiger met stemrechten conform het aandelenbelang in Essent NV dat de verkopende aandeelhouder ten tijde van de verkoop had.

Provinciaal risico

Er bestaat een risico dat, gezien de veranderingen op de energiemarkt, Essent een deel van de gemaakte afspraken in de duurzaamheidsovereenkomst niet kan nakomen. Nakoming is moeilijk juridisch af te dwingen.

Huidige situatie

De Stichting Essent Sustainability Development is officieel opgericht. Er zijn geen middelen ingebracht bij de oprichting van de Stichting en er is dan ook geen financiële balans. Eventueel gemaakte kosten worden betaald door Essent. De stichting zou volgens planning tot 31-12-2013 blijven bestaan. Om Essent ook over het volledige jaar 2013 te kunnen laten rapporteren en het Bestuur van de Stichting de tijd te geven om te oordelen over de resultaten is afgesproken om de Stichting langer te laten bestaan. In maart 2014 zal het Bestuur haar oordeel over de resultaten geven. De oud-aandeelhouders Essent worden vervolgens in april 2014 gevraagd met dit oordeel in te stemmen en waarschijnlijk kan daarna de stichting worden opgeheven. Tijdens een beeldvormingsdag van PS op 4 april as. zullen Statenleden worden geïnformeerd over de resultaten. Essent zal tijdens deze dag een presentatie en toelichting op de resultaten geven.

-2 NV Brabant Water (programma 4 Economie)

Doelstelling

Brabant Water verzorgt de drink- en industriewatervoorziening aan 2,4 miljoen inwoners en het bedrijfsleven in Noord-Brabant. De provincie Noord-Brabant heeft 31,6% van de aandelen Brabant Water in bezit. Op grond van de Drinkwaterwet dienen drinkwaterbedrijven in publieke handen te zijn. Doelstelling is om alle afnemers van Brabant Water ten allertijden van veilig drinkwater te voorzien tegen een lage prijs. In 2011 heeft de aandeelhoudersvergadering ingestemd met het Strategische Plan 2012-2016 van Brabant Water. Hierin is onder meer aangegeven dat Brabant Water inzet op tarieven die tot de laagste drie van Nederland behoren. Ook is ingestemd met een uitgebreid drinkwateronthardingsplan.

Het aantal commissarissen bij Brabant Water zal worden teruggebracht naar 5 (nu nog 6), waarbij de provincie het recht heeft om 1 commissaris voor benoeming voor te dragen.

Fonds Verdrogingschade

Eind 2012 is tussen de provincie Noord-Brabant, Brabant Water en Evides een overeenkomst bereikt over het treffen van een voorziening om verdrogingschade aan de natuur als gevolg van grondwateronttrekkingen tegen te gaan.

Overnamesom Tilburgse WaterleidingMaatschappij (TWM)

De rechtbank zou eind 2013 uitspraak doen over de overnamesom TWM die door Brabant Water betaald dient te worden. Door de rechtbank is een Commissie van deskundigen ingesteld die moet helpen om tot een oordeel te komen. Deze Commissie zal uiterlijk 1 april a.s. rapport uitbrengen aan de rechtbank.

Brabant Water NV	Per 1 januari 2012	Per 31 december 2012
Eigen vermogen	€ 398.295.000	€ 437.682.000
Vreemd vermogen	€ 404.600.000	€ 392.639.000
Financieel resultaat	€ 39.084.000 (over 2011)	€ 39.387.000 (over 2012)
Dividend	Geen dividend uitgekeerd	Geen dividend uitgekeerd

-3 Eindhoven Airport (programma 4 Economie)

Doelstelling

Eindhoven Airport wil als Nederlands grootste regionale luchthaven een bijdrage leveren aan een goede bereikbaarheid. Dit doet zij door het winstgevend en duurzaam exploiteren van een luchthaven die reizigers direct of indirect toegang geeft tot bestemmingen over de hele wereld. Een goede (inter)nationale bereikbaarheid is een voorwaarde voor de regio Zuidoost-Brabant om zich economisch te kunnen ontwikkelen.

In haar bedrijfsvoering streeft de luchthaven ernaar de belangen van alle betrokkenen zo optimaal mogelijk te behartigen en respecteert zij de ruimtelijke en milieutechnische kwaliteit van de omgeving.

In 2013 is Eindhoven Airport verder doorgroeid naar 3,4 miljoen passagiers en ruim 26.000 vliegbewegingen. Dit is een groei van respectievelijk 14 % en 9 % ten opzichte van 2012.

Om Eindhoven Airport klaar te maken voor de groei van het vliegverkeer tot 2020 zijn inmiddels een hotel, nieuwe retail- en horecamogelijkheden en de aanleg van parkeergarage P4 gerealiseerd. Daarnaast is de aankomst- en vertrekhal vergroot.

In 2012 is het Ministerie gestart met de procedure van het luchthavenbesluit voor de luchthaven Eindhoven, naar verwachting zal deze begin 2014 gereed zijn. Het luchthavenbesluit is van groot belang voor de toekomstige groei van Eindhoven Airport. De provincie heeft 24,5% van de aandelen in bezit.

Eindhoven Airport NV	Per 1 januari 2012	Per 31 december 2012
Eigen vermogen	€ 38.082.031	€ 44.500.430
Vreemd vermogen	€ 32.612.129	€ 33.821.678
Financieel resultaat	€ 7.287.997 (over 2011)	€ 6.761.049 (over 2012)
Dividend	€ 56.722 (over 2011)	€ 113.444 (over 2012)

-4. BOM Holding BV (BOM) (programma 4 Economie)

BOM Holding met de hieronder vallende dochter BV's stelt zich ten doel de realisatie van een veerkrachtige economie met een duurzaam concurrentievermogen in Noord-Brabant, opdat de provincie structureel kan behoren tot de top 5 van Europese kennis- en innovatieregio's. BOM Holding wil dit doel bereiken via vier kerntaken: Ontwikkeling & Innovatie (ondersteuning samenwerking MKB-bedrijven in de topclusters/topsectoren, opdat bedrijven technologische en organisatorische innovaties omzetten in hoogwaardige, nieuwe producten en diensten), Investeringsbevordering (actief werven en verankeren van nieuwe, buitenlandse, bedrijven en daarmee het aantrekken van kennisintensieve werkgelegenheid), Bedrijventerreinen (herstructurering/gebiedsontwikkeling van bestaande en nieuwe bedrijventerreinen tot hoogwaardige, duurzame en innovatie-bevorderende werklocaties) en Participaties (met risicodragend kapitaal investeren in startende en groeiende innovatieve ondernemingen). Verder wil BOM Holding door intensieve samenwerking tussen deze vier kerntaken op integrale wijze transitieprocessen tot stand brengen, zoals op het vlak van een duurzame agrofoodketen en zorg economie, en verder de ontwikkeling van fysieke brandpunten (campussen, science parken), alsmede de realisatie van integrale internationaliseringsprojecten.

Op wens van de aandeelhouders van de N.V. BOM, het Rijk en de provincie Noord-Brabant, werd in 2013 de transformatie gerealiseerd van de N.V. BOM naar BOM Holding B.V. Achterliggende reden was de opzet van Pivot Holding B.V. (Pivotpark) en de opzet van nieuwe, grote provinciale fondsen waarvan het beheer bij de BOM is komen te liggen. Van de nieuwe BOM Holding B.V. is de provincie de enige aandeelhouder. De onderliggende dochter B.V.'s zijn: BOM Business Development & Foreign Investments, BOM Capital I, BOM Capital II, BOM Bedrijfslocaties, Pivot Holding en BOM Vastgoed. Om fiscale redenen in relatie tot personeelsdetachering door de BOM Holding aan de dochter B.V.'s is een fiscale eenheid gerealiseerd van BOM Holding met BOM Business Development & Foreign Investments en BOM Capital I. Als gevolg hiervan is de provincie meerderheidsaandeelhouder geworden van BOM Business Development & Foreign Investments en BOM Capital I. De aandelenverhouding is vanaf januari 2013 als volgt: provincie 50,1%, Rijksoverheid 49,9%.

Het verkenningsproces op welke wijze de samenwerking tussen de verschillende regionale ondersteuningsorganisaties en BOM Holding versterkt kan worden, is nog gaande. De beoogde samenwerking beperkt zich daarbij niet tot het Brabantse grondgebied, maar in de verkenning wordt ook gekeken naar ontwikkelingsorganisaties in de buurprovincies. De holdingstructuur is ondersteunend aan de ambities zoals beschreven in het Meerjarenprogramma BOM 2013-2016.

NV BOM	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 31.623.182	€ 30.702.524
Vreemd vermogen	€ 18.640.257	€ 42.544.523
Financieel resultaat 2012	€ 610.245 (over 2011)	- € 859.750 (over 2012)

Toelichting tabel:

Het gaat hier om geconsolideerde cijfers van 'de oude' N.V. BOM. In de consolidatie zijn de volgende vennootschappen/fondsen (B.V.'s) opgenomen: BOM Vastgoed, Pivot Holding, Biobased Brabant Fonds en Life Sciences & Health Fund. Het negatieve geconsolideerde resultaat wordt met name veroorzaakt door het negatieve resultaat van Pivot Holding (aanloopfase). Het resultaat van de enkelvoudige vennootschap BOM (excl. Pivot Holding) laat daarentegen een positief resultaat van € 479.554 zien.

BOM Bedrijfslocaties B.V. (dochter-B.V. van BOM Holding; programma 4 Economie)

BOM Bedrijfslocaties bestaat uit twee onderdelen: de expertise-unit Bedrijventerreinen, die de kerntaak Bedrijventerreinen uitvoert van BOM Holding, en BHB Capital, het participatiefonds van BOM Bedrijfslocaties

(voorheen de BHB).

De kennis- en expertise-unit Bedrijventerreinen stelt herstructurerings-/gebiedsontwikkelingsplannen op voor bestaande en nieuwe werklocaties. Gemeenten, projectontwikkelaars en waar nodig BHB Capital participeren financieel in deze gebiedsontwikkelings-/herstructureringsprojecten om de gemaakte plannen te kunnen uitvoeren.

BHB Capital participeert pas in gebieds-/herontwikkelingsprojecten als aan de participatiecriteria wordt voldaan. Het beschikbare kapitaal van BHB Capital is uitsluitend door de provincie beschikbaar gesteld. De provincie maakt gebruik van agiostortingen. Deze agiostortingen zijn gefinancierd uit het herstructureringsbeleid (€ 30 mln. over de periode 2005-2015; te storten in drie tranches), het intensiveringsbeleid Bestuursakkoord (€ 10 mln. voor 2007-2011) en het maatregelenpakket kredietcrisis (€ 9,5 mln. voor 2009-2010). De derde tranche-storting van € 10 mln. als onderdeel van de eerste € 30 mln. is wel toegekend, maar tot nu toe niet geëffectueerd. Met BOM Bedrijfslocaties/BHB Capital is afgesproken dat de daadwerkelijke storting naar behoefte en op verzoek van BHB Capital zal gebeuren.

Bij de realisering van BOM Holding zijn alle aandelen BHB B.V. (thans BHB Capital) in handen gekomen van BOM Holding, waarvan de provincie 100 % aandeelhouder is. Tot de operationalisering van BOM Holding bezat de provincie 92% en de N.V. BOM 8% aandelen BHB B.V..

BHB BV	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 31.817.954	€ 25.894.200
Vreemd vermogen	€ 15.139.107	€ 13.946.002
Financieel resultaat	-/- € 2.605.755 (over 2011)	-/- € 5.923.754 (over 2012)

Toelichting financieel resultaat:

De oorzaak van het negatieve resultaat van de BHB is de toegenomen hoogte van de voorzieningen. De toename van de voorzieningen is enerzijds het gevolg van het opstarten van exploitaties (voorziening wordt al getroffen bij de start; voorzichtigheidsprincipe), anderzijds door de economische crisis, waardoor uitgifte in projecten vertraging oploopt. Tot slot: de omvang van de post voorzieningen is overigens in zeer belangrijke mate beïnvloed door de participaties uit het Kredietcrisis-programma en de Nimby-opgaven die een veel hoger risicoprofiel kennen dan gebruikelijke participaties.

-5. Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte (RvR) (programma 2 Ruimte)

De provincie heeft aan de sanering van de intensieve veehouderij, de glastuinbouw, de voormalige militaire terreinen en de sloop van overbodige bebouwing een bedrag van ca. € 209 miljoen uitgegeven. Deze kosten moeten worden terugverdiend door de uitgifte van in het algemeen ruime woningbouwkavels. Dit is de aanpak ruimte voor ruimte. De provincie geeft de woningbouwkavels niet zelf uit. Samen met private partijen heeft zij hiervoor de ontwikkelingsmaatschappij ruimte voor ruimte opgericht. De ontwikkelingsmaatschappij heeft tot op heden € 113 miljoen van de al betaalde saneringskosten terugverdiend. De huidige problemen op de woningbouwmarkt hebben duidelijk invloed op het tempo waarin het nog resterend bedrag wordt terugverdiend.

Eind 2012 zijn hierdoor forse financiële problemen gesignaleerd in met name de liquiditeitspositie. Inmiddels is duidelijk dat het business-model geschikt is voor het terugverdienen van de voorgefinancierde uitgaven, maar hiervoor is een langere tijd nodig dan was verwacht. De provincie beraadt zich samen met haar private partners op vervolgstappen. In 2013 zijn de onderhandelingen over het mogelijk uitstappen van twee van de drie private partijen gestart. De derde partij heeft te kennen gegeven de samenwerking te willen continueren. In de eerste helft van 2014 zullen de onderhandelingen worden afgerond. De consequenties daarvan voor de provincie op financieel en organisatorisch vlak zijn dan ook aan te geven.

De ontwikkelingsmaatschappij kent een BV/CV structuur. Naast de Ruimte voor Ruimte Beheer BV vindt de

ontwikkeling en verkoop van de woningbouwkavels plaats in de Ruimte voor Ruimte I CV en II CV.

ORR I CV	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 15.039.000	€ 14.815.000
Vreemd vermogen	€ 10.141.000	€ 7.800.000
Financieel resultaat	€ 1.057.000 (over 2011)	-/- € 224.000 (over 2012)

ORR II CV	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 133.000	-/- € 1.137.000
Vreemd vermogen	€ 25.550.000	€ 38.169.000
Financieel resultaat	€ 93.000 (over 2011)	-/- € 1.270.000 (over 2012)

ORR BV	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 256.000	€ 170.000
Vreemd vermogen	€ 241.000	€ 254.000
Financieel resultaat	€ 45.000 (over 2011)	€ 14.000 (over 2012)
Dividenduitkering	€ 28.000 (over 2011)	geen

De resultaten over 2013 worden eerst in mei 2014 bekend. De voorlopige verkoopresultaten over 2013 laten zien dat er in dat jaar 37 kavels zijn verkocht, waarvan 25 reeds zijn betaald.

-6. Tuinbouwontwikkelingsmaatschappij (TOM) (programma 2 Ruimte)

De TOM CV/BV houdt zich bezig met het ontwikkelen van glastuinbouwgebieden. De Provincie Noord-Brabant en ZLTO (NCB-Ontwikkeling) nemen ieder voor 50% deel in het aandelenkapitaal van de TOM BV, terwijl de deelneming in TOM CV als 'stille vennoot' is bepaald op ieder 49,75%. Het restant (0,5%) is in handen van TOM BV, zijnde de beherend vennoot.

De hoofddoelstelling van de TOM is het realiseren van circa 500 ha aan duurzame glastuinbouwpercelen voor circa 390 ha netto glas. Op 31 december 2013 was de TOM actief op zeven locaties, waarvan de locaties in de gemeente Steenberg (300 ha) en Deurne (150 ha) de belangrijkste zijn. In totaal had de TOM 420 ha grond in portefeuille, waarvan 398 ha in eigendom en 22 ha in optie. Er waren 248 ha verkocht, waarvan 145 ha aan glastuinbouwbedrijven (29% van de doelstelling).

Sinds 2009 heeft de TOM last van de over het algemeen slechte markt voor glastuinbouwproducten en van de financiële crisis. De combinatie van beide factoren maakt het tuinbouwondernemers zeer moeilijk om nieuwe vestigingen te financieren. Uit de laatste prognoses (januari 2014) komt naar voren dat de TOM meer tijd nodig zal hebben om haar gronduitgifte rond te krijgen (tot 2025 in plaats van tot 2020). De extra rentelasten die dit met zich meebrengt maken dat de TOM vrijwel zeker een aanzienlijk verlies zal leiden. In 2014 is herfinanciering van de TOM onontkoombaar.

TOM CV	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	-/- € 4.305.441	-/- € 5.515.406
Vreemd vermogen	€ 53.042.361	€ 56.281.284
Financieel resultaat	-/- € 2.722.843 (over 2011)	-/- € 1.209.373 (over 2012)

TOM BV	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 18.000	€ 18.000
Vreemd vermogen	€ 206.483	€ 228.467
Financieel resultaat	€ 0 (over 2011)	€ 0 (over 2012)

-7. Agro & Co Kapitaalfonds BV (programma 4 Economie)

Agro & Co Kapitaalfonds B.V. is opgericht als de 'participatiepoot' van de Stichting Agro & Co; de ontwikkelingsorganisatie op het vlak van nieuwe, perspectiefvolle, agro-gelieerde bedrijvigheid, met als doel bevordering van de dynamiek en duurzaamheid van het Brabantse landelijk gebied.

Doel van het Kapitaalfonds betreft de deelname in jonge en startende, innovatieve bedrijven in de agro(food)sector met risicodragend kapitaal.

Naast de provincie/BOM zijn medeoprichters van Agro & Co: de ZLTO (NCB Participaties) en de gezamenlijke Brabantse Rabobanken. De drie partijen hebben hetzelfde aandeel in het Kapitaalfonds (elk 1/3^e aandeel) en op dezelfde voorwaarden.

Het gestorte kapitaal is in totaal € 7 miljoen; iedere partij heeft een aandeel van € 2.333.333,-.

In april 2011 besloten de aandeelhouders om per 1 juli 2012 Agro & Co te beëindigen, zowel de Stichting als het Kapitaalfonds. De Stichtingsactiviteiten werden medio 2012 beëindigd; in 2013 werd de Stichting juridisch opgeheven. Het exit-traject van lopende participaties van het Kapitaalfonds loopt nog (streefdatum afronding is eind eerste kwartaal 2014).

Agro & Co	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 4.480.717	€ 2.334.425
Vreemd vermogen	€ 43.968	€ 28.587
Financieel resultaat	- € 165.604 (over 2011)	- € 2.146.292 (over 2012)

Toelichting op tabel:

Het grote negatieve resultaat wordt veroorzaakt door de voorzieningen op participaties en leningen u/g waarvoor nog overnamepartners worden gezocht (cfm. exitstrategie).

-8 Business Park Aviolanda B.V. (programma 4 Economie)

De provincie neemt deel in een gezamenlijke onderneming die sinds april 2010 eigenaar is van het bedrijventerrein van voorheen Stork/Fokker bij de vliegbasis te Woensdrecht (zie PS 45/09*). Bij de overdracht van het terrein hebben de twee daarop gevestigde Fokkerbedrijven hun grond en opstallen in erfpacht genomen. De joint-venture is samen met de gemeente Woensdrecht, de Brabantse Herstructureringsmaatschappij Bedrijventerreinen en Stork opgericht. Ze bestaat uit een holding en twee dochtermaatschappijen ('beheer' en 'ontwikkeling'), alsmede uit een ontwikkelingsmaatschappij (GEM Aviolanda Woensdrecht CV/BV).

Het doel is ruimte ter beschikking te stellen voor de nieuwvestiging van hoofdzakelijk luchthavengebonden bedrijven waardoor Woensdrecht als centrum voor onderhoud van vliegtuigen en vliegtuigonderdelen wordt versterkt zonder dat dit ten koste gaat van de hoge natuur- en landschapswaarden in de omgeving. In eerste instantie gaat het hierbij om 4,7 ha. Later kan daar nog eens 1,1 ha bijkomen.

Het verkopen van grond aan hoofdzakelijk luchthavengebonden bedrijven is tot op heden bijzonder moeilijk gebleken. Slechts één bedrijf is neergestreken op het businesspark, te weten Aircraft End-of-Life Solutions (AELS).

Dit bedrijf legt zich toe op het duurzaam de-assembleren van vliegtuigen. De betrokken markt kent zware internationale concurrentie. Bij geen enkel vliegveld in Nederland is de laatste jaren grond uitgegeven.

Mogelijk kan wel bedrijfsruimte worden ontwikkeld voor verhuur. Dit zou een koerswijziging van de onderneming vergen. Partijen in de joint venture zijn hierover in gesprek. Als het tot een koerswijziging komt, dan is een extra kapitaalbreng nodig, afhankelijk van het ambitieniveau oplopend tot € 11 miljoen. Welk deel hiervan dan door de provincie moet worden ingebracht moet duidelijk worden in het overleg met de andere partijen in de joint venture.

Business Park Aviolanda BV	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 10.174.343*	€ 10.633.540
Vreemd vermogen	€ 15.092.860	€ 14.594.363
Financieel resultaat 2012	-€ 1.105.933 (over 2011)*	€ 459.197 (over 2012)

* Inclusief correctie van de jaarrekening 2012.

-9. en 10. Overige deelnemingen (algemeen financieel beleid)

De provincie brengt via de deelnemingen in NV Waterschapsbank en NV Bank voor Nederlandse Gemeenten een stukje provinciale betrokkenheid tot uitdrukking bij financiële instellingen die gericht zijn op de lagere overheid.

Het uit deze deelnemingen ontvangen dividend wordt als algemeen dekkingsmiddel in de begroting ingezet. Het ontvangen dividend Nederlandse Waterschapsbank bedroeg in 2011 € 28.920,-. In 2012 heeft de Nederlandse Waterschapsbank geen dividend uitgekeerd om zodoende het eigen vermogen te versterken om te kunnen voldoen aan de verscherpte toezichtregels (Basel III).

Het ontvangen dividend BNG bedroeg in 2011 en 2012 respectievelijk € 92.000,- en € 46.000,-

11. Delta NV (algemeen financieel beleid)

Delta is in 1991 ontstaan uit een fusie tussen Watermaatschappij Zuidwest-Nederland (WMZ) en de Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij (PZEM). Aangezien deze fusie werd betaald in aandelen en de provincie aandelen bezat in WMZ, werd Noord-Brabant aandeelhouder in Delta met een aandelenpercentage van 0,05% (8 aandelen). Naast de provincie zijn ook de gemeenten Woensdrecht en Bergen op Zoom Brabantse aandeelhouders van Delta NV.

In 2011 is een einde gekomen aan het conflict met Delta over de verkoop van ERH/EPZ aan RWE. Hierdoor zijn de aandelen EPZ (kerncentrale Borssele) voor 70% in handen gekomen van Delta en voor 30% in die van RWE. Op 13 december 2011 hebben GS besloten om hun aandelen Delta te willen verkopen. Verkopen is echter tot op heden niet gelukt vanwege de slechte omstandigheden op de energiemarkt. De energietak van Delta draait al een paar jaar verlies en de vooruitzichten zijn nog niet gunstig. Om deze reden hebben de andere aandeelhouders tot op heden onze aandelen niet over willen nemen en daarom blijven we voorlopig aandeelhouder van Delta. Delta NV is momenteel haar strategie voor de toekomst aan het onderzoeken. De komende periode zal worden bepaald of Delta gaat fuseren, of zij haar commerciële activiteiten gaat verkopen of dat zij zelfstandig haar koers verder bepaalt. Daarnaast bestaat de kans dat waterbedrijf Evides en netwerkbedrijf DNWB afgesplitst worden van Delta, dit zou betekenen dat de provincie direct aandeelhouder van deze bedrijven wordt.

Delta NV	Per 1 januari 2012	Per 31 december 2012
Eigen vermogen	€ 1.179.820.000	€ 1.187.865.000
Vreemd vermogen	€ 2.032.923.000	€ 1.876.028.000
Financieel resultaat	€ 90.705.000 (over 2011)	€ 87.946.000 (over 2012)
Dividend	€ 20.942 (over 2011)	€ 20.942 (over 2012)

12. Oss Life Sciences Park (OLSP) Vastgoed BV (programma 4 Economie)

OLSP Vastgoed BV is opgericht op 31 januari 2012 en kent twee aandeelhouders, de provincie Noord-Brabant en de gemeente Oss, in de verhouding 2:1. Daarnaast heeft de provincie een hypothecaire lening verstrekt van maximaal € 10 miljoen. Hiervan is bij aankoop € 5,8 miljoen verstrekt. Ook BHB investeert in de toekomst € 2,5 miljoen in de herstructurering van de gebouwen op het park. OLSP Vastgoed BV is eigenaar van een vijftal gebouwen op het MSD-terrein in Oss, welke langjarig zijn verhuurd aan Pivot Park BV (30 jarige huurovereenkomst). 2012 heeft vooral in het teken gestaan van de eerste initiële investeringen om het gebouw geschikt te maken als multi-tenant gebouw, daarnaast is de organisatie van Vastgoed BV ingericht en bemenst. In 2013 is het Meerjarig Onderhouds- en Investeringsplan vastgesteld. Een en ander gebeurt in nauwe samenwerking met het Pivot Park BV, welke onderdeel is van de BOM. Op basis van het Meerjarig Onderhouds- en Investeringsplan hebben er verschillende werkzaamheden aan de gebouwen plaatsgevonden, zoals de inrichting van de ontvangstruimte, isolatiewerkzaamheden en het aanpassen van de brandmeldingsinstallatie.

OLSP Vastgoed BV	Per 31 december 2012
Eigen vermogen	€ 6.990.142
Vreemd vermogen	€ 6.117.849
Financieel resultaat	€ 190.142 (over 2012)
Dividend	€ 0

13. Green Chemistry Campus B.V.

Doelstelling

Doel van de campus is het tot stand brengen van een topfaciliteit binnen de biobased economy met een focus op jonge innovatieve bedrijven op het snijvlak van 'Agro meets Chemistry'. De campus is business-driven en biedt kantoor-, laboratorium- en demofaciliteiten. Inhoudelijk speerpunt van de campus zijn groene bouwstenen, met de focus op bio-aromaten. De campus is één van de toplocaties binnen de Biobased Delta, een groot samenwerkingsverband rond het thema biobased economy in Zuid-West Nederland. De campus is in 2011 geopend en huisvest momenteel 16 bedrijven en kennisinstellingen.

De provincie is groot aandeelhouder met 60% van de aandelen. Overige aandeelhouders zijn NV REWIN West-Brabant (20%) en de gemeente Bergen op Zoom (20%). REWIN is tevens directievoerende partij over de campus en is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering.

Provinciaal risico

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (60% van € 18.000). Naast het aandelenkapitaal heeft de campus een achtergestelde lening bij de provincie ter hoogte van € 1,6miljoen. Deze lening loopt tot 2024. Bij een positief financieel resultaat van de campus wordt de lening afgelost.

Toekomstige verwachting

De campus gaat vanaf 2014 het Shared Research Centre bio-aromaten van TNO en Vito huisvesten. Dit onderzoekscentrum geeft een belangrijke impuls aan de campusontwikkeling en trekt wellicht meer bedrijvigheid aan. In 2014 worden investeringen gedaan, waar vanaf 2015 de revenuen worden verwacht. Tevens heeft verdergaande internationale samenwerking met Vlaanderen, Frankrijk (IAR) en Nord Rhein Westfalen prioriteit.

Green Chemistry Campus BV	per 1 jan 2013	per 31 dec 2013
----------------------------------	-----------------------	------------------------

Eigen vermogen	Pm	Pm
Vreemd vermogen	Pm	Pm
Financieel resultaat	Pm	pm

Gemeenschappelijke regelingen

Havenschap Moerdijk (programma 4 Economie)

Het Havenschap Moerdijk is een gemeenschappelijke regeling met als doel het doen aanleggen en exploiteren van complexe industrieterreinen en -havens. Deelnemers zijn de provincie en de gemeente Moerdijk (ieder voor 50%).

De portefeuillehouder Ruimtelijke Ordening en Wonen van de provincie is lid en voorzitter van het dagelijks bestuur en lid en voorzitter van de Raad van Bestuur.

In de Raad van Bestuur hebben voorts twee PS-leden en nog een lid van Gedeputeerde Staten zitting. De provincie deelt mee in de overschotten en tekorten die bij de gronduitgiften van het schap ontstaan alsmede in de exploitatieresultaten.

Havenstrategie 2030

Het Havenschap werkt met haar deelnemers in de G.R. aan de Havenstrategie Moerdijk 2030 en de bijbehorende uitvoeringsagenda. Deze strategie zal de gezamenlijke basis zijn voor toekomstige plannen en investeringen van het Havenschap voor het Haven en Industriecomplex Moerdijk en haar omgeving. In relatie tot de havenstrategie wordt nu gediscussieerd over onder meer de kern Moerdijk, de governance structuur van het Havenschap, de multimodale ontsluiting en de leefbaarheid.

Logistiek Park Moerdijk

Het havenschap zal de ontwikkeling en exploitatie van Logistiek Park Moerdijk voor haar rekening nemen.

Verzelfstandiging

Uiterlijk in 2015 zal de verzelfstandiging van het Havenschap opnieuw worden gezien.

Resultaten 2013

De resultaten van het Havenschap vallen lager uit dan voorzien. Dit heeft te maken met dat een aantal klanten hun ladingstroom verplaatst hebben en er nog nieuwe stromen geworven dienen te worden door de bedrijven op het HICM. Daarnaast heeft in het eerste kwartaal de productie van Shell stil gelegen ivm groot onderhoud. Voor 2013 was in de begroting winst voorzien, maar inmiddels wordt rekening gehouden met een klein verlies. Andere Nederlandse zeehavens komen waarschijnlijk rond een resultaat van 0 uit.

Het Havenschap gaat de ontwikkeling en exploitatie van het in voorbereiding zijnde Logistiek Park Moerdijk uitvoeren. Hierbij zijn op korte termijn aanloopverliezen te verwachten. Deze zullen op korte termijn (negatieve) gevolgen hebben voor het resultaat van het Havenschap.

HM heeft de Shell grondreserves aangekocht. Hier is een grote investering mee gemoeid terwijl er nog geen inkomsten uit erfpacht of overslag tegenover staan en dit drukt op het financiële resultaat. Deze risico's worden uit de lopende exploitatie en het weerstandsvermogen van HM gedekt.

Havenschap Moerdijk	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 75.000.323	€ 79.511.513
Vreemd vermogen	€ 143.656.438	€ 131.541.681

Financieel resultaat	€ 11.560.338 (over 2011)	€ 5.045.643 (over 2012)
----------------------	--------------------------	-------------------------

Parkschap Nationaal Park de Biesbosch (programma 03 Ecologie- Natuur, bos en landschap)

Sinds 1 januari 2011 is het Natuur- en recreatieschap Nationaal Park de Biesbosch opgegaan in Parkschap Nationaal Park de Biesbosch met als doel de bescherming en de ontwikkeling van de natuur, de bewaring en de ontwikkeling van het landschap en de zorg voor en de ontwikkeling van de recreatie in dit gebied. Bestuurlijk is de provincie vertegenwoordigd met de gedeputeerde voor Natuur.

De provincie Noord-Brabant draagt in 2013 voor € 0,1 mln bij aan het Parkschap voor bestuurskosten en de activiteiten van het Parkschap die betrekking hebben op het Brabantse deel van de Biesbosch

Nat.Park de Biesbosch	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 769.414	€ 675.156
Vreemd vermogen	€ 2.679.278	€ 2.606.930
Financieel resultaat 2012	€ 19.441	€ 79.061

IPO (programma 1 Bestuur)

Het interprovinciaal overleg is een vereniging waarin alle provincies zijn vertegenwoordigd en die tot doel heeft de belangen te behartigen van de provincies bij het Rijk. De provincie Noord-Brabant betaalt naar rato mee in de kosten van het IPO-secretariaat en in de kosten van de diverse projecten en programma's.

De bijdrage aan het IPO voor 2013 bedraagt: € 0,7 mln.

Zuidelijke Rekenkamer (programma 1 Bestuur)

De Zuidelijke Rekenkamer is de gemeenschappelijke rekenkamer van de provincies Limburg en Noord-Brabant. Op grond van artikel 183 van de Provinciewet onderzoekt zij de doeltreffendheid, de doelmatigheid en de rechtmatigheid van het door het provinciebestuur gevoerde bestuur.

Het bestuur van de Zuidelijke Rekenkamer is voor de duur van zes jaar benoemd door Provinciale Staten van beide provincies.

Beide provincies dragen jaarlijks bij in de kosten van de rekenkamer. De bijdrage van de provincie Noord-Brabant aan de Zuidelijke Rekenkamer voor 2012 bedraagt € 0,3 mln.

Zuidelijke Rekenkamer	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen		€ 0
Vreemd vermogen	€ 56.901	€ 57.455
Financieel resultaat 2012		€ 38.436

INPA huis van de Nederlandse provincies in Brussel (programma 1 Bestuur)

INPA dient een algemeen bestuurlijke belang voor wat betreft de invloed van de provincie(s) in de Europese Unie. INPA (International Non-Profit Association) huis van de Nederlandse provincies is een vereniging naar Belgisch recht. In INPA huis van de Nederlandse provincies zijn de provincies als leden van de vereniging vertegenwoordigd. De provincie Noord-Brabant heeft een eigen vertegenwoordiger in Brussel.

Kleinschalig Collectief Vervoer (programma 5 Mobiliteit)

Samenwerking

De provincie werkt sinds 2000 met de gemeenten waarvoor zij de vervoersautoriteit is, samen in vier regio's aan de ontwikkeling en instandhouding van de Regiotaxi. Daartoe zijn convenanten aangegaan. In 2010 is een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tot stand gekomen tussen de provincie en de 48 gemeenten, samenwerkend

in vier regio's. De afspraken zijn geactualiseerd in verband met nieuwe wetgeving en nieuwe provinciebrede financiële afspraken. De afspraken gaan in per 2011.

Doel van de afspraken is samenwerking in wederzijds belang ten behoeve van aanbesteding, beheer en ontwikkeling van de Regiotaxi en de transitie van gehandicapte reizigers uit de Regiotaxi naar het toegankelijke OV.

De samenwerkingsovereenkomst regelt onder andere de jaarlijkse besteding van ca. € 10,9 miljoen (prijspeil 2011) aan provinciale bijdrage vanuit de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer, uit te geven aan exploitatiekosten regiotaxi, contractbeheer, (toegankelijk) OV en onderzoek. In de nieuwe samenwerkingsovereenkomst worden afspraken gemaakt over een effectievere besteding van de middelen. Daartoe behoort ook een afname van een provinciale bijdrage vanuit de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer die nu wordt ingezet voor de bekostiging van vervoer op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning. De vier regio's zijn KCV West-Brabant, KCV Noord-Oost Brabant, KCV Midden-Brabant en KCV Den Bosch & Meierij.

Kleinschalig collectief vervoer: Gemeenschappelijke regelingen

Voor de regio's West-Brabant en Noordoost Brabant zijn gemeenschappelijke regelingen aangegaan. Deze regelingen hebben rechtspersoonlijkheid. Voor de regio's Midden Brabant en Den Bosch zijn geen gemeenschappelijke regelingen gemaakt en geldt alleen de samenwerkingsovereenkomst. Gesteld kan worden dat er feitelijk wel een (lichte) gemeenschappelijke regeling functioneert. Bezien wordt of dit ook wordt geformaliseerd.

Gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant

Deze gemeenschappelijke regeling met rechtspersoonlijkheid stelt zich ten doel:

- a. om de zorg, die elke gemeente zelf heeft voor het sociale en recreatieve vervoer van mensen die beperkingen ondervinden bij het verplaatsen buitenshuis, in gezamenlijkheid doelmatig en effectief te organiseren en te realiseren. Hiertoe wordt een vervoerssysteem in stand gehouden met de gezamenlijke intentie dit systeem te optimaliseren;
- b. om de zorg in het algemeen voor de bereikbaarheid en leefbaarheid binnen het verzorgingsgebied in afstemming en intensieve samenwerking verder vorm te geven door een systeem van collectief vraagafhankelijk vervoer;
- c. om de verdere ontwikkelingen van het kleinschalig collectief vervoer af te stemmen met de ontwikkelingen binnen het gehele collectieve personenvervoer, in overleg met andere zich daarmee bezighoudende bestuurlijke overlegtafels.

Jaarlijkse bijdrage: ca. € 5,4 miljoen (uit de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer).

Gemeenschappelijke regeling Regio west-Brabant	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	-/-€ 396.000	€ 193.000
Vreemd vermogen	€ 9.264.000	€ 12.580.000
Financieel resultaat 2012		€ 473.000

Gemeenschappelijke regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noord-Oost

Het betreft gemeenschappelijke regeling met rechtspersoonlijkheid met 14 gemeenten met als doel het tot stand brengen, ontwikkelen en instandhouden van een stelsel van kwalitatief hoogwaardig kleinschalig collectief vervoer.

Jaarlijkse bijdrage: ca. € 1,3 miljoen (uit de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer).

Gemeenschappelijke regeling Kleinschalig collectief vervoer Brabant Noord-oost	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 1.097.968	€ 1.097.968
Vreemd vermogen	€ 1.742.387	€ 1.495.113
Financieel resultaat 2012		€ 257.948

Omgevingsdiensten gemeenschappelijke regelingen (programma 3 Ecologie)

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden en West Brabant

De Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant werkt voor overheden, bedrijven en bewoners aan een leefbare en duurzame regio. Zij maakt omgevingsvergunningen voor de deelactiviteit milieu en controleert of bedrijven zich aan de regels houden. Daarnaast overlegt ze met bedrijven over milieuzorg. De omgevingsdienst is een gemeenschappelijke ambtelijke dienst van 27 gemeenten in Midden- en West-Brabant en de provincie.

De omgevingsdienst heeft een integrale milieuvisie. Zij adviseert en ondersteunt in zeer uiteenlopende milieuzaken. Daarbij wordt gestreefd naar integratie van milieuzaken in andere beleidsterreinen, met als uiteindelijke doel het minimaliseren van de belasting op het milieu en het voorkomen van gevaarlijke situaties. Daarnaast stimuleert de dienst vanuit de eigen expertise nieuwe ontwikkelingen, zoals maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid. De omgevingsdienst is vertegenwoordigd in verschillende (landelijke) werkgroepen voor innovaties en deskundigheidsbevordering. Deze omgevingsdienst voert de BRZO taken uit.

De deelnemers zijn de provincie Noord-Brabant en de gemeenten Aalburg, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk, Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk, Werkendam, Woensdrecht, Woudrichem en Zundert.

Deze dienst is operationeel geworden op 1 juni 2013. Op deze datum zijn medewerkers (waaronder provincie ambtenaren) in dienst getreden bij deze organisatie.

Omgevingsdienst midden en west Brabant	per 1 jan 2013	per 31 dec 2013
Eigen vermogen	0	-1.011
Vreemd vermogen	0	2.082
Financieel resultaat	0	1.071

Bedragen in 1000 €, bron = begroting OMWB

OMWB

Geraamde omzet 2013 = € 22,9 miljoen (geheel 2013: 12 maanden)

Aandeel PNB = € 11,1 miljoen (48%)

ODZOB

Geraamde omzet 2013 = € 9,6 miljoen (juni t/m december 2013: 7 maanden)

Aandeel PNB = € 3,6 miljoen (38%)

ODBN

Geraamde omzet 2013 = € 8,3 miljoen (september t/m december 2013: 4 maanden)

Aandeel PNB = € 3,2 miljoen (39%)

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant

De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) is een Openbaar Lichaam op basis van de Gemeenschappelijke Regeling (GR), gevormd door de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de-Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre en de provincie Noord-Brabant.

De ODZOB wil een belangrijke regionale speler zijn op het gebied van de fysieke leefomgeving, veiligheid, ruimte en duurzaamheid en haar draagvlak maximaal vergroten. Een integrale aanpak van deze vraagstukken biedt mogelijkheden voor een advisering en uitvoering van werkzaamheden.

De ODZOB zorgt voor kwaliteit en continuïteit voor de uitvoering van de door de lokale overheden opgedragen taken op het gebied van fysieke leefomgeving. De ODZOB is een uitvoeringsorganisatie van de deelnemende partijen. Sprake is van professionele dienstverlening die voldoet aan landelijke de kwaliteitscriteria.

De ODZOB heeft de overtuiging dat door samenwerking tussen de gemeenten en de Provincie de kansen op het gebied van duurzaamheid, veiligheid en leefomgeving het meest worden benut. Uiteindelijk is de burger hierbij het meest gebaat.

Deze dienst is operationeel geworden op 1 juni 2013. Op deze datum zijn medewerkers (waaronder provincie ambtenaren) in dienst getreden bij deze organisatie.

Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant	per 1 jan 2013	per 31 dec 2013
Eigen vermogen	0	-943
Vreemd vermogen	0	2.000
Financieel resultaat	0	1.057

Bedragen in 1000 €, bron = begroting ODZOB

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Brabant Noord

De Omgevingsdienst Brabant Noord heeft zichzelf ten doel gesteld om de taken professioneel, doelmatig en volgens landelijk vastgestelde kwaliteitscriteria en vanuit een dienstverlenend oogpunt te vervullen. In de basis is de ODBN opgericht om beter en efficiënter samen te werken op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving. Op die manier moeten grootschalige incidenten, met als voorbeeld de brand bij Chemie-Pack in Moerdijk, worden voorkomen.

In de missie van de Omgevingsdienst Brabant Noord vertaalt zich de taak van de Omgevingsdiensten als volgt: *"De Omgevingsdienst Brabant Noord draagt met kwalitatief hoogwaardige uitvoering van VTH-taken en het adviseren van het openbaar bestuur bij aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving voor burgers en bedrijven in Brabant Noord."*

De deelnemers zijn: Provincie Noord-Brabant, Gemeente Bernheze, Gemeente Boekel, Gemeente Boxmeer, Gemeente Boxtel, Gemeente Cuijk, Gemeente Grave, Gemeente Haaren, Gemeente Landerd, Gemeente Maasdonk, Gemeente Mill en St. Hubert, Gemeente Oss, Gemeente 's-Hertogenbosch, Gemeente Schijndel, Gemeente Sint Anthonis, Gemeente Sint-Michielsgestel, Gemeente Sint-Oedenrode, Gemeente Uden, Gemeente Veghel en Gemeente Vught.

Deze dienst is operationeel geworden op 1 oktober 2013. Op 1 januari 2014 zijn medewerkers (waaronder provincie ambtenaren) in dienst getreden bij deze organisatie.

Omgevingsdienst Brabant Noord	per 1 jan 2013	per 31 dec 2013
Eigen vermogen	0	Onbekend
Vreemd vermogen	0	Onbekend
Financieel resultaat	0	0

Bedragen in 1000 €, bron = begroting ODBN

Publiekrechtelijk rechtspersoon.

Fonds nazorg gesloten stortplaatsen Provincie Noord-Brabant (programma 3 Ecologie)

Op 1 april 1998 is de Nazorgregeling Wet Milieubeheer (Leemtewet bodembescherming) werking getreden. In deze wet is de verantwoordelijkheid voor een eeuwigdurende nazorg voor stortplaatsen, waar na 1 september 1996 afvalstoffen zijn of worden gestort, neergelegd bij de provincies.

Doel van de wetgever is te voorzien in een zodanig beheer van stortplaatsen dat na sluiting de grootst mogelijke bescherming wordt geboden tegen nadelige gevolgen. Om hiervoor de benodigde financiële middelen aan te trekken is de nazorgheffing ingesteld die wordt opgelegd aan stortplaatseigenaren. De opbrengst van de heffing wordt in het nazorgfonds gestort. Het nazorgfonds wordt naast de heffingen ook gevoed door beleggingsopbrengsten. Het fonds is van rechtswege een rechtspersoon.

Het beleid rond het beheer van het vermogen van het Nazorgfonds is in 2013 niet gewijzigd.

In 2013 zijn twee bedrijfsgebonden stortplaatsen formeel gesloten: Nyrtar en Dintelsas. Vanaf het moment van sluiting komen de kosten voor de nazorg voor rekening van de provincie. De provincie kan deze kosten declareren bij het Nazorgfonds.

Nazorgfonds	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Reserve belegde gelden stortplaatsen	€ 101.114.230	€ 108.772.700
Financieel resultaat	-€ 7.782 (over 2011)	€ 7.658.470 (over 2012)

Financiële vaste activa / Verstrekte geldleningen

bijlage 3b

Naam van de lening	Rente- percentage*	Restant bedrag aan het begin van het dienstjaar	Bedrag van de in de loop van het jaar verstrekte leningen	Bedrag van de rente	Aflossing	Oninbaar / Dubieus	Restantbedrag aan het einde van het dienstjaar
Leningen aan deelnemingen							
Vordering Enexis		416.180.423			154.140.897		262.039.526
Ruimte voor ruimte	3,000	3.500.000	1.190.000	105.000			4.690.000
Lening BOM (spinn-off)	3,000	10.389.585	388.646	313.242	285.000		10.493.232
Biobased investeringsfonds	3,000	10.000.000		300.000			10.000.000
Hypothecaire lening OLSP vastgoed	3,000	5.800.000		174.000			5.800.000
<i>Subtotaal leningen aan deelnemingen</i>		445.870.008	1.578.646	892.242	154.425.897	0	293.022.758
Leningen aan overige verbonden partijen							
Lening aan pivotpark	3,000	6.282.000		188.460			6.282.000
Biobased lening PWP water	3,000	0	3.000.000	45.000			3.000.000
Life Science & Health Fund	3,000	0	2.000.000	30.000			2.000.000
Lening Bio-connection	3,000	0	500.000	7.500			500.000
		6.282.000	5.500.000	270.960	0	0	11.782.000
Overige leningen							
Studievoorschotten renteloos		29.976				29.976	0
Studievoorschotten rentedragend	3,000	30.378		456		30.378	0
Deelneming NV Monumentenfonds	3,500	4.000.000		140.000			4.000.000
Woningbouw productie in kredietcrisis	3,000	32.631.224		913.268	4.377.905		28.253.319
Lening MKB-bedrijven	3,000	11.161.919		281.660	3.546.481		7.615.438
Crisisleningen monumenten	3,000	3.318.664		98.875	45.646		3.273.018
Lening Het Groene Woud	3,000	950.000		28.500			950.000
Energieleningen part. Woningeigenaren	3,000	1.500.000		34.500	700.000		800.000
Versterken elektrisch rijden (EMOSS)	3,000	500.000		15.000			500.000
Biobased economie subsidie / lening	3,000	781.570	217.000	26.702			998.570
Startersleningen	3,000	0	3.000.000	45.000			3.000.000
Lening Go-cartridge	3,000	0	500.000	7.500			500.000
<i>Subtotaal overige leningen</i>		54.903.731	3.717.000	1.591.461	8.670.032	60.354	49.890.344
Totaal		507.055.739	10.795.646	2.754.664	163.095.929	60.354	354.695.102

*) betreft toegerekende rente

Financiële vaste activa

Omschrijving	Oorspr.bedrag vd investering aan het begin v/h dienstjaar	Vermeerderingen/ verminderingen in het dienstjaar	Oorspr.bedrag vd investering aan het einde v/h dienstjaar	Totaal van de afschrijvingen begin v/h dienstjaar	Methode van de afschrijving *
<u>Bijdragen aan activa in eigendom van derden</u>					
DVM Brabantstad	1.699.900	0	1.699.900	0	15 jaar L
	1.699.900	0	1.699.900	0	

* afschrijvingsmethode

A=annuitair

L=lineair

G=geen afschrijving

Financiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde per 1 jan 2013	Totaal van de afschrijvingen in 2013	Boekwaarde per 31 dec 2013	Toegerekende rentelasten
Bijdragen aan activa in eigendom van derden				
DVM Brabantstad	1.699.900	1.699.900	0	25.499
	1.699.900	1.699.900	0	25.499

* afschrijvingsmethode

A=annuitair

L=lineair

G=geen afschrijving

Het eigen vermogen van de provincie bestaat uit de reserves die worden onderscheiden naar:

- de centrale reserves (de algemene reserve en de reserve Essent)
- de bestemmingsreserves (een bestemmingsreserve is een reserve waaraan PS een bepaalde bestemming heeft gegeven).

In de begroting en jaarstukken is bij elk programma per productgroep de bijdrage uit de bestemmingsreserves aangegeven.

I Centrale reserves

Algemene reserve (nr 0001)

De algemene reserve bestaat uit een aantal componenten:

1 Overhevelingen

Voor het schuiven met lasten tussen verschillende begrotingsjaren wordt de component overhevelingen binnen de algemene reserve gebruikt. Wanneer bijvoorbeeld tijdens het begrotingsjaar blijkt dat een prestatie niet meer tot uitvoering kan komen, kunnen binnen de daarvoor met PS overeengekomen criteria de prestatie en de daarbij horende financiële middelen worden doorgeschoven naar het volgende begrotingsjaar. De component overhevelingen van de Algemene Reserve dient daarbij als tijdelijke stallingsplaats voor de aansluiting tussen de begrotingen van beide jaren.

2 De component 'doorgeschoven begrotingsruimte' in de Algemene Reserve omvat de ruimte op de begroting die op basis van de geactualiseerde inkomstenraming nog niet aan een programma is toegewezen.

3 De component voorfinanciering van de algemene reserve bevat de middelen van activiteiten op de meerjarenbegroting die in de tijd naar voren zijn gehaald. Met het naar voren halen in de tijd ontstaat in een later jaar ruimte op de begroting. Deze ruimte wordt gebruikt om de tijdelijke voorfinanciering via de Algemene Reserve te compenseren.

De mutaties in 2013 hebben betrekking op de voorfinanciering van de intensieve veehouderij en de voorfinanciering van de Regionale uitvoeringsdiensten.

4 Component regionale structuurversterking (nr.1720 PS 56/08)

Bij de behandeling van de begroting 2009 en Najaarsbrief 2008 hebben PS besloten tot de instelling van de component regionale structuurversterking. Dit onderdeel is bedoeld voor de cofinanciering van bovenlokale projecten die bijdragen aan de provinciale beleidsdoelen over de volle breedte van onze begroting en die anders niet of pas veel later gerealiseerd zouden kunnen worden. Hieronder vallen onder meer de uitwerking van de intentieovereenkomst Samen investeren in West-Brabant en de 2e tranche van de samenwerking met de B5. Vooral nog is de de reserve regionale structuurversterking als component van de algemene reserve ondergebracht in verband met het risico van overprogrammering dat bij de tranches van samen investeren wordt toegepast.

6 Component Risicoreserve (nr. 0505 PS 51/04)

Bij de Voorjaarsnota 2004 is door Provinciale Staten de risicoreserve ingesteld om de beleidsrisico's (de risico's die uitdrukkelijk zijn aanvaard als consequenties van bepaald functioneel beleid en die in de toekomst kunnen leiden tot extra budgettaire beslag) af te dekken.

Een nadere toelichting op de risico's die via de risicoreserve worden afgedekt is opgenomen in paragraaf 3 Weerstandvermogen en risicobeheersing in de begroting 2014.

7 Dividend en rentereserve (nr. 375 PS 47/11)

Bij de Najaarsnota 1999 is de dividendreserve ingesteld om schommelingen in dividend op te vangen m.b.t. tot de rechtsopvolger van PME-groep (in casu Essent). Bij de Najaarsbrief 2011 is

besloten om deze reserve ook in te zetten voor schommelingen m.b.t. de rentekosten en – opbrengsten. Om de situatie beheersbaar te maken, is overgestapt op een gesloten rentesysteem. Indien in enig jaar een negatief verschil ontstaat tussen het saldo van rente-inkomsten en rentekosten, dan wordt de reserve ingezet ter afdekking. In geval van positief resultaat zal dit aan de reserve worden toegevoegd, met dien verstande dat het totaal van de reserve de huidige stand van € 20 mln niet zal overschrijden. Een eventueel surplus komt vervolgens ten gunste van de indexatieportefeuille.

Reserve Essent

Met de opbrengst van de verkoop Essent is een obligatieportefeuille gevormd en deze opbrengst is in de reserve Essent gestort.

De reserve Essent is onderverdeeld in drie componenten:

1 Immunisatieportefeuille (PS 60/10)

Deze component heeft tot doel om eeuwigdurend jaarlijks de met de aandelenverkoop vervallen dividenduitkering van Essent te compenseren (zie ook de paragraaf Treasury).

De reserve wordt gevoed met de jaarlijkse resultaten c.q. het rendement op de immunisatieportefeuille die is gevormd met de verkoopopbrengst Essent (zogenoemd stamkapitaal).

Onttrekkingen uit de reserve hebben jaarlijks plaats om de algemene inkomsten in de begroting op niveau te houden. De stortingen betreffen het rendement op de immunisatieportefeuille.

2 Investeringsagenda (PS 60/10)

De reserve staat ten dienste van de investeringsstrategie van de Agenda van Brabant en moet op de juiste momenten de middelen genereren voor de uitvoering van de geplande investeringen (zie ook de paragraaf Treasury).

De reserve wordt gevoed met de jaarlijkse opbrengsten (beleggingsrendementen en kapitaalopbrengsten) voortvloeiend uit de aandelenverkoop Essent, voor zover het de middelen betreft die niet zijn aangemerkt als onderdeel van de immunisatieportefeuille.

Onttrekkingen uit de reserve hebben plaats om de projecten uit de investeringsstrategie te realiseren. De stortingen betreffen het rendement en de kapitaalopbrengsten die niet behoren tot de immunisatieportefeuille.

In juni 2013 is door PS besloten tot de instelling van de volgende fondsen t.l.v. de reserve:

- Innovatiefonds Brabant ad € 125 mln.
- Energiefonds Brabant ad. € 60 mln.
- Breedbandfonds Brabant ad € 50 mln.
- Groen Ontwikkelfonds Brabant ad. € 240 mln.

3 Indexatie

Deze component heeft tot doel om de reële waarde van de immunisatieportefeuille op peil te kunnen houden via een jaarlijkse indexerings voor prijsontwikkelingen.

4 Balansverkorting

In 2010 hebben PS besloten de provinciale balans te verkorten door het afwaarderen van investeringsbijdragen aan derden (waar geen provinciaal bezit tegenover staat). Conform het advies van de accountant zijn de geactiveerde bijdragen aan investeringen van derden vervroegd afgeschreven (Zie ook Voorjaarsnota 2010 blz 25/26). Hiervoor is een deel van de opbrengst verkoop Essent aangewend.

Het effect van deze maatregel is dat de jaarlijkse kapitaallasten in de begroting komen te vervallen.

II Bestemmingsreserves

Reserve herhuisvesting districten (nr.0141 PS 48/02, PS 35/01,PS 19/07)

In verband met de financiering van de herhuisvesting districten t.b.v. het wegenbeheer is door Provinciale Staten de reserve ingesteld. Om uitvoering te geven aan het “districtendossier 2000+” wordt het geld dat bij verkoop van provinciale steunpunten wordt ontvangen gereserveerd en gebruikt voor het aanpassen en vernieuwen van de te behouden districtskantoren/steunpunten.

Inmiddels heeft de aanbesteding voor de renovatie van 4 steunpunten (Eethen, Oud gastel, Helmond en Westerhoven) plaatsgevonden. De kosten hiervan gaan ten laste van de reserve.

In 2016 zal er grootscheeps moeten worden verbouwd of herbouwd. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe e.e.a. exact wordt vormgegeven. Onderzocht moet worden of- en waar samenwerking met Rijkswaterstaat mogelijk is, welke steunpunten er aangehouden en verbouwd gaan worden en wat de benodigde investeringen zijn. De reserve kan worden opgeheven zodra de herhuisvesting is afgerond.

Reserve vernieuwing openbaar vervoer (nr.0162 PS 98/01)

In september 2001 hebben Provinciale Staten besloten de netto-verkoopopbrengst van de aandelen BBA in de nieuw in te stellen reserve vernieuwing openbaar vervoer te storten.

De reserve is bedoeld voor uitgaven ter bevordering van de vernieuwing van het openbaar vervoer inclusief de infrastructuur.

Reserve Cofinanciering Europese programma's (nr. 360 PS 35/08)

Bij de Voorjaarsnota 2008 hebben PS de reserve cofinanciering Europese programma's ingesteld. Doel van de reserve is de cofinanciering van projecten (inclusief uitvoeringskosten) die medegefinancierd worden door Europa. De provinciale middeleninzet kan per jaar sterk wisselen. Cofinanciering is beschikbaar voor de volgende programma's:

1. Operationeel programma Zuid
2. Interreg IV
3. Plattelandsontwikkelingsprogramma (inclusief LEADER)
- 4 Voorbereidingskosten uitvoering OP 2014-2020

Voor de Reserve cofinanciering Europese programma's was een toegestane minimum stand geformuleerd van nul. Bij 1^e burap 2012 is dit gewijzigd in: Conform verplichtingen die worden aangegaan voor het maximaliseren van de EU bijdrage.

Reserve instandhouding onroerend erfgoed (nr. 0410 PS 24/05)

De reserve instandhouding onroerend erfgoed wordt aangewend op basis van de Uitvoeringsnota monumenten (vastgesteld door PS op 1 juli 2004) en de hieruit voortvloeiende beleidsregels, zoals bijvoorbeeld de kerken- en molenregeling. Voornaamste doelstelling is het instandhouden van monumentale waarden. De reserve wordt tevens aangewend voor implementatiekosten, voortvloeiend uit de Uitvoeringsnota monumenten en binnen de doelstelling passende incidentele knelpunten.

Reserve uitvoeringsimpuls reconstructie landelijk gebied (nr. 1280 PS 39/05, 19/07)

Bij de Kadernota 2005 hebben PS deze reserve ingesteld die is bedoeld om een impuls aan de uitvoering van de reconstructie te geven door:

- budget beschikbaar te stellen aan waterschappen en gemeenten voor de inhuur van projectleiders en projectvoorbereiders voor projecten die uitvoering geven aan het provinciaal beleid;
- financiering van een taskforce uitvoering bij de Dienst Landelijk Gebied
- cofinanciering van sleutelprojecten die uitvoering geven aan de reconstructie

In deze bestuursperiode wordt aanvullend € 13,59 milieu aan de reserve toegevoegd uit de stelpost bestuursakkoord voor provinciebrede doelen in het landelijk gebied.

Na afloop van het revitaliseringstraject kan de reserve worden opgeheven. De einddatum van de reserve is bij bestuursrapportage 1-2012 bepaald op 31 december 2015.

Reserve Investeringsbudget Landelijk Gebied (nr. 1590 PS 65/06)

De reserve Investeringsbudget Landelijk gebied (ILG) bevat provinciale cofinancieringsmiddelen op grond van de bestuursovereenkomst in het kader van de Wet inrichting Landelijk Gebied (WILG), waarin de provincie meer ruimte krijgt om samen met gemeenten en waterschappen op een effectieve wijze de rijksdoelen voor de fysieke inrichting van het landelijk gebied te realiseren als onderdeel van een integrale regionale gebiedsontwikkeling.

De reserve is o.a. ingezet voor inrichting en morfologie oppervlaktewater, verbetering waterkwaliteit, soortenbescherming, verbetering landbouwkundige structuren, verbrede landbouw, duurzame productiesystemen in de landbouw, landschappelijke kwaliteit, verbeteren bodemkwaliteit en verbeteren landelijke routestructuren.

De reserve wordt na afloop van de ILG-periode opgeheven. De einddatum van de reserve is bij bestuursrapportage 1-2012 bepaald op 31 december 2015.

Reserve revitalisering landelijk gebied (nr. 1690 PS 53/07 PS 08/08)

Reserve voor projecten die in uitvoering zijn/komen m.b.t. revitalisering landelijk gebied, maar waarvan de uitvoering zelf meerdere jaren in beslag neemt en het verloop over de jaren onduidelijk is. Het gaat daarbij om uitgaven voor EVZ's, groen/blauwe diensten en proeftuin Het Groene Woud.

Reserve Pieken in de Delta (nr. 1700 PS 35/08)

Bij de Voorjaarsnota 2008 hebben PS de reserve Pieken in de Delta ingesteld. De reserve is bedoeld voor de subsidiëring van projecten die worden gehonoreerd in het kader van de EZ-programma's Pieken in de Delta voor zuidoost- respectievelijk zuidwest-Nederland, en daarmee deels invulling geven aan de verplichte publieke financiering vanuit de regio. De reserve wordt bij de vaststelling van de jaarstukken 2013 opgeheven.

Reserve Ontwikkelbedrijf (Grondbank) (nr 1710 PS 56/08)

Bij de behandeling van de begroting 2009 en Najaarsbrief 2008 hebben PS de reserve grondbank ingesteld voor de uitvoering van het provinciale grondbeleid.

Op 23 april 2010 is een beheersstatuut ingesteld (PS 14/10) waarin een organisatorisch en financieel kader is neergelegd voor het ontwikkelbedrijf. Binnen de reserve ontwikkelbedrijf/grondbank is € 50 miljoen gereserveerd ter afdekking van risico's met betrekking tot stimulering woningbouw als onderdeel van het maatregelenpakket economische recessie.

Reserve BMIT (nr. 1770 PS 41/09)

Conform toezegging in memorie van antwoord bij de begroting 2009 (PS 56/08D) en Investeringsprogramma Brabant (PS 59/08D) is een aantal reserves samengevoegd tot de reserve BMIT.

De reserve is bedoeld voor de afwikkeling van eerder aangegane verplichtingen mbt Openbaar vervoer (NSP Breda/Helmond Brandevoort, spoorzone Tilburg), Wilhelminakanaal Tilburg, Randweg Den Bosch, Lage Heideweg Valkenswaard, Ecozones Den Bosch/Zuid-Willemsvaart en aanvullende bijdrage A4.

Daarnaast is de reserve bedoeld voor de afwikkeling van enkele projecten Samen Investeren / B5 uitvoeringsprogramma en projecten Brabantse kanalen.

Reserve uitvoeren IDOPS (nr. 1810 PS 30/10)

De reserve is ingesteld om de provinciale middelen t.b.v. uitvoeren IDOPS te kunnen toevoegen aan reserve IDOPS. Dit omdat het meerjarig projecten betreft en verloop over de jaren van veel factoren afhankelijk is.

Reserve Provinciaal Waterplan (nr.1820 PS /10)

In 2010 is de reserve provinciaal waterplan gevormd t.b.v. de dekking van de kosten van het uitvoeringsplan PWP 2010-2015.

Reserve Uitvoeringskosten Agenda van Brabant (nr. 1840 PS 39/10)

Voor de uitvoeringskosten van de Agenda van Brabant is een reserve ingesteld.

Het betreft hier de provinciale middelen voor de uitvoering van een sociaal kaderplan in het kader van de reductiemaatregelen en formatieverschuivingen als gevolg van de Agenda van Brabant, begroot op een bedrag van € 2 mln per jaar van 2012 t/m 2015 (PS-voorstel 29/10, blz. 13).

Daarbovenop wordt € 0,2 mln op jaarbasis geraamd voor extra apparaatskosten i.v.m. verdere uitwerking van de Agenda. Totaalbedrag € 8.800.000.

Zodra de ombuigingsoperatie in het kader van de Agenda van Brabant is afgerond kan de reserve worden opgeheven.

Reserve ICT-basisinfrastructuur en duurzame productiemiddelen (nr.1880 PS 60/10 PS 47/11)

De reserve is bedoeld om de aanschaffkosten en onderhoudskosten van hard- en software te dekken, alsmede de periodieke vervanging van facilitaire productiemiddelen met beperkte financiële omvang.

Reserve grondwaterheffing (nr. 1890 PS 26/11 Jaarstukken 2010)

De reserve is bedoeld voor de bekostiging van de waterdoelen die t.l.v. de grondwaterheffing komen maar die niet gedekt kunnen worden uit de voorziening grondwaterheffing.

Het bestedingsplan voor de voorziening grondwaterheffing omvat alleen de middelen die vanuit de grondwaterheffing in de voorziening zijn gestort. De middelen uit de voorziening WHP-2 ad € 5.002.137 die bij de jaarrekening 2010 zijn vrijgevallen ten gunste van het rekeningresultaat, worden in de reserve grondwaterheffing gestort.

Bezien wordt nog of de middelen uit de reserve kunnen worden toegevoegd aan de voorziening waarna de reserve weer kan worden opgeheven.

Reserve spaar- en investeringsfonds (nr. 1940 PS 32/11 PS 47/11)

Onderdeel van de investeringsagenda vormt een apart investeringsvolume van maximaal € 750 mln voor het thema “Bereikbare regio”. De invulling van deze € 750 mln zal deels bestaan uit provinciale investeringen (die geactiveerd worden) en deels uit investeringsbijdragen aan derden (eenmalige uitgaven). Ten behoeve hiervan wordt vanaf 2012 € 50 mln op jaarbasis gereserveerd in een gecombineerd spaar- en financieringsfonds.

Een en ander is nader onderbouwd in PS-voorstel 61/10, kadervoorstel 1e tranche investeringsstrategie d.d. 11 november 2010. Naar aanleiding hiervan is een motie (M6) aangenomen waarin is uitgesproken dat het spaar- en investeringsfonds wegeninfrastructuur is bedoeld voor grote infrastructurele projecten die bijdragen aan het versterken van Brabant als kennis- en innovatieregio en waarbij sprake is van een provinciaal belang en/of waarbij de provincie initiatiefnemer is.

Het fonds is bestemd voor:

1. Noordoostcorridor (incl. Grote ruit rond Eindhoven – Helmond);
 - * Capaciteitsvergroting N279 Veghel- Asten;
 - * Nieuwe Oost-West Verbinding;
2. N69: verbinding Eindhoven-Valkenswaard-België;

3. Verbreding noordelijk deel van de N279 ('s-Hertogenbosch-Veghel).

Reserve grondportefeuille De Kempen (nr 2010 PS 62/12 – Najaarsbrief 2012)

Reserve voor Grondportefeuille de Kempen (gronden en opstallen) waarmee de provincie bijdraagt in projecten. Met de reserve worden de risico's afgedekt met betrekking tot de gronden (bijschrijving rente en waardeontwikkeling) alsmede de eventuele risico's die de provincie loopt bij participatie in projecten. Dit conform projectopdracht Levende Beerze 3.0.

Verloop reserves

bijlage 4

Reserves	Saldo per 01-01-13	Vermeerderingen		Verminderingen		Saldo per 31-12-13
		bijschrijving rente	overige toevoegingen	totaal	waarvan ivm afschrijving	
<u>Centrale reserves</u>						
<i><u>Algemene reserve (centrale reserve)</u></i>						
- overheveling	33.604.667			42.492.201		-8.887.534
- doorgeschoven ruimte	51.459.412		14.731.550			66.190.962
- voorfinanciering	-14.614.059		887.807	16.820.781		-30.547.033
- Regionale structuurversterking	-7.812.984			3.311.546		-11.124.530
- Risicoreserve	157.340.002		21.113.837	37.443.895		141.009.944
- Dividend- en rentereserve	20.000.000					20.000.000
- Industrielawaai PWP	175.844					175.844
- Chemiepak	0		14.798.761	454.270		14.344.491
Totaal algemene reserve	240.152.882	0	51.531.955	100.522.693	0	191.162.144
<i><u>Reserve Essent (centrale reserve)</u></i>						
- Immunisatieportefeuille	2.205.684.752		15.400.217	17.615.311		2.203.469.658
- Investeringsagenda	749.493.881		20.057.458	58.670.949		710.880.390
- Indexatie	4.544.528		15.705.736			20.250.264
- Balansverkorting	-360.959.398			4.119.634		-365.079.032
Totaal reserve Essent	2.598.763.763	0	51.163.411	80.405.894	0	2.569.521.280
<u>Bestemmingsreserves</u>						
Reserve Herhuisvesting districten	5.141.746			3.574		5.138.172
Reserve Vernieuwing OV	8.104.750			988.706		7.116.045
Res.Co-financiering Europese programma's	8.173.910		1.258.244	900.950		8.531.204
Res.instandhouding onroerend erfgoed	1.372.577		554.167	-71.441		1.998.185
Reserve Uitvoeringsimpuls reconstructie	399.861			399.861		0
Reserve ILG	4.349.125		9.005.311	8.651.830		4.702.606
Reserve RLG	11.459.857		7.497.854	14.206.797		4.750.915
Reserve Pieken in de Delta	260.113					260.113
Reserve Ontwikkelbedrijf	82.348.438	1.492.786	8.834.111	31.842.406		60.832.928
Reserve BMIT	18.462.778		1.735.456	6.724.690		13.473.545
Reserve IDOPS	634.783		4.800.000	4.800.000		634.783
Reserve Provinciaal waterplan (PWP)	14.972.974		7.750.000	3.918.211		18.804.763
Reserve Uitvoeringskosten Agenda van Brabant	6.781.691		400.000	2.044.503		5.137.188
Reserve Basisinfrastruct. en Duurz. Prod.middelen	6.670.901		5.764.941	6.329.729		6.106.113
Reserve Grondwaterheffing	5.002.137			3.300.000		1.702.137
Reserve Spaar- & Investeringsfonds	34.250.000		47.800.000	4.085.605		77.964.395
Risicoreserve grondport. de Kempen	0		1.000.000			1.000.000
Totaal Bestemmingsreserves	208.385.642	1.492.786	96.400.084	88.125.421	0	218.153.092
Totaal Reserves	3.047.302.287	1.492.786	199.095.450	269.054.007	0	2.978.836.515

Voorziening rechtspositie statenleden (nr 540 – PS 24/05)

In 1998 is de verordening geldelijke voorzieningen aan statenleden van PS en provinciale commissies aangepast ten aanzien van de uitkering bij invaliditeit en bij aftreden. Voor invaliditeit is een collectieve ongevalverzekering gesloten. Voor uitkering bij aftreden is een voorziening ingesteld. Jaarlijks wordt een geïndexeerd bedrag in de voorziening gestort. Deze voorziening is bedoeld voor de dekking van uitgaven die statenleden ontvangen bij aftreden (het eerste jaar 80% van de vergoeding ten tijde van aftreden en 70% in het tweede jaar).

Voorziening APPA

De Appa-voorziening is gevormd ter dekking van de verplichtingen die voortvloeien uit de algemene pensioenwet politieke ambtsdragers. Op basis van actuariële berekeningen van Loyalis komt de contante waarde van de pensioenverplichtingen per 31 december 2012 uit op bijna € 11 miljoen. In de voorziening APPA is € 11 miljoen gestort.

Voorziening grondwaterheffing (nr 240 PS 24/05)

De kosten van het grondwaterbeheer worden bestreden uit de grondwaterheffing. De nog niet tot besteding gekomen middelen uit de grondwaterheffing worden in de voorziening gestort. De voorziening kan worden aangevuld vanuit de reserve grondwaterheffing.

Voorziening risico beleidswijzigingen Ruimtelijke ordening

In verband met de wijzigingen van het bestaand beleid m.b.t. de Verordening ruimte loopt de provincie een risico. Naar aanleiding van het Burgerinitiatief “Megastallen Nee” en de uitbraak van de Q-koorts epidemie, is het ruimtelijk beleid m.b.t. de intensieve veehouderij aangepast en zijn de ontwikkelingsmogelijkheden van de Landbouw Ontwikkelingsgebieden (LOG's) ingeperkt. In verband met dit risico is bij de jaarrekening 2013 een voorziening gevormd van € 2 mln.

Voorziening omgevingsdiensten

De omgevingsdienst midden- en west Brabant en omgevingsdienst Zuid-oost-Brabant verwachten per 31 december 2013 negatieve eigen vermogens.

Voor het aandeel dat de provincie heeft in deze omgevingsdiensten is een voorziening gevormd.

Voorziening onderhoud Noordbrabants Museum (PS 38/12)

De voorziening wordt ingesteld ter financiering van het groot onderhoud en vervangings-investeringen Waterstraatcomplex, Noordbrabants Museum en het provinciaal Depot voor bodemvondsten. Een en ander op basis van een 25 jarig onderhoudsplan. Klein/ dagelijks onderhoud verloopt via een beheersstichting. Onttrekking geschiedt aan de hand van de werkelijke kosten op basis van het meerjarig onderhoudsplan.

Voorziening onderhoud gebouwen (nr 1040 PS 24/05)

De onderhoudskosten van de provinciale gebouwen fluctueren jaarlijks. Om deze fluctuerende lasten op te kunnen vangen is een onderhoudsegalisatievoorziening gewenst. Het betreft de provinciale gebouwen: hoogbouw (inclusief audiovisuele voorzieningen/beveiliging en beheer kunstwerken), nieuwbouw, en het PCC. Voor het onderhoud aan deze panden worden periodiek zgn. onderhoudsboeken opgesteld.

Risicovoorziening ontwikkelbedrijf/grondbank

Voor de garantie tot overname van per 2020 niet uitgegeven grond in projectvestiging glastuinbouw Deurne is een voorziening gevormd tot een bedrag van € 15.412.322.

Risicovoorziening algemeen

In relatie tot de garantie aan de TOM is tot een bedrag van € 3.500.000 een risicovoorziening gevormd.

Verloop van de voorzieningen

bijlage 5

Overzicht van voorzieningen	Saldo per 01-01-13	Toevoegingen	Verminderings door:		Saldo per 31-12-13
			vrijval	aanwending	
Voorziening Rechtspostie Statenleden	435.702	105.685		14.366	527.020
Voorziening APPA	11.000.000	-473.531			10.526.469
Voorziening Grondwaterheffing	13.489.987	3.690.405	3.000.000	8.335.938	5.844.454
Voorziening beleidswijzigingen RO	0	2.000.000			2.000.000
Voorziening Omgevingsdienst	0	843.620			843.620
Voorziening Onderhoud NBM	756.304	296.754		1.053.059	0
Voorziening Onderhoud gebouwen	2.090.736	1.814.643		1.929.572	1.975.807
Risicovoorziening Ontwikkelbedrijf/grondbank		15.412.322			15.412.322
Risicovoorziening algemeen		3.500.000			3.500.000
Totaal Voorzieningen	27.772.730	27.189.898	3.000.000	11.332.935	40.629.692

Verloop van voorzieningen die rechtstreeks in mindering zijn gebracht op de activa

Overzicht van voorzieningen	Saldo per 01-01-13	Toevoegingen	Verminderings door:		Saldo per 31-12-13
			vrijval	aanwending	
Voorziening grondexploitatie		4.362.221			4.362.221
Voorziening leningen aan deelnemingen		2.800.000			2.800.000
Voorziening overige leningen	5.886.997	4.924.830		150.000	10.661.827
Voorziening Escrow	136.259.053				136.259.053
	169.918.780	39.276.949	3.000.000	11.482.935	194.712.793

Verloop transitoria

Bijlage 5a

Overlopende passiva: de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel

		Saldo per	Vermeerderingen	Verminderings	Saldo per
		01-01-13			31-12-13
01.02.01	Bijdrage Brabantstad	607.730	61.679		669.409
02.03.03	Stads- en dorpsvernieuwing	1.048.185		-45.159	1.093.344
02.03.03	Stedelijke vernieuwing (ISV)	2.148.819		2.363.734	-214.915
02.03.03	Decentralisatie-uitkering: ISV-3	-8.248.329	10.568.600	2.443.510	-123.239
03.01.02	Rivierbedcompensatie afgedamde maas	274.628	115.742	65.618	324.751
03.02.01	Prov. Ambitie statement/DuurzaamDoor	210.507	288.992	151.743	347.756
03.02.02	Decentralisatie-uitkering; Externe veiligheid	75.074	3.374.000	2.794.372	654.701
03.02.03	Besluit luchtkwaliteit	413.124	2.477.589	2.984.000	-93.287
03.02.04	IPO-boog	292.660	388.680	289.705	391.634
03.02.04	Decentralisatie-uitkering; Bodem	1.859.076	20.004.542	9.921.118	11.942.500
03.02.06	Decentralisatie-uitkering; Green deal zonnepanelen asbestdaken	3.568.000		3.342.937	225.063
03.03.01	Decentralisatie-uitkering; Programmatische aanpak stikstof	5.750.000	8.900.000	10.750.000	3.900.000
03.03.02	Decentralisatie-uitkering; Rijks-EHS	0	23.000.000	13.316.451	9.683.549
03.03.02	NP Loonse/Drunense duinen	101.998	96.906	37.428	161.475
03.03.02	Bijdrage Groene geleidingszone HSL	100.000			100.000
03.03.02	Compensatie natuur- en landschapswaard	56.273		-9.100	65.373
03.03.04	RLG Groen / blauwe diensten	-1.233.990	573.868	943.208	-1.603.330
04.01.03	Pivot Park	0	1.600.000	1.600.000	0
04.01.04	Decentralisatie-uitkering; Green deal proeftuinen zonne-energie en biobased economy	3.000.000			3.000.000
04.02.01	Knowledge Vouchers	23.757			23.757
04.02.02	Interreg IV C	42.481	283.115	179.854	145.741
04.02.04	Decentralisatie-uitkering; BT/FES-gelden	122.000	501.000	213.900	409.100
40.02.04	Decentralisatie-uitkering; Bedrijventerreinen	3.617.837	3.506.902	-127.736	7.252.475
04.03.02	Interreg III	336.435			336.435
04.03.03	OP zuid	3.855.946	346.447		4.202.393
04.03.03	EPD III	1.789.570		2.358.939	-569.369
05.02.03	BDU	171.608.390	103.707.063	96.560.813	178.754.640
05.03.04	Leefbaarheid N69	2.570.712			2.570.712
05.03.05	PPS-A59	124.014.952	5.547.523	15.667.762	113.894.713
05.03.05	N-69	69.411.252	86.764	1.283.443	68.214.573
06.01.01	Decentralisatie-uitkering; Monumentenzorg	1.722.352	1.722.352		3.444.704
06.01.02	Beeldende kunst & vormgeving 05-08	2.076		2.076	0
06.02.01	Jeugdhulpverlening	10.898.341	203.171.173	201.311.867	12.757.647
		400.039.852	390.322.936	368.400.482	421.962.306

Vaste schulden

bijlage 6

Lening- nummer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Rente- percen- tage	Restantbedrag van de lening aan het begin van het dienstjaar	Bedrag van de in de loop van het dienstjaar opgenomen leningen	Bedrag van de rente of het rentebe- standdeel	Bedrag van de aflossing of het aflos- singsbestanddeel	Restantbedrag van de lening aan het einde van het dienstjaar
-------------------	---	---------------------------	---	---	--	---	---

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

217	11.344.505	5,170	756.724	0	4.999	756.724	0
218	6.806.703	5,060	453.780	0	6.825	453.780	0
PPS-A59	80.850.377	3,475	51.702.238	0	1.745.723	5.697.309	46.004.929
BOM-lening*	2.566.666	PM	0	2.566.666	PM		2.566.666
Totaal	101.568.251		52.912.742	2.566.666	1.757.547	6.907.813	48.571.595

* = Schuldrelatie met het Ministerie van Economische Zaken

Overzicht van door de provincie gewaarborgde geldleningen

Bijlage 7a

Lening nummer	Omschrijving van het doel der door de provincie gewaarborgde lening en door wie deze is aangegaan	Omschrijving van het geen door de provincie wordt gewaarbord	Datum van het door de provincie genomen besluit/ Datum van het goedkeuringsbesluit	Wijze van aflossing	Bedrag v/d aflossing of van de annuïteit	Rente % van de lening	Totaalbedrag dat op de lening is opgenomen	Restantbedrag van de gewaar- borgde lening op 01-01	Restantbedrag van de gewaar- borgde lening op 31-12
74	Stichting De Wever te Tilburg	Rente+afl	17.12.1971 25.09.1975	39 jr Afl.	174.523,87	6,910	6.806.703	698.232	523.708
102	Stichting Orthopedagogisch Centrum Brabant Breda	Rente+afl	21.12.1983 27.01.1984	40 jr Afl.	48.282,21	7,300	1.304.618	580.385	532.103
104	Stichting Tante Louise Vivenis te Bergen op Zoom	Rente+afl	07.11.1984	30 jr Afl.	101.344,25	6,130	3.040.327	304.033	202.689
108	Stichting Pantein te Boxmeer	Rente+afl	02.06.1985 21.08.1985	40 jr Afl.	47.819,36	8,000	1.815.121	523.998	476.179
116	Stichting Pantein te Boxmeer	Rente+afl	09.09.1985 10.10.1986	30 jr Afl.	60.503,42	7,000	1.815.121	242.032	181.528
Sub-Totaal							14.781.891	2.348.679	1.916.206

Nr	Oorspronkelijk bedrag	Door wie de lening is aangegaan	Gevalen van gemeenschappelijke waarborging van de lening		Datum van besluit		Restant per 1 januari	Aflossings- bestanddeel	Restant per 31 december	
			Namen van andere lichamen die waarborgen	Deel dat door de provincie is gewaarborgd	PS c.q. GS	van de goedkeuring				
a.	8.000.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	8.000.000	0	8.000.000	Aflossing op 01-07-2014
b.	2.500.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	2.500.000	0	2.500.000	Aflossing op 01-06-2022
c.	27.500.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	17.500.000	0	17.500.000	Aflossing op 15-12-2017
d.	6.000.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	6.000.000	0	6.000.000	Aflossing op 04-07-2018
e.	25.000.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	25.000.000	0	25.000.000	Aflossing op 15-12-2020
f.	10.000.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	10.000.000	0	10.000.000	Aflossing op 08-08-2017
g.	10.000.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	10.000.000	0	10.000.000	Aflossing op 28-09-2017
h.	7.000.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	7.000.000	0	7.000.000	Aflossing op 27-12-2015
i.	7.000.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	7.000.000	0	7.000.000	Aflossing op 02-01-2014
j.	4.000.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	4.000.000	4.000.000	0	Aflossing op 02-01-2013
k.	8.000.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	8.000.000	0	8.000.000	Aflossing op 31-12-2016
l.		Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998			6.595.901	Saldo van de door het Nationaal Groenfonds aangetrokken
Totaal	115.000.000						105.000.000	4.000.000	107.595.901	
									14.095.063	Aandeel NBr 13,1%
										(zie Risicopar.3)

Overzicht van andere garantieverplichtingen (en risico-afdekking)

Bijlage 7c

Rechtspersoon en maatregel	Garantieverplichting	Maximum risico voor provincie	Percentage af te dekken	Afdekking in Risicoreserve	Afdekking in Reserve ontw.bedrijf	Toelichting
Industrie- en Havenschap Moerdijk	Geldleningen Havenschap	8.900.000	50%	4.450.000	0	T.a.v. de door het Havenschap te sluiten geldleningen staat elk der deelnemers naar rato in (provincie en gemeente Moerdijk ieder voor 50%) voor de betaling van rente en aflossingen, zonder dat daarvoor een afzonderlijk besluit is vereist. Voor deze garantstelling wordt een buffer aangehouden van € 4,5 mln. Als het schap in de toekomst wordt omgevormd tot een NV, zal dit risicobedrag opnieuw worden afgewogen.
Stimulering woningbouw	Brabantse verkoopgarantie en garanties aan corporaties en projectontwikkelaars	250.000.000	variabel	0	23.626.715	In 2009 is een pakket maatregelen vastgesteld voor de aanpak van de krediet-crisis. In totaal € 250 mln is bestemd voor het stimuleren van de woningbouw, opgebouwd uit € 205 mln revolverend en een buffer van € 45 mln (ultimo 2013 feitelijk €25 mln) binnen de Reserve ontwikkelbedrijf (zie paragraaf 7). Het pakket bestaat uit maatregelen voor de consumenten (w.o. de Brabantse verkoop-garantie) en maatregelen voor producenten (maatwerkoplossingen zoals renteloze leningen, garantstellingen en het Brabants investeringsfonds).
Ministerie van EL&I	Financiering 1e tranche sloop-vergoedingen Regeling Beëindiging Veehouderij-takken (RBV)	113.445.054	-	0	0	In 2000 is een begin gemaakt met de sloop van veestallen in het buitengebied. Voor de 1e tranche van de RBV-regeling is een bovengrens gesteld van € 113,5 mln aan sloopvergoedingen. Het bedrag aan toegewezen beschikkingen is uitgekomen op € 86,3 mln. In 2001 is de Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte (ORR) opgericht om met de ontwikkeling van woningbouwkavels de kosten van de sloop van veestallen terug te verdienen. De 1e tranche is inmiddels met succes afgerond.
Ministerie van EL&I	Financiering 2e tranche sloop-vergoedingen Regeling Beëindiging Veehouderij-takken (RBV)	155.000.000	-	22.000.000	0	In 2002 is besloten tot een 2e tranche van maximaal € 155,0 mln. Het uiteindelijke programma inclusief rente t/m 2011, sanering glastuinbouwlocaties en MOB-complexen heeft een omvang van € 128,4 mln. Ultimo 2013 staat hiervan € 98,3 mln open. De ORR moet dit bedrag terugverdienen. Als gevolg van de verslechterde marktomstandigheden lopen de kavelf Verkopen terug (vóór de crisis werden 125-250 kavels per jaar verkocht, op dit moment is dat circa 40 kavels per jaar). Begin 2014 is er een nieuwe risicoanalyse opgesteld. Daaruit blijkt dat momenteel de risicoreserve een kleinere voorziening moet aanhouden dan nu het geval is. In afwachting van een nieuwe businesscase waarbij het risico in de loop van 2014 opnieuw berekend worden, wordt voorgesteld oom vooralsnog het bedrag te handhaven.

Overzicht van andere garantieverplichtingen (en risico-afdekking)
Bijlage 7c

Rechtspersoon en maatregel	Garantieverplichting	Maximum risico voor provincie	Percentage af te dekken	Afdekking in Risicoreserve	Afdekking in Reserve ontw.bedrijf	Toelichting
Rabobank	Garantie tot nakoming van kredietverplichtingen door TOM CV (Tuinbouw Ontwikkelings-maatschappij	14.000.000	50%	3.500.000	3.500.000	In 2002 hebben de provincie en de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO) de TOM CV/BV opgericht, die tot doel heeft het (her-)ontwikkelen van duurzame vestigingslocaties voor glastuinbouw en het saneren van bedrijven. Aan de TOM CV is een garantie verstrekt van 2 x € 7 mln. Hiervoor geldt een afdekking van 50%. De 1 ^e garantie komt ten laste van de algemene Risicoreserve en de 2 ^e garantie is ondergebracht bij de Reserve ontwikkelbedrijf. De laatste jaren heeft de TOM last van de slechte markt voor glastuinbouwproducten en van de financiële crisis. De combinatie van factoren maakt het tuinbouwondernemers zeer moeilijk om nieuwe vestigingen te financieren. Op basis van een uitgevoerd markt onderzoek blijkt dat de locatie Nieuw Prinsenland wel potentie heeft. Inmiddels wordt met alle participanten gesproken over een herfinanciering en herpositionering van de TOM. Uit de overgelegde gegevens blijkt dat de garantieverstrekkers mogelijk een groter risico lopen dan nu (50%) wordt ingeschat, namelijk een verlies van in totaal € 19 miljoen. Voorstel is om dit bij het eerste integrale afweegmoment de financiële consequenties te bepalen.
Nationaal Groenfonds	Garantstellingen in het kader van de voorfinanciering subsidieregeling particulier natuurbeheer Noord-Brabant	23.136.300	-	-	-	- Aan het Groenfonds zijn twee garantstellingen afgegeven voor de voor-financiering van de provinciale subsidieregeling particulier natuurbeheer. De eerste garantstelling betreft de betalingsverplichtingen die voortvloeien uit de leningen die Groenfonds aantrekt. De tweede garantstelling betreft het geval de subsidiegrondslag vervalt. Bij elkaar genomen gaat het om maximaal € 23,1 mln. De garanties lopen door tot 2042 PS(29/08).
Gemeenten Werkendam, Woudrichem en Aalburg	Garantie verplaatsingen-traject LOG Strijdhoven	1.029.000	50%	514.500	0	Aan de ontwikkeling van LOG Strijdhoven is en risico verbonden tussen de € 0,1 mln en € 1,0 mln.
Gemeenten Werkendam, Woudrichem en Aalburg	Garantie ter onder-steuning van de realisatie van het Regionale Bedrijventerrein Land van Heusden en Altena	2.500.000	-	-	-	- Werkendam, Woudrichem en Aalburg ontwikkelen in het Land van Heusden en Altena een regionaal bedrijventerrein met drie subregionale bedrijventerreinen. Dit wordt gekoppeld aan de herstructurering van bestaande bedrijventerreinen in de regio, waarbij de gemeenten samenwerken met de BOM-BHB. Gezien de forse belasting voor de relatief kleine gemeenten, heeft de provincie zich garant gesteld voor een bedrag van € 2,5 mln. De afdekking komt zo nodig ten laste van de Reserve ontwikkelbedrijf.

Overzicht van andere garantieverplichtingen (en risico-afdekking)

Bijlage 7c

Rechtspersoon en maatregel	Garantieverplichting	Maximum risico voor provincie	Percentage af te dekken	Afdekking in Risicoreserve	Afdekking in Reserve ontw.bedrijf	Toelichting
Gemeente Deurne	Garantie tot overname van per 2020 niet uitgegeven grond in projectvestiging glastuinbouw Deurne	28.938.794	-	-	15.412.322	De gemeente Deurne, de TOM en een coöperatieve vereniging van glastuinders hebben in 2005 de Tuinbouwvestiging Deurne BV (TVD) opgericht. De gronden zijn verworven door de gemeente. Toen het gebied rijp werd voor uitgifte bleek dat de glastuinders niet in staat waren de gronden af te nemen. De coöperatieve vereniging is in 2010 uit de TVD gestapt. Gemeente en TOM hebben de TVD voortgezet, in de verwachting dat gronduitgifte vóór 2020 zal lukken. De provincie heeft een garantie afgegeven om de grond eventueel over te nemen (RM-1587). De schatting van het risico is in 2013 aanzienlijk omhoog gegaan als gevolg van een aantal factoren. In de eerste plaats is het algemeen bekend dat glastuinbouwbedrijven het moeilijk hebben de afgelopen jaren. In heel Nederland zijn weinig glastuinbouwgronden verkocht en in Deurne is nog geen grond verkocht. In de tweede plaats heeft Deurne op dit moment een nadeel ten opzichte van concurrerende locaties in Limburg (Californië, Siberië, beide onderdeel van Greenport Venlo), namelijk dat in Deurne nog geen infrastructuur aanwezig is voor elektriciteit en gas. De aanleg hiervan kost € 5 miljoen en dit wordt vooralsnog, mede gezien het zodadelijk te noemen marktonderzoek, als een te risicovolle investering gezien door TVD en haar financiers. In de derde plaats zijn in oktober 2013 de resultaten van een marktonderzoek beschikbaar gekomen waaruit blijkt dat de vooruitzichten voor grondverkoop in Deurne ook los van de aanwezigheid van infrastructuur voor elektriciteit en gas slecht zijn. Een en ander maakt dat het risico thans is becijferd op € 15,4 miljoen. Dit risico is afgedekt in de risicovoorziening ontwikkelbedrijf/grondbank.
RWE - Essent	Borgstellingsovereenkomst inzake voorfinanciering claims met betrekking tot general escrow	-	-	-	-	In de Kaderbrief 2011 is melding gemaakt van de borgstellingsovereenkomst met RWE/ Essent i.v.m. de aangepaste beleggingstrategie van de general escrow. De provinciale aandeelhouders (Groningen, Overijssel, Limburg en Noord-Brabant) staan garant voor het tijdig nakomen van betalingen aan RWE van gehonoreerde claims die moeten worden voldaan uit de general escrow. Het risico is volledig afgedekt binnen de general escrow
Gemeente Boxtel	Garantstelling voor het kunnen realiseren van het project "Kloppend Hart van het Groene Woud" op grond van de subsidieregeling landschappen van allure Noord-Brabant.	751.000	100%	-	-	De garantstelling ter hoogte van € 751.000,- valt uiteen in drie delen: Garantstellingdeel A: realisatie bezoekerscentrum De Vleut voor een bedrag ter hoogte van € 226.000,-. Garantstellingdeel B: realisatie educatieboerderij voor een bedrag van € 200.000,-. Garantstellingdeel C: realiseren recreatief paviljoen voor een bedrag ter hoogte van € 325.000,-. De garantstelling mag uitsluitend voor de financiering van de eerder genoemde objecten worden gebruikt. De garantstelling mag alleen worden ingeroepen als er geen ander financieel alternatief meer is. De garantstelling wordt dan automatisch omgezet in een lening. De gemeente Boxtel betaalt een jaarlijkse vergoeding van € 3.755,00 aan de provincie Noord-Brabant. De garantstelling eindigt op 1 januari 2018 en gaat pas in 2014 en 2015 in. Afdekking komt vanuit De reserve Investeringsagenda in 2014.

Overzicht van andere garantieverplichtingen (en risico-afdekking)
Bijlage 7c

Rechtspersoon en maatregel	Garantieverplichting	Maximum risico voor provincie	Percentage af te dekken	Afdekking in Risicoreserve	Afdekking in Reserve ontw.bedrijf	Toelichting
Road 2 Work BV	Garantstelling voor het kunnen realiseren van het project "het opleiden van kandidaten met een langdurige uitkering tot distributiemonteur ondergrondse infrastructuur"	450.000	100%	-	-	Op verzoek van Provinciale Staten is een crisisaanpak ontwikkeld om ruim 3.200 mensen te helpen bij het behouden of vinden van een baan of stageplaats. Een van de projecten betreft het opleiden van kandidaten met een langdurige uitkering tot distributiemonteur ondergrondse infrastructuur. Dit project wordt uitgevoerd door de Road 2 Work BV. Voor dit project wordt een garantstelling verleend van ten hoogste € 450.000,- ten behoeve van een bancaire lening voor de projectkosten. De looptijd van de garantie is van 13 augustus 2013 tot en met 31 december 2015. De afdekking in 2013 loopt via de meerjarenraming. In 2014 vindt de storting plaats in de risicoreserve van uit het economisch programma. Indien garantstelling niet wordt geëffectueerd, dan komen de middelen weer beschikbaar voor het economisch programma.
ROC West Brabant	Garantstelling door de provincie aan ROC West-Brabant ter afdekking van het risico dat de cash-inkomsten voor het CIV Biobased lager uitvallen dan geraamd.	300.000	100%	300.000	-	ROC West-Brabant is voornemens een Centrum voor Innovatief Vakmanschap te starten op het vakgebied van de biobased economy (CIV Biobased), daarbij gebruik makend van de subsidieregeling van het Rijk voor opzetten van dergelijke Centra voor Innovatief Vakmanschap. Doelstelling van het CIV Biobased is om te voorzien in de behoefte aan adequaat opgeleid personeel voor bedrijven en instellingen die actief zijn in de biobased economy door intensieve samenwerking van onderwijs, bedrijfsleven en overheid. Het CIV Biobased draagt hiermee bij aan de beleidsdoelen van het Economisch Programma Brabant. Het project heeft een looptijd van 2013 t/m 2017. De garantstelling is verleend onder de opschortende voorwaarde dat de totale projectkosten in deze projectperiode minimaal € 3.800.000,- bedragen. De provincie staat garant voor een tekort aan begrote cash-inkomsten ter financiering van de begrote projectkosten tot maximaal € 3.800.000,- maximum zijn niet subsidiabel. Indien garantstelling niet wordt geëffectueerd, dan komen de middelen weer beschikbaar voor het economisch programma.
Afdekking garanties				30.764.500	42.539.037	

II Overige bijlagen

Bijlage 8 Kostenverdeelstaat/toerekening apparaatslasten

In de paragraaf bedrijfsvoering zijn de lasten en baten van personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en facilitaire dienstverlening opgenomen.

Het saldo van de lasten en baten van de bedrijfsvoering is als apparaatslasten toegerekend aan de programma's in de jaarstukken. De toerekening van de apparaatslasten aan de programma's vindt plaats op basis van de directe personeelsinzet op de programma's uitgedrukt in fte.

In bijlage 8 is die toerekening van apparaatslasten naar programma's gespecificeerd opgenomen.

Daarnaast is in bijlage 8 de informatie m.b.t. ontslagregelingen, m.b.t. de wet normering bezoldiging topfunctionarissen en m.b.t. de declaraties en kosten ambtelijke organisatie opgenomen.

Bijlage 9 Modelstaten treasury

De Wet Financiering decentrale overheden (FIDO) schrijft 2 modelstaten voor.

Modelstaat A betreft een toelichting van de liquiditeitspositie in relatie tot de kasgeldlimiet.

Modelstaat B betreft de toelichting van het renterisico van de vaste schuld in relatie tot de renterisiconorm.

Bijlage 10 Begrotingsrechtmatigheid

Provinciale Staten hebben de begroting geautoriseerd op het totaal van de lasten en van de baten per productgroep. Met het oog op het oordeel over de rechtmatigheid van lastenoverschrijdingen op dit productgroepniveau zijn deze overschrijdingen in bijlage 10 toegelicht.

Bijlage 11 Overzicht van afwijkingen t.o.v. de begroting per productgroep

Provinciale staten autoriseren de begroting op het totaal van lasten en van de baten per productgroep.

Aan provinciale Staten is bij de behandeling van de jaarstukken 2012 een totaaloverzicht van de afwijkingen per productgroep toegezegd.

Bijlage 12 Sisa-bijlagen doeluitkeringen

Tot een aantal jaren geleden was de verantwoording over de besteding van Rijksdoeluitkeringen onderworpen aan een afzonderlijke accountantscontrole met bijbehorende accountantsverklaring.

Sinds een aantal jaren vormt de verantwoording van deze doeluitkeringen een vast onderdeel van de jaarstukken. Deze verantwoording geschiedt volgens de zogenaamde single-information single audit-methodiek via een door het rijk voorgeschreven format.

Bijlage 13 Overzicht van de incidentele lasten en baten.

Op grond van artikel 28 van het BBV dient een overzicht van de incidentele lasten en baten per programma te worden opgenomen. Het BBV geeft aan dat voor incidenteel gedacht kan worden aan een periode van 3 jaar. Het gaat bij incidentele lasten en baten derhalve om zaken die na de jaarrekening nog maximaal 2 jaar in de begroting zijn opgenomen.

In het overzicht zijn de posten opgenomen uit het overzicht van lasten en baten in de jaarrekening die nog een doorwerking hebben in 2014 en/of 2015.

Bijlage 14 Toelichting grote infrastructurele projecten

Naar aanleiding van het besluit bij bijlage 3 van statenvoorstel 47/11 beheerskader spaar- en investeringsfonds wegeninfrastructuur en de besluitvorming rondom de reconstructie N261 dienen alle grote infrastructuurprojecten afzonderlijk te worden toegelicht.

Toerekening apparaatslasten

In de paragraaf bedrijfsvoering komen de lasten en de baten van de bedrijfsvoering tot uitdrukking. Het saldo van de lasten en de baten van de bedrijfsvoering bedraagt voor de rekening 2013 € 124,7 miljoen. Dit saldo - apparaatslasten genoemd - wordt toegerekend aan de programma's in de rekening en aan de investeringen/voorzieningen waar eveneens bedrijfsvoeringskosten aan verbonden zijn.

De verdeling naar de programma's in de begroting vindt plaats op basis van de formatie die bij elk programma in de rekening is aangegeven.

Een totaaloverzicht is onderstaand opgenomen.

Toegerekende apparaatskosten (bedragen in hele Euro's)		Rekening 2013	
		fte	apparaatslasten
<u>Toegerekende apparaatskosten aan programma's</u>			
01 Bestuur		38,05	6.466.639
02 Ruimte		103,17	18.053.386
03 Ecologie		248,25	42.754.310
04 Economie		45,64	7.986.397
05 Mobiliteit		169,01	26.815.052
06 Cultuur en samenleving		62,91	10.970.311
07 Investeringsagenda		51,66	9.039.817
31 Algemeen financieel beleid			-213.653
Totaal toegerekende apparaatskosten aan programma's		718,69	121.872.259
<u>Toegerekende apparaatskosten investeringen en voorzieningen</u>			
03 Ecologie			686.158
05 Mobiliteit			2.152.000
Totaal toegerekende apparaatskosten			124.710.417

05 Mobiliteit

Van de apparaatskosten mobiliteit is € 348.323 rechtstreeks aan productgroepen van programma 05 toegerekend i.v.m. dekking van kosten verbandhoudende met aanbesteding nieuwe OV concessie.

Opbouw kostensoorten naar economische categorie		Rekening 2013	Bijlage 8
	Lasten	Baten	Saldo
A/B/C. Salariskosten			
1.1	94.907.110	0	94.907.110
1.2	80.604	0	80.604
2.2	18.926	0	18.926
2.3.1	19.342	4.561.566	-4.542.224
8.2	0	1.247.435	-1.247.435
	95.025.982	5.809.001	89.216.981
D. Presentatiegelden en reis- en verblijfkosten			
1.1	0	0	0
2.2	9.216	0	9.216
2.3.1	1.303.595	6.766	1.296.829
	1.312.811	6.766	1.306.046
E. Representatiekosten t.b.v. personeel			
1.1	0	0	0
2.2	1.860	0	1.860
2.3.1	340.663	0	340.663
	342.523	0	342.523
F. Overige personeelskosten			
1.1	0	0	0
2.2	15.150	0	15.150
2.3.0	-18.595	33.049	-51.644
2.3.1	11.383.859	0	11.383.859
4.0.1	539	0	539
4.0.3	3.186	0	3.186
	11.384.139	33.049	11.351.090
G. Bijkomende kosten salarisadministratie			
2.3.1	115.677	0	115.677
H. Administratiekosten			
2.3.1	21.207	0	21.207
I. Overige kosten			
2.2	22.074	0	22.074
2.3.1	115.965	20.078	95.887
	138.039	20.078	117.961
J. Communicatie			
2.2	185	0	185
2.3.1	1.491.289	0	1.491.289
	1.491.474	0	1.491.474

Opbouw kostensoorten naar economische categorie		Rekening 2013		Bijlage 8
		Lasten	Baten	Saldo
	M. Huisvestingskosten			
2.2.0		8.670	168.643	-159.973
2.3.1		2.083.194	63.624	2.019.570
3.0		237.761	0	237.761
6.0		5.382.913	0	5.382.913
		7.712.537	232.267	7.480.271
	N. Kosten van kantine, keuken en serveerdienst			
2.3.1		1.361.231	0	1.361.231
	O. Kantoor- en bureaunkosten			
2.2		300.495	15.681	284.814
2.3.1		1.560.188	67.961	1.492.227
3.0		1.368	0	1.368
6.0		213.813	0	213.813
		2.075.864	83.642	1.992.222
	Q. Kosten van automatisering			
2.2		4.377.348	0	4.377.348
2.3.1		4.148.106	0	4.148.106
4.0.3		307.002	0	307.002
		8.832.456	0	8.832.456
	S. Kosten van bibliotheek en documentaire voorzieningen			
2.3.1		126.379	0	126.379
	T. Overige kosten			
2.3.1		313.090	0	313.090
	U. Juridische aangelegenheden			
2.3.1		514.005	2.071	511.934
	V. Kosten GEO			
2.0.1		0	0	0
2.0.2		0	0	0
2.2.0		98.475	1.028	97.447
2.3.0		0	37.181	-37.181
2.3.1		68.039	0	68.039
3.0		1.572	0	1.572
		168.086	38.209	129.877
Totaal te verrekenen		130.935.501	6.225.083	124.710.417

Opbouw kostensoorten naar economische categorie	Rekening 2013		Bijlage 8
	Lasten	Baten	Saldo
Recapitulatie:			
1.1	94.907.110	0	94.907.110
1.2.	80.604	0	80.604
2.2.0	4.852.399	185.351	4.667.048
2.3.0	-18.595	138.191	-156.786
2.3.1	24.965.830	4.654.105	20.311.724
3.0	240.701	0	240.701
4.0.1	539	0	539
4.0.3	310.188	0	310.188
6.0	5.596.726	0	5.596.726
8.2	0	1.247.435	-1.247.435
	130.935.501	6.225.083	124.710.417

Verdeling apparaatskosten over de functies**Bijlage 8**

Nr.	Omschrijving	Rekening 2013
<i>Toegerekende apparaatskosten aan programma's en producten</i>		
1.0	Provinciale Staten	1.404.531
1.1	Gedeputeerde Staten	610.980
1.3	Bestuurlijke organisatie	1.025.730
1.4	Financieel toezicht op gemeenten en gemeenschappelijke regelingen	1.763.535
1.6	Overige zaken betreffende algemeen bestuur	1.137.001
2.1	Openbare orde en veiligheid	1.955.234
3.0	Verkeer en vervoer, algemeen	1.309.263
3.1	Landwegen	17.151.480
3.3	Waterwegen	36.455
3.4	Vervoer	8.317.857
4.0	Waterhuishouding, algemeen	3.568.904
4.1	Waterschapsaangelegenheden	201.065
4.2	Waterkeringen	837.771
4.3	Kwantitatief beheer oppervlaktewater	1.256.656
4.4	Kwantitatief beheer grondwater	463.106
5.0	Milieubeheer, algemeen	4.341.820
5.2	Kwalitatief beheer grondwater en bodem	5.721.489
5.3	Bestrijding luchtverontreiniging	417.815
5.4	Bestrijding geluidhinder	1.031.353
5.5	Vergunningverlening en handhaving	10.651.085
5.6	Ontgrondingen	1.283.434
6.2	Natuur	11.582.562
7.0	Algemene economische aangelegenheden	5.333.128
7.1	Bevordering economische activiteiten	6.858.893
7.2	Nutsvoorzieningen	1.127.504
7.3	Agrarische aangelegenheden	10.037.044
8.0	Welzijn, algemeen	1.844.777
8.2	Lichamelijke vorming en sport	213.255
8.3	Kunst en oudheidkunde	4.009.200
8.4	Sociaal-cultureel werk en ontwikkeling	602.387
8.5	Maatschappelijke voorzieningen	3.135.815
8.8	Jeugdhulpverlening	2.983.578
9.0	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, algemeen	7.574.407
9.1	Ruimtelijke ordening	1.185.108
9.2	Volkshuisvesting	1.111.690
0.6	Saldo van kostenplaatsen	-213.653
Totaal toegerekende apparaatskosten gewone dienst		121.872.259
3.1	Landwegen	2.152.000
4.4	Kwantitatief beheer grondwater	686.158
Toegerekende apparaatskosten investeringen en voorzieningen		2.838.158
Totaal toegerekende apparaatskosten		124.710.417

Informatie i.v.m. ontslagregelingen**bijlage 8a**

Conform de door u vastgestelde formats geven wij u inzicht in de uitdiensttredingen in 2013, alsmede in de categorisering van de loonkosten.

AANTAL UITDIENSTTREDINGEN

Salaris-schaal	Einde arbeids-overeenk.	Einde tijdelijke aanstelling	Ontslag door werkgever	Ontslag op eigen verzoek	Ouderdoms-pensioen	Overlijden	totaal
04	1				1		1
05			3	1			4
06			7	2			9
07			8	2	1		12
08			5	5			10
09			15	2			17
10			43	6			49
11		1	47	6	2	1	57
12			4	4	1		9
13			4	3			7
18				1			1
NVT	1			1			2
totaal	2	1	136	33	5	1	178

toelichting "Ontslag door werkgever"

1 persoon betreft ontslag na langdurige ziekte

3 personen hebben ontslag gekregen wegens disfunctioneren

De overige betreft uitdiensttreding i.v.m. indiensttreding bij de Regionale Uitvoeringsdiensten.

MAATWRKAFSPRAKEN BIJ BEÏNDIGING DIENSTVERBAND

type afspraak	aantal afspraken	kosten (€)
vrijstelling van werk	14	295.657
vrijstelling van werk + kwijtschelding terugbetaling	1	13.916
storting in pensioenkapitaal	2	36.326
Eindtotaal	17	345.899

FINANCIËLE VERANTWOORDING LOONKOSTEN

(bedragen x € 1.000)	ACTIEF PERSONEEL	INACTIEF PERSONEEL	VOORMALIG PERSONEEL	TOTAAL
werkelijke salarislasten	92.978	120		93.098
incidentele betalingen, anders dan gratificaties				0
wachtgeld- / werkloosheidsuitkeringen en arbeidsongeschiktheidsuitkeringen			497	497
vergoeding betaald aan derden *)			180	180
pensioen-aanvullingen (FPU/57+)			525	525
TOTAAL	92.978	120	1.202	94.300

*) Vergoeding betaald aan derden

Dit betreft salarisgaranties voor van de Provincie overgenomen personeel.

Bijlage 8aOverzicht declaraties en (on)kosten ambtelijke organisatie 2013

Kostensoort	Totale kosten	Kosten per medewerker*	Kosten per fte**
ICT-kosten:			
-vergoedingen BYOP/BYOT	€ 219.668	€ 162	€ 180
- verbruikskosten	€ 362.340	€ 266	€ 297
Opleidingen: (opleidingen, cursussen, conferenties, congressen, lidmaatschappen e.d.)	€ 1.916.952	€ 1.407	€ 1.571
Reis- en verblijfkosten (dienstreizen en incidentele verblijfkosten)	€ 1.179.993	€ 866	€ 967
Vergaderkosten intern inclusief lunches, koffie en thee voorziening e.d.	€ 542.924	€ 398	€ 445
Vergaderkosten extern inclusief lunches e.d.	€ 135.325	€ 99	€ 110
Representatiekosten	€ 110.425	€ 81	€ 90
Niet reguliere loonbetalingen (schouderklopjes, gratificaties e.d.)	€ 489.412	€ 360	€ 401

* Gemiddeld aantal medewerkers 2013: 1362

** Gemiddelde formatie 2013: 1220 fte

Bijlage 9

Modelstaat A

- **Liquiditeitspositie** over het 1ste kwartaal van het jaar 2013
- Van de decentrale overheid: Provincie Noord-Brabant

Toelichting: liquiditeitspositie in relatie tot kasgeldlimiet

De modelstaten A over de kwartalen van het voorafgaande jaar worden normaliter eenmaal per jaar als onderdeel van de financieringsparagraaf bij de begroting en het jaarverslag naar de toezichthouder verzonden. De liquiditeitspositie heeft betrekking op de financiering met een rentetypische looptijd van korter dan een jaar. Een derivaat kan daarbij de looptijd van de financiering veranderen. Zo kan een derivaat vaste schuld omzetten in een korte schuld met variabele rente. De liquiditeitspositie is het saldo van (a) de vlottende of korte schulden, zoals schulden in rekening-courant en in bewaring zijnde kasgelden van derden en (b) de vlottende middelen zoals kasgelden en tegoeden in rekening-courant. De liquiditeitspositie heeft betrekking op het gehele openbaar lichaam, alsmede op de gemeentelijke kredietbank en op diensten zoals het grondbedrijf, exclusief interne schuldverhoudingen. De gemiddelde liquiditeitspositie van de drie kwartaal maanden wordt getoetst aan het bedrag van de kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet heeft betrekking op het totaal van de begroting van het lopende jaar naar de stand van 1 januari. Als de gemiddelde liquiditeitspositie van drie achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschrijdt, dan dient de betrokken decentrale overheid de drie kwartaalrapportages toe te zenden aan de toezichthouder, met daarbij een plan om weer te voldoen aan de kasgeldlimiet.

Berekening (bedragen x € 1.000)

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) of Overschot middelen (-)
(1) - (2) = (3)			
ultimo maand 1	21	438.157	-438.136
ultimo maand 2	21	456.011	-455.990
ultimo maand 3	7.694	441.841	-434.147
(4) gemiddelde van (3)			-442.758
Stappen (5-9)	Variabelen	Bedragen	
(5)	kasgeldlimiet		81.582
(6a) = (5 > 4)	ruimte onder de kasgeldlimiet		524.340
(6b) = (4 > 5)	overschrijding van de kasgeldlimiet		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal		1.165.457
(8)	Percentage regeling		7
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		81.582

Bijlage 9

Modelstaat A

- **Liquiditeitspositie** over het 2de kwartaal van het jaar 2013
- Van de decentrale overheid: Provincie Noord-Brabant

Toelichting: liquiditeitspositie in relatie tot kasgeldlimiet

De modelstaten A over de kwartalen van het voorafgaande jaar worden normaliter eenmaal per jaar als onderdeel van de financieringsparagraaf bij de begroting en het jaarverslag naar de toezichthouder verzonden. De liquiditeitspositie heeft betrekking op de financiering met een rentetypische looptijd van korter dan een jaar. Een derivaat kan daarbij de looptijd van de financiering veranderen. Zo kan een derivaat vaste schuld omzetten in een korte schuld met variabele rente. De liquiditeitspositie is het saldo van (a) de vlottende of korte schulden, zoals schulden in rekening-courant en in bewaring zijnde kasgelden van derden en (b) de vlottende middelen zoals kasgelden en tegoeden in rekening-courant. De liquiditeitspositie heeft betrekking op het gehele openbaar lichaam, alsmede op de gemeentelijke kredietbank en op diensten zoals het grondbedrijf, exclusief interne schuldverhoudingen. De gemiddelde liquiditeitspositie van de drie kwartaal maanden wordt getoetst aan het bedrag van de kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet heeft betrekking op het totaal van de begroting van het lopende jaar naar de stand van 1 januari. Als de gemiddelde liquiditeitspositie van drie achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschrijdt, dan dient de betrokken decentrale overheid de drie kwartaalrapportages toe te zenden aan de toezichthouder, met daarbij een plan om weer te voldoen aan de kasgeldlimiet.

Berekening (bedragen x € 1.000)

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) of Overschot middelen (-)
(1) - (2) = (3)			
ultimo maand 4	21	461.944	-461.923
ultimo maand 5	21	493.118	-493.097
ultimo maand 6	21	470.588	-470.567
(4) gemiddelde van (3)			-475.196
Stappen (5-9)	Variabelen	Bedragen	
(5)	kasgeldlimiet		81.582
(6a) = (5 > 4)	ruimte onder de kasgeldlimiet		556.778
(6b) = (4 > 5)	overschrijding van de kasgeldlimiet		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal		1.165.457
(8)	Percentage regeling		7
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		81.582

Bijlage 9

Modelstaat A

- **Liquiditeitspositie** over het 3de kwartaal van het jaar 2013
- Van de decentrale overheid: Provincie Noord-Brabant

Toelichting: liquiditeitspositie in relatie tot kasgeldlimiet

De modelstaten A over de kwartalen van het voorafgaande jaar worden normaliter eenmaal per jaar als onderdeel van de financieringsparagraaf bij de begroting en het jaarverslag naar de toezichthouder verzonden. De liquiditeitspositie heeft betrekking op de financiering met een rentetypische looptijd van korter dan een jaar. Een derivaat kan daarbij de looptijd van de financiering veranderen. Zo kan een derivaat vaste schuld omzetten in een korte schuld met variabele rente. De liquiditeitspositie is het saldo van (a) de vlottende of korte schulden, zoals schulden in rekening-courant en in bewaring zijnde kasgelden van derden en (b) de vlottende middelen zoals kasgelden en tegoeden in rekening-courant. De liquiditeitspositie heeft betrekking op het gehele openbaar lichaam, alsmede op de gemeentelijke kredietbank en op diensten zoals het grondbedrijf, exclusief interne schuldverhoudingen. De gemiddelde liquiditeitspositie van de drie kwartaal maanden wordt getoetst aan het bedrag van de kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet heeft betrekking op het totaal van de begroting van het lopende jaar naar de stand van 1 januari. Als de gemiddelde liquiditeitspositie van drie achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschrijdt, dan dient de betrokken decentrale overheid de drie kwartaalrapportages toe te zenden aan de toezichthouder, met daarbij een plan om weer te voldoen aan de kasgeldlimiet.

Berekening (bedragen x € 1.000)

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) of Overschot middelen (-)
(1) - (2) = (3)			
ultimo maand 7	21	487.064	-487.043
ultimo maand 8	21	502.054	-502.033
ultimo maand 9	21	500.964	-500.943
(4) gemiddelde van (3)			-496.673
Stappen (5-9)	Variabelen	Bedragen	
(5)	kasgeldlimiet		81.582
(6a) = (5 > 4)	ruimte onder de kasgeldlimiet		578.255
(6b) = (4 > 5)	overschrijding van de kasgeldlimiet		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal		1.165.457
(8)	Percentage regeling		7
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		81.582

Bijlage 9

Modelstaat A

- **Liquiditeitspositie** over het 4de kwartaal van het jaar 2013
- Van de decentrale overheid: Provincie Noord-Brabant

Toelichting: liquiditeitspositie in relatie tot kasgeldlimiet

De modelstaten A over de kwartalen van het voorafgaande jaar worden normaliter eenmaal per jaar als onderdeel van de financieringsparagraaf bij de begroting en het jaarverslag naar de toezichthouder verzonden. De liquiditeitspositie heeft betrekking op de financiering met een rentetypische looptijd van korter dan een jaar. Een derivaat kan daarbij de looptijd van de financiering veranderen. Zo kan een derivaat vaste schuld omzetten in een korte schuld met variabele rente. De liquiditeitspositie is het saldo van (a) de vlottende of korte schulden, zoals schulden in rekening-courant en in bewaring zijnde kasgelden van derden en (b) de vlottende middelen zoals kasgelden en tegoeden in rekening-courant. De liquiditeitspositie heeft betrekking op het gehele openbaar lichaam, alsmede op de gemeentelijke kredietbank en op diensten zoals het grondbedrijf, exclusief interne schuldverhoudingen. De gemiddelde liquiditeitspositie van de drie kwartaal maanden wordt getoetst aan het bedrag van de kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet heeft betrekking op het totaal van de begroting van het lopende jaar naar de stand van 1 januari. Als de gemiddelde liquiditeitspositie van drie achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschrijdt, dan dient de betrokken decentrale overheid de drie kwartaalrapportages toe te zenden aan de toezichthouder, met daarbij een plan om weer te voldoen aan de kasgeldlimiet.

Berekening (bedragen x € 1.000)

Stappen (1-4)	(1) Vlottende schuld	(2) Vlottende middelen	(3) Netto vlottend (+) of Overschot middelen (-)
(1) - (2) = (3)			
ultimo maand 10	21	685.086	-685.065
ultimo maand 11	21	678.313	-678.292
ultimo maand 12	21	659.060	-659.039
(4) gemiddelde van (3)			-674.132
Stappen (5-9)	Variabelen	Bedragen	
(5)	kasgeldlimiet		81.582
(6a) = (5 > 4)	ruimte onder de kasgeldlimiet		755.714
(6b) = (4 > 5)	overschrijding van de kasgeldlimiet		
Berekening kasgeldlimiet (5)			
(7)	Begrotingstotaal		1.165.457
(8)	Percentage regeling		7
(5) = (7) x (8) / 100	Kasgeldlimiet		81.582

Bijlage 9

Modelstaat B

- Renterisico vaste schuld over de jaren 2014-2017
- Van de decentrale overheid: Provincie Noord-Brabant

Toelichting: renterisico vaste schuld in relatie tot renterisiconorm

Modelstaat B wordt eenmaal per jaar als onderdeel van de financierings-paragraaf bij de begroting en het jaarverslag naar de toezichthouder verzonden. Op deze staat wordt over het renterisico van de komende vier jaren gerapporteerd. Het renterisico heeft betrekking op de vaste schuld en op het bedrag waarover renterisico wordt gelopen. Naast de renteherzieningen zijn hiervoor ook de aflossingen van belang, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. Het renterisico heeft betrekking op het gehele openbaar lichaam, op de gemeentelijke kredietbank en op diensten zoals het grondbedrijf. Het renterisico wordt getoetst aan het bedrag van de renterisiconorm. De renterisiconorm heeft betrekking op het totaal van de begroting van uitsluitend het komende jaar. Het komende jaar is jaar T in de tabel hierna.

Berekening (bedragen x € 1.000)

Stap	Variabelen Renterisico(norm)	Jaar 2014:	Jaar 2015:	Jaar 2016:	Jaar 2017:
(1)	Renteherzieningen	0	0	0	0
(2)	Aflossingen	0	0	0	0
(3)	Renterisico (1+2)	0	0	0	0
(4)	Renterisiconorm	204.518	204.518	204.518	204.518
(5a) = (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	204.518	204.518	204.518	204.518
(5b) = (3>4)	Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Renterisiconorm					
Berekening					
(4a)	Begrotingstotaal jaar 2013 (T)	1.022.592			
(4b)	Percentage	20			
	Renterisiconorm (van alleen jaar T)	204.518			
(4) = (4a x 4b/100)					

Begrotingsrechtmatigheid

Bijlage 10

Overschrijdingen van de geraamde lasten worden getoetst aan de begrotingscriteria van de commissie BBV.

In deze bijlage zijn de kostenoverschrijdingen > € 50.000 op productgroepniveau toegelicht.

In principe kunnen de volgende categorieën aan de orde zijn:

Categorie

- 1 *Kostenoverschrijdingen die niet passen binnen het bestaand beleid en waarvoor tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing is*
- 2 *Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaand beleid, waarbij de accountant vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn signaleerd.*
- 3 *Kostenoverschrijding die (grotendeels) wordt gecompenseerd door inkomsten.*
- 4 *Kostenoverschrijding bij open eind subsidieregelingen.*
- 5 *Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door inkomsten die niet direct gerelateerd zijn.*
- 6 *Kostenoverschrijding door interpretatieverschillen over uitleg wet- en regelgeving.*
- 7 *Kostenoverschrijding op investeringen waarvan de gevolgen zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten.*

Cat nr.	Toelichting	afwijking t.o.v. de begroting			
		lasten		baten	saldo
02.01	Ruimtelijke ontwikkeling en - kwaliteit Tot een bedrag van € 22,6 mln zijn voorzieningen gevormd mbt garantie glastuinbouw Deurne (€ 15,4 mln), lening aan ruimte voor ruimte (€ 2,8 mln) en KVL (€4,4 mln). De vorming van de voorzieningen wordt volledig gedekt uit de reserve ontwikkelbedrijf en de risicoreserve.	-12.878.356	N	898.972	V -11.979.385 N
02.02	Vitaal platteland In relatie tot de garantie aan de TOM is tot een bedrag van € 3.500.000 een risicovoorziening gevormd. De vorming van de voorziening wordt volledig gedekt uit de risicoreserve.	-1.173.900	N	-2.335.631	N -3.509.531 N
02.03	Sterk stedelijk netwerk In de jaarekening is de voorraad woningen afgewaardeerd op basis van geldende marktwaarde. Met deze afwaardering was eerder geen rekening gehouden. De afwaardering wordt gedekt uit de reserve ontwikkelbedrijf.	-1.238.483	N	-15.369	N -1.253.851 N
03.03	Natuur en landschap De overschrijding betreft een correctie met betrekking tot de stand van de verplichtingen voor samen-investeren projecten. Deze correctie was in de begroting niet voorzien.	-299.382	N	6.944.020	V 6.644.639 V
04.01	Algemeen economisch beleid De overschrijding houdt verband met de afwaardering van de deelnemingen Agro en Co met € 172.754 en BOM met € 6,1 mln op basis van de concept-jaarcijfers 2013 van beide deelnemingen. Deze afwaardering wordt gedekt uit de risicoreserve.	-4.549.852	N	-424.797	N -4.974.650 N
04.02	Economisch programma Brabant Bij de voorjaarsnota 2013 zijn middelen beschikbaar gesteld voor Holst Center verdeeld over 2014 en 2015, Aan het eind van 2013 is hiervoor al een subsidiebeschikking af gegeven. De begroting 2013 kon hiervoor niet meer worden aangepast.	-388.460	N	-209.998	N -598.458 N
04.03	3 Internationalisering en EU programma's De overschrijding van de lasten betreft vooral Op-Zuid. Tegenover deze lastenoverschrijding staat de EFRO-bijdrage van de EU ad € 9,2 mln en de bijdrage uit de reserve cofinanciering Europese programma's van € 714.000.	-9.456.957	N	9.273.423	V -183.535 N
06.01	Cultuur De overschrijding wordt veroorzaakt doordat voor de lening aan NV monumentenfonds een voorziening is gevormd omdat de terugbetaling onzeker is. De lening is tot een bedrag van € 4 mln voorzien. Deze voorziening is gevormd tlv de risicoreserve.	-1.618.721	N	858.820	V -759.901 N
06.02	3 Jeugd	-4.001.519	N	4.880.867	V 879.347 V

Begrotingsrechtmatigheid

Bijlage 10

Overschrijdingen van de geraamde lasten worden getoetst aan de begrotingscriteria van de commissie BBV.

In deze bijlage zijn de kostenoverschrijdingen > € 50.000 op productgroepniveau toegelicht.

In principe kunnen de volgende categorieën aan de orde zijn:

Categorie

- 1 *Kostenoverschrijdingen die niet passen binnen het bestaand beleid en waarvoor tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing is*
- 2 *Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaand beleid, waarbij de accountant vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd.*
- 3 *Kostenoverschrijding die (grotendeels) wordt gecompenseerd door inkomsten.*
- 4 *Kostenoverschrijding bij open eind subsidieregelingen.*
- 5 *Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door inkomsten die niet direct gerelateerd zijn.*
- 6 *Kostenoverschrijding door interpretatieverschillen over uitleg wet- en regelgeving.*
- 7 *Kostenoverschrijding op investeringen waarvan de gevolgen zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten.*

Cat nr.	Toelichting	afwijking t.o.v. de begroting						
		lasten		baten	saldo			
	De geïndiceerde jeugdzorg wordt gefinancierd op grond van de specifieke doeluitkering die van het Rijk wordt ontvangen. De begrotingscyclus van het Rijk loopt achter t.o.v. die van de provincie. Het bedrag dat bij oorspronkelijke begroting staat is de subsidie tegen prijsniveau 2011. Het bedrag bij begroting na wijzigingen betreft de begrote uitgaven 2013 op prijsniveau 2012. Deze wijziging wordt doorgevoerd op basis van de rijksbeschikking die in het voorjaar genomen wordt, gebaseerd op het prijspeil 2012. In de realisatie staan vervolgens de werkelijke uitgaven tegen prijsniveau 2013. Het verschil van € 4,9 miljoen wordt gevormd door de loonkostenindexering (OVA) waarvan het bedrag pas in december 2013 door het Rijk beschikbaar wordt gesteld en dan wordt doorgegeven aan aanbieders en Bureau Jeugdzorg. De uitgaven worden volledig gedekt uit de doeluitkering van het rijk die als transitorische post op de balans is opgenomen							
07.06	3	Spaar en investeringsfonds wegeninfrastructuur	-1.348.679	N	0	-1.348.679	N	
		De hogere uitgaven voor de investeringen Noord-Oost corridor en N79 worden volledig gedekt uit de reserve spaar en investeringsfonds infra.						
07.07	3	Groen Ontwikkelfonds Brabant	-11.020.800	N	11.900.000	V	879.200	V
		De overschrijding van de lasten betreft de verwerving van de rijks-EHS en wordt volledig gedekt door de daarmee samenhangende bate van het Rijk.						
31.02	3	Algemene dekkingsmiddelen	-151.471	N	30.459.024	V	30.307.553	V
		De overschrijding van de lasten ad € 151.471 houdt verband met de benodigde storting in de voorziening leningen. In 2013 is een inschatting gemaakt van het risico dat de leningen niet worden terugbetaald en is op basis daarvan € 924.830 aan de voorziening toegevoegd. Met deze benodigde storting was in de begroting nog geen rekening gehouden.						
90		Apparaatslasten (saldo bedrijfsvoering)	-2.406.613	N				
		De overschrijding van de apparaatslasten betreft met name Automatisering ad € 1,1 mln en personeelslasten ad € 1,3 mln.						
		Overschrijding kosten Informatisering en automatisering wordt onder meer veroorzaakt door het voortvarend uitvoeren van de in de Kadernota ICT genoemde ambities van Basis op Orde door te voeren. Samen met het doen van diverse uitgestelde uitgaven van voorgaande jaren en het combineren van projecten is een overschrijding ontstaan. Ook is meer uitgegeven voor de regeling Bring your own phone/tablet.						
		Het personeelskostenbudget is met een bedrag van € 1,3 miljoen overschreden. Dit is ca. 1 %. De overschrijding wordt veroorzaakt door een aantal factoren.						
		Allereerst zien we dat het verschil tussen de toegestane maximale formatie (waaraan het budget gekoppeld is) en de daadwerkelijke personele bezetting kleiner wordt. We zitten in een fase van de organisatie-ontwikkeling waarin het (tijdelijk) lastiger is de uitstroom van medewerkers gelijk op te laten lopen met de afname van de maximaal toegestane formatie. Dit is onder meer een gevolg van de economische crisis. Wij verwachten dat het ook in 2014 en 2015 nog lastig zal zijn om de uitstroom van medewerkers gelijk op te laten lopen met de afname van de toegestane formatie. Na 2015 zal dit onder meer door uitstroom vanwege pensionering gecompenseerd worden.						

Begrotingsrechtmatigheid

Bijlage 10

Overschrijdingen van de geraamde lasten worden getoetst aan de begrotingscriteria van de commissie BBV.

In deze bijlage zijn de kostenoverschrijdingen > € 50.000 op productgroepniveau toegelicht.

In principe kunnen de volgende categorieën aan de orde zijn:

Categorie

- 1 *Kostenoverschrijdingen die niet passen binnen het bestaand beleid en waarvoor tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing is*
- 2 *Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaand beleid, waarbij de accountant vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd.*
- 3 *Kostenoverschrijding die (grotendeels) wordt gecompenseerd door inkomsten.*
- 4 *Kostenoverschrijding bij open eind subsidieregelingen.*
- 5 *Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door inkomsten die niet direct gerelateerd zijn.*
- 6 *Kostenoverschrijding door interpretatieverschillen over uitleg wet- en regelgeving.*
- 7 *Kostenoverschrijding op investeringen waarvan de gevolgen zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten.*

Cat nr.	Toelichting	afwijking t.o.v. de begroting		
		lasten	baten	saldo
	Daarnaast hebben wij er mede vanwege het voorgaande het afgelopen jaar bewust voor gekozen om vacatures die ontstaan op taken die geschrapt of overgedragen gaan worden, maar die nog wel uitgevoerd moeten worden niet tijdelijk in te vullen met medewerkers in loondienst, maar om hiervoor tijdelijk externe capaciteit in te huren. Deze inhuur is duurder dan een eigen medewerker, wat een extra druk legt op het personeelskostenbudget. Tevens hebben wij er in het kader van de organisatie-ontwikkeling voor gekozen om in een aantal vacatures op sleutelfuncties tijdelijk te voorzien door inhuur van externe capaciteit in afwachting van het uitkristalliseren van de nieuwe structuur. Overigens hebben wij dit gedaan binnen de met uw Staten afgesproken maximale norm voor externe inhuur van € 16,5 miljoen.			

Afwijkingen t.o.v. de begroting														Bijlage 11	
Lasten 2013 + stortingen in reserves														Baten 2013 + onttrekkingen aan reserves	
begroting				Verschil	% verschil	Overschrijdingen		Onderschrijdingen		begroting			Verschil	% verschil	
oorspr.		ná wijz				%		%		oorspr.		ná wijz			realisatie
a				b	a-/-b					c			d	d-/-c	
01 Programma Bestuur															
01.01	Provinciebestuur	8.136	9.091	7.730	1.360	15,0%	63	0,7%	1.423	15,7%	361	357	397	40	11,2%
01.02	Bestuurlijke samenwerking	3.849	6.468	1.887	4.580	70,8%	0	0,0%	4.580	70,8%	554	407	387	-21	-5,1%
01.03	Interbestuurlijk toezicht	73	73	24	49	67,6%	0	0,0%	49	67,0%	0	0	0	0	0,0%
	Apparaatskosten	5.959	5.959	6.467	-508	-8,5%	508	8,5%	0	0,0%					
Totaal programma Bestuur		18.017	21.591	16.108	5.483		571		6.052		914	764	783	19	
02 Programma Ruimte															
02.01	Ruimtelijke ontwikkeling en - kwal	4.395	18.647	31.526	-12.878	-69,1%	473	2,5%	10.169	54,5%	244	455	1.354	899	197,4%
02.02	Vitaal platteland	15.684	13.017	14.191	-1.174	-9,0%	0	0,0%	2.326	17,9%	11.745	3.303	967	-2.336	-70,7%
02.03	Sterk stedelijk netwerk	19.406	10.186	11.424	-1.238	-12,2%	5.348	52,5%	4.110	40,3%	3.795	421	406	-15	-3,6%
	Apparaatskosten	17.745	17.745	18.053	-309	-1,7%	309	1,7%	0	0,0%					
Totaal programma Ruimte		57.229	59.595	75.194	-15.599		6.130		16.605		15.784	4.179	2.727	-1.452	
03 Programma Ecologie															
03.01	Water	32.444	12.192	840	11.352	93,1%	188	1,5%	11.540	94,7%	21.463	6.842	1.783	-5.059	-73,9%
03.02	Milieu	57.188	63.266	51.975	11.291	17,8%	9.194	14,5%	20.485	32,4%	9.244	35.689	27.222	-8.467	-23,7%
03.03	Natuur en landschap	52.790	54.952	55.252	-299	-0,5%	19.359	35,2%	19.060	34,7%	37.909	28.896	35.840	6.944	24,0%
	Apparaatskosten	47.471	47.471	42.713	4.758	10,0%	0	0,0%	4.758	10,0%					
Totaal programma Ecologie		189.893	177.881	150.779	27.102		28.741		55.843		68.616	71.428	64.845	-6.582	
04 Programma Economie															
04.01	Algemeen economisch beleid	14.646	16.658	21.208	-4.550	-27,3%	7.632	45,8%	3.082	18,5%	2.199	5.335	4.910	-425	-8,0%
04.02	Economisch programma Brabant	13.216	19.134	19.522	-388	-2,0%	3.028	15,8%	2.640	13,8%	0	501	291	-210	-41,9%
04.03	Internationalisering en EU progra	44.236	2.002	11.459	-9.457	-472,4%	9.806	489,8%	349	17,4%	43.000	500	9.773	9.273	1854,7%
	Apparaatskosten	7.383	7.383	7.986	-603	-8,2%	603	8,2%	0	0,0%					
Totaal programma Economie		79.480	45.177	60.175	-14.999		21.069		6.071		45.199	6.336	14.975	8.639	
05 Programma mobiliteit															
05.01	Mobiliteit	30.505	57.382	40.447	16.935	29,5%	747	1,3%	17.682	30,8%	18.721	37.262	25.836	-11.426	-30,7%
05.02	Openbaar vervoer	139.868	128.488	126.015	2.473	1,9%	4.965	3,9%	7.438	5,8%	119.276	121.093	123.382	2.289	1,9%
05.03	Infrastructuur/ provinciale wegen	116.332	94.334	82.525	11.809	12,5%	0	0,0%	11.809	12,5%	53.444	34.448	24.643	-9.804	-28,5%
	Apparaatskosten	25.206	25.206	26.467	-1.261	-5,0%	1.261	5,0%	0	0,0%					
Totaal programma Mobiliteit		311.911	305.410	275.454	29.956		6.973		36.929		191.440	192.803	173.862	-18.941	
06 Programma Cultuur en samenleving															
06.01	Cultuur	32.013	30.733	32.352	-1.619	-5,3%	4.484	14,6%	2.865	9,3%	388	513	1.372	859	167,4%
06.02	Jeugd	193.102	202.438	206.440	-4.002	-2,0%	5.054	2,5%	1.052	0,5%	186.518	196.431	201.312	4.881	2,5%
06.03	Samenleving	16.105	17.432	17.240	192	1,1%	376	2,2%	568	3,3%	2.097	55	109	54	98,8%
06.04	Sociaal cultureel beleid	27.460	26.056	25.382	674	2,6%	215	0,8%	889	3,4%	0	700	700	0	0,0%
	Apparaatskosten	10.563	10.563	10.970	-408	-3,9%	408	3,9%	0	0,0%					
Totaal programma Cultuur en samenleving		279.243	287.222	292.383	-5.161		10.537		5.373		189.002	197.699	203.493	5.794	
07 Investeringsagenda															

Afwijkingen t.o.v. de begroting														Bijlage 11
Lasten 2013 + stortingen in reserves										Baten 2013 + onttrekkingen aan reserves				
	begroting oorspr.	begroting ná wijz	realisatie	Verschil	% verschil	Overschrijdingen	%	Onderschrijdingen	%	begroting oorspr.	begroting ná wijz	realisatie	Verschil	% verschil
	a	b		a-/b						c	d		d-/c	
07.01 Energietransitie	8.635	5.355	4.267	1.089	20,3%	0	0,0%	1.089	20,3%	0	0	0	0	0,0%
07.02 Landschappen van allure	250	26.760	25.706	1.054	3,9%	0	0,0%	1.054	3,9%	0	0	10	10	965,0%
07.03 2018 Brabant: samen culturele h	2.316	262	274	-12	-4,6%	12	4,6%	0	0,0%	0	0	0	0	0,0%
07.04 Sportplan 2016	4.457	4.163	3.335	828	19,9%	99	2,4%	927	22,3%	0	0	8	8	800,0%
07.05 Grote erfgoedcomplexen	250	454	314	140	30,9%	0	0,0%	140	30,8%	0	0	0	0	0,0%
07.06 Spaar- en investeringsfonds wege	1.715	3.000	4.349	-1.349	-45,0%	1.349	45,0%	0	0,0%	0	0	0	0	0,0%
07.07 Groen Ontwikkelfonds	0	13.600	24.621	-11.021	-81,0%	11.021	81,0%	0	0,0%	0	0	11.900	11.900	1190000,0%
Apparaatskosten	8.743	8.743	9.040	-296	-3,4%	296	3,4%	0	0,0%					
Totaal programma Investeringsagenda	26.366	62.338	71.904	-9.567		12.777		3.210		0	0	11.918	11.918	
Algemeen financieel beleid														
Algemene dekkingsmiddelen	22.857	23.556	23.708	-151	-0,6%	925	3,9%	774	3,3%	471.449	432.783	463.242	30.459	7,0%
Stelposten	33.426	17	-784	800	4764,4%	0	0,0%	800	4764,4%	0	3.766	0	-3.766	-100,0%
Onvoorzien	1.308	918	0	918	100,0%	0	0,0%	918	100,0%	0	0	0	0	0,0%
	57.591	24.491	22.924	1.567		925		2.493		471.449	436.548	463.242	26.693	
	1.019.730	983.705	964.922	18.782		87.722		132.576		982.405	909.757	935.845	26.088	
Stortingen in reserves	145.727	205.571	200.588	4.982	2,4%	0	0,0%	4.982	2,4%					
Onttrekkingen aan reserves										183.052	279.518	269.054	-10.464	-3,7%
Totaal generaal	1.165.457	1.189.275	1.165.511	23.764		87.722		137.559		1.165.457	1.189.275	1.204.899	15.624	

Departement	Nummer	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa						
I N D I C A T O R E N											
I&M	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï (inclusief bestrijding spoorweglawaaï)			Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen		
		Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï									
		Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)									
					Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 05		
					1	ENM/BSK-2013/198061	€ 0	€ 0	Nee	€ 0	
I&M	E11	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL)			Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen (exclusief besteding uit ontvangen rente opbrengsten)	Besteding (jaar T) ten laste van eigen middelen	Besteding (jaar T) ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk of medeoverheid)	Besteding (jaar T) ten laste van rentebaten medeoverheid op door rijk verstrekte bijdrage NSL	Teruggestort/verrekend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen		Eindverantwoording Ja/Nee
		Subsidieregeling programmafinanciering lokale luchtkwaliteitsmaatregelen en Besluit milieusubsidies									
					Aard controle R Indicatornummer: E11 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E11 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E11 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E11 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E11 / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11 / 06	
					€ 2.975.000	€ 0	€ 0	€ 55.000	€ 0	Nee	
I&M	E27	Brede doeluitkering verkeer en vervoer			Eindsaldo/-reservering (jaar T-1)	Rentebaten (jaar T)	Ontvangen BDU-bijdrage V&W (jaar T)	Terugbetaling door derden vanuit BDU-bijdrage verstrekte middelen in (jaar T)	Besteding (jaar T)	Correctie over besteding (T-1)	
		Wet BDU Verkeer en Vervoer (art. 10)									
		Provincies en stadsregio's (Wgr+)									
					Aard controle R Indicatornummer: E27 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27 / 05	Aard controle R Indicatornummer: E27 / 06	
					€ 180.384.967	€ 1.353.077	€ 102.420.000	€ 3.537.340	€ 100.241.317	-€ 82.241	
					Eindsaldo/-reservering (jaar T)						
					Aard controle R Indicatornummer: E27 / 07						
					€ 187.536.308						
					Individuele bestedingen (jaar T) die meer dan 20% van de totaal ontvangen BDU bedragen	Individuele bestedingen (jaar T) die meer dan 20% van de totaal ontvangen BDU bedragen					
					Omschrijving	Bedrag					
					Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27 / 08	Aard controle R Indicatornummer: E27 / 09					
					1	OV-concessie	€ 42.202.447				
					2						
					3						
					4						
I&M	E28	Regionale mobiliteitsfondsen			Eindsaldo (jaar T-1)	Dotatie regio in (jaar T)	Dotatie rijk in (jaar T)	Rentebaten (jaar T)	Besteding (jaar T) uit het fonds (onderscheid herkomst middelen niet nodig)	Eindsaldo (jaar T)	
		Besluit Infrastructuurfonds									
		Provincies en Wgr+ regio's									
					Aard controle R Indicatornummer: E28 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 05	Aard controle R Indicatornummer: E28 / 06	
					€ 6.478.754	€ 0	€ 0	€ 62.825	€ 5.464.045	€ 1.077.534	
					Eindverantwoording Ja/Nee						
					Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E28 / 07						
					Nee						
VWS	H8	Doeluitkering jeugdzorg (Bureau Jeugdzorg + Zorgkosten Jeugdzorg)			Aantal Onder toezichtstelling (OTS), (jaar T-1)	Aantal OTS (jaar T-1), overig	Aantal voorlopige voorgij (jaar T-1)	Aantal voorgij (jaar T-1)	Aantal jeugdclassering (jaar T-1)	Aantal samenloop (jaar T-1)	
					Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 01	Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 02	Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 03	Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 04	Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 05	Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 06	
					902	1.599	15	912	1.006	116	
		Wet op de jeugdzorg (art. 37) en Regeling bekostiging jeugdzorg 2009			Aantal Individuele Traject Begeleiding (jaar T-1) (ITB), harde kern	Aantal ITB (jaar T-1), Criem	Aantal scholing- en trainingsprogramma's (STP) (jaar T-1)	Besteding (jaar T) aan stichting die een bureau jeugdzorg in stand houdt -deel justitietaken	Besteding (jaar T) aan stichting, die een bureau jeugdzorg in stand houdt - deel taken bureau jeugdzorg en subsidie bureau jeugdzorg	Besteding (jaar T) aan zorgaanbod	
		Provincies en stadsregio's (Wgr+)									
					Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 07	Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 08	Aard controle D1 Indicatornummer: H8 / 09	Aard controle R Indicatornummer: H8 / 10	Aard controle R Indicatornummer: H8 / 11	Aard controle R Indicatornummer: H8 / 12	
					45	77	2	€ 31.146.031	€ 28.256.887	€ 141.912.162	
		Aantal aanmeldingen (jaar T-1) aan het LBIO door bureau jeugdzorg			Aantal afmeldingen (jaar T-1) aan het LBIO door bureau jeugdzorg		Omvang egaliseriereserve jeugdzorg per 31 december (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee			
					Aard controle D2 Indicatornummer: H8 / 13	Aard controle D2 Indicatornummer: H8 / 14	Aard controle R Indicatornummer: H8 / 15	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: H8 / 16			
					1.745	1.621	€ 12.755.258	Nee			

Structureel evenwicht en incidentele lasten en incidentele baten in de jaarstukken 2013

		Incidentele lasten	Incidentele baten
01	Programma Bestuur		
01.01	Provinciebestuur		
0001575	Merk Brabant	-265	
0001769	Werkbudget Vertrouwen in Brabant (BA)	11.619	
1000489	Restitutie kosten fractiewerkzaamheden		86.739
01.02	Bestuurlijke samenwerking		
0000395	Bijdrage aan servicepunten extern deel	210.279	
0001907	B5 Samen investeren Verbindend Brabant	236.672	
0001955	Majeure projecten West-Brabant	235.321	
0002149	Krachtig Bestuur	222.701	
1000082	Bijdragen partners programma Brabantstad		16.234
1000145	Bijdr servicepunten hh: waterschappen		67.133
1000146	Bijdr servicepunten hh: gemeenten		160.923
1000316	Bijdrage derden in project VND		142.303
01.03	Interbestuurlijk toezicht		
	Totaal programma Bestuur	916.327	473.332
02	Programma Ruimte		
02.01	Ruimtelijke ontwikkeling en - kwaliteit		
0000704	Procesgelden ontw.maats.incl Brandevoort	2.750.000	
0000942	Provinciale Omgevingscommissie	12.079	
0001501	Landschapskwaliteit LOG's	-40.000	
0002117	Uitvoeringskosten WRO	142.761	
0002189	Projecten Mijn Mooi Brabant	2.387.565	
0002207	Oostelijke Langstraat (aandeel PNB)	293.053	
0002223	Pielis-EVZ	28.234	
0002246	Brainport-Oost - Ruimtelijke kwaliteit	38.107	
0002247	Uitvoeringskosten gebiedsopgaven RK	225.883	
0002308	Toevoeging Risicovoorz. grondbedrijf	15.412.322	
0002309	Toevoeging Voorz Leningen aan deelneming	2.800.000	
0002311	Toevoeging Voorz. Grondexploitaties	4.362.221	
1000404	Inkomsten ruimtelijke ontw.projecten		1.177
1000704	Inkomsten Oostelijke Langstraat		776.629
02.02	Vitaal platteland		
0000678	Landinrichting	14.193	
0000679	Vacatiegelden commissies	225	
0000682	Werkbudget Maas & Meierij	-2.199	
0000683	Werkbudget Meierij	-20.833	
0000689	Werkbudget gebiedsoverstijgend	-1.785	
0000709	Uitvoeringskosten POP	150.893	
0001230	Uitvoeringsimpuls revitalisering/reconst	165.129	
0001263	PMJP: vrijwillige kavelruil(od, pnb)	5.354	
0001414	PMJP: landbouwkundige structuur(ilg,pnb)	-64.285	
0001415	PMJP:landbouwkundige structuur(ilg,rijk)	-1.086.713	
0001472	Diversificatie POP2 - PNB	4.994	
0001494	PMJP:landbouwkundige structuur(ilg,pop)	197.101	

Structureel evenwicht en incidentele lasten en incidentele baten in de jaarstukken 2013

		Incidentele lasten	Incidentele baten
0001527	PMJP:pl.groepen&initiatieven(od,pnb)	-20.813	
0001670	PMJP:pl.groepen&initiatieven (od,pop)	955.981	
0001671	PMJP:pl.groepen&initiatieven(od,pnb)	317.501	
0001786	PMJP: lopende verplichtingen	1.059.543	
0002048	PMJP: Landbouwk struct (ilg,PNB/POP ger)	37.322	
0002066	PMJP: Landbouwk Structuur (ILG/POP,Rijk)	-207.990	
0002070	Aanpak verspreid liggende kassen	673	
0002187	Projecten buiten ilg (oud ilg-ilg)	685.026	
0002188	Projecten buiten ilg (oud ilg-pnb)	419.929	
0002211	Ondersteuning transitie stad-platteland	1.643.775	
0002271	Najaarstreffen / Inspiratiebijeenkomsten	-55	
0002295	Programma DuurzaamDoor	49.000	
0002310	Toevoeging Risicovoorziening algemeen	3.500.000	
1000456	2.1 Rijksbijdr. Verbet. landbouwk.struct		-1.086.713
1000507	2.1 POP-subs.verb.landbouwk.structuur		197.101
1000524	POP-subsidie leader-groepen		955.981
1000651	Rijksbijdr verbet landbk struct(ILG/POP)		-207.990
1000692	PMJP: inkomsten lopende verplichtingen		1.059.543
1000763	Programma DuurzaamDoor (Ink)		49.000
02.03	Sterk stedelijk netwerk		
0000993	Bijdrage aan de gemeenten	-232.796	
0000996	Bijdr.aan projectgemeenten i.h.k.v. ISV	-3.154	
0001512	Collectief particul. opdrachtgeverschap	743.669	
0001729	Bijdragen aan projectgemeenten ISV2	114.315	
1000325	Rijksbijdrage stads- en dorpsvernieuwing		-45.159
1000328	Rijksbijdrage ISV		72.792
1000375	Rijksbijdrage ISV 2		114.315
1000664	Inkomsten project Brainport		78.850
1000694	Baten woningbouw kredietcr.		8.185
1000764	Rentevergoeding op startersleningen		176.963
Totaal programma Ruimte		36.836.227	2.150.675

03 Programma Ecologie

03.01	Water		
0000311	Advertenties gw-vergunningen	1.722	
0000327	Uitvoering muskusrattenbestrijding	47.831	
0001402	PMJP: verdogingsbestrijding (ilg,rijk)	-446.580	
0001404	PMJP: beek- en kreekherstel (ilg, pnb)	739.500	
0001405	PMJP: beek- en kreekherstel (ilg, rijk)	-868.697	
0001407	PMJP: water- & bodemkwaliteit (ilg, pnb)	-642.809	
0001408	PMJP: water- & bodemkwaliteit (ilg,rijk)	-1.277.050	
0001547	PMJP:waterbergingsgebieden (od,pnb)	-1.750.000	
0001561	PMJP: water- & bodemkwaliteit (od,pnb)	-985.896	
0001655	Het nieuwe polderen in de stad SB	-228.315	
0001721	Project overdiepse Polder (T)	65.618	
0001978	Uitgaven Interreg IVC Watercore	18.525	
0002031	PWPProvinciale regierol	530.757	
0002033	PWPAanpak diffuse bronnen	54.070	
0002034	PWPBescherming waterkw.mens.cons.	336.877	

Structureel evenwicht en incidentele lasten en incidentele baten in de jaarstukken 2013

		Incidentele lasten	Incidentele baten
0002035	PWPZwemwater	9.756	
0002037	PWPklimaatadaptatie	2.110	
0002038	PWP Water voor Natuur	-83.867	
0002039	PWPWaterveiligheid rivierengebied	35.696	
0002041	PWPToestandsmonitoring	16.809	
0002042	PWPPrestatiemonitoring	32.862	
0002043	PWPOnderzoeksmonitoring	9.730	
0002050	PMJP: verdrogingsbestrijding (ILG/POP)	-14.581	
0002096	PWP Ontgroningen	66.666	
0002099	PWP Wijst	20.000	
0002100	PWP Communicatie en educatie	1.908	
0002245	Benedensas - Ruimtelijke kwaliteit	80.000	
0002281	Overeenkomst Waterpoort (Uitg)	16.000	
1000123	Ontwikkeling integraal waterbeleid		537
1000380	Pacht en overige ink.Overdiepse polder T		65.618
1000387	Bijdrage derden projectbureau KRW		169.567
1000447	1.2 Rijksbijdr.kwant. watercond. EHS/VHR		-446.580
1000449	1.3 Rijksbijdr. Morfolog.cond. EHS/VHR		-868.697
1000451	1.5a Rijksbijdr. Areaal verb. Waterkwal.		-1.277.049
1000571	Inkomsten partners schoon water 07/09		165.328
1000618	Inkomsten Interreg IVC Watercore		56.158
1000642	POP subsidie verdrogingsbestrijding		-14.581
1000715	Inkomsten PWP regierol		65.318
1000747	Overeenkomst Waterpoort (Ink.)		88.264
03.02	Milieu		
0000101	Overige kosten op milieu gebied	2.513	
0000373	Onderzoeksbudget vuurwerkbesluit	178	
0000379	Belastingen meetauto's	1.102	
0000381	Aansch/onderh materiaal tbv handhvtaken	15.729	
0000385	Uitbesteding toezicht milieudiensten	1.032.701	
0000387	Provinciaal ambitie statement (PAS) (T)	185.993	
0000389	Subsidie IVNC (NME) bijdrage Milieu	127.000	
0000404	Professionalisering van de handhaving	178.202	
0000406	Advertentiekosten	12.231	
0000440	Doorontwikkeling MIKpunt	10.000	
0000453	Prov.bijdr.Platform bodembeheer Brabant	16.000	
0000459	Bodeminf.systemen ISV-project gemeenten	75.945	
0000484	Overige uitvoeringskosten bodemsanering	106.307	
0000486	Provinciale kosten bodemsanering	266.325	
0000488	Interim-bedrijvenregeling	3.753.299	
0000505	Duurzaamheidimpuls landbouw (proces)	48.336	
0000968	Brabants centrum voor duurzaamheid	4.000	
0001039	Kosten Interreg IVc Sufalnet4EU	-9.532	
0001113	Uitvoering WHVBZ	53.046	
0001114	Overige kosten uitvoering bodemsanering	21.728	
0001181	Initiëren duurzame ontwik.landbouw	-1.739	
0001240	Biodiversiteit	-49.307	
0001410	PMJP: V.I.V. (ilg, rijk)	-166.997	
0001421	PMJP:divers.naar niet agr.act(ilg,pop)	1.062	
0001424	PMJP:duurz.prod.syst.landbouw(ilg,rijk)	-126.103	
0001518	Verbetering naleefgedrag	764.149	

Structureel evenwicht en incidentele lasten en incidentele baten in de jaarstukken 2013

		Incidentele lasten	Incidentele baten
0001530	Verrekening rente luchtkwaliteit	72.589	
0001549	PMJP:verduurzamen landbouw (od,pnb)	-173	
0001640	Beleidsvisie externe veiligheid	20.624	
0001649	Gecombineerde luchtwassers (landbouw) SB	297.611	
0001652	De duurzame nieuwbouwwijk SB	-47.271	
0001708	Uitg. MJP-bodemsan. en IT proj. tlv DUB	4.232.927	
0001709	Uitgaven WBB-programma AbdK (T)	6.340.876	
0001710	Uitgaven nazorg stortplaatsen (T)	113.999	
0001715	Programma luchtkwaliteit (T)	2.905.000	
0001716	Beleidsregel lucht 2008 (T)	79.000	
0001788	PMJP: B.I.V. (od. pnb)	-108.230	
0001811	Vergunningverlening WABO	831.809	
0001839	Uitvoer.kstn Wett.taken (app.kstn).	135.859	
0001855	PMJP: V.I.V. (ilg, pnb) (via AR voorfin)	-102.350	
0001856	PMJP: V.I.V. (od, pnb) (via AR voorfin)	-557.800	
0001927	Passief en prefab bouwen SB	-75.200	
0001928	Frisse scholen SB	-2.697	
0001941	Spoedlocatie tlv SDV	187.637	
0001954	Beheer meetstation buitenluchtonderzoek	8.303	
0001956	Regionale uitvoeringsdiensten	1.556.539	
0001968	Implementatie zwemwaterriichtlijn	139.911	
0001975	Uitgaven bodemsanering tlv ISV-3	3.073.620	
0002029	Wabo	17.703	
0002047	PMJP:div.naarniet ag.act(ilg,PNB/POPger)	-6.600	
0002065	PMJP: divers niet agr Act (ILG/POP,Rijk)	-8.529	
0002077	Alders tafel	32.234	
0002081	Externe veiligheid 2011-2014 (R)	2.826.091	
0002104	Luchtkwaliteit en veehouderijen	490.291	
0002131	Vorming RUD's (PUMA)	84.928	
0002148	Uitvoeringsagenda Agrofood	428.318	
0002153	Kosten MM: diensten voor derden (ext)	148.627	
0002196	Megastallen LOG's	17.521	
0002251	Uitbested vth omgevingsdienst collectief	666.718	
0002254	Toev. trans.post besluit luchtkwaliteit	150.000	
0002265	Kosten uitvoering nazorg	38.185	
0002267	Subs. reg.Asbest eraf Zonnepanelen erop	3.342.937	
0002305	Toevoeging voorziening Omgevingsdienst	843.620	
0002306	Toevoeging voorziening beleidswijzigingen RO	2.000.000	
1000197	Inkomst. gemeenten/waterschappen AbdK (T)		1.474.124
1000198	Inkomsten prov. Noord-Brabant AbdK (T)		121.384
1000199	Inkomsten provincie Limburg AbdK (T)		37.138
1000200	Inkomsten derden AbdK (T)		840.092
1000207	Interim-bedrijvenregeling		3.938.670
1000342	Provinciaal ambitie statement (PAS)		87.743
1000348	Bijdrage Interreg IVc Sufalnet 4EU		-2.951
1000422	Nat. samenwerkingsprog. luchtkwaliteit T		2.984.000
1000453	1.5b Rijksbijdr. Verplaatsing IV		-166.997
1000461	2.3 Pop-subs. Verbrede landbouw		1.062
1000463	2.4 Rijksbijdr. Duurzame productiesyst.		-126.103
1000536	Inkomst.gemeenten/waterschapp. bodem (T)		11.327
1000537	Inkomsten provincie N-Brabant bodem (T)		110.940
1000538	Inkomsten derden bodem (T)		18.700

Structureel evenwicht en incidentele lasten en incidentele baten in de jaarstukken 2013

		Incidentele lasten	Incidentele baten
1000585	Inkomsten verbetering naleefgedrag		452.095
1000614	Inkomsten gemeenten ISV3		596.109
1000655	Rijksbijdr divers niet agr act (ILG/POP)		-8.529
1000679	Vorming RUD's (PUMA) inkomsten Rijk		92.408
1000684	Ink. Prov. Bijdr. ISV-3		34.001
1000690	Analyse ink MM:diensten voor derden(ext)		62.400
1000720	DU-ISV-3; ond. Bodemsanering		2.443.510
1000721	Decentralisatie-uitkering Ext.Veiligheid		2.794.372
1000734	Bijdrage uitvoeringskosten nazorg		38.186
1000735	DU-uitk. Green deal zonnepanelen-asbest		3.342.937
1000752	Inkomsten Handhaving		87.464
1000765	Inkomsten Algemeen Milieu		12.000
03.03	Natuur en landschap		
0000543	PMJP: proeftuin Groene Woud (od,pnb)	-100.344	
0000562	PMJP: ontsnippering gem.wegen (od,pnb)	-68.819	
0000569	PMJP:kleine landschapselementen(od,pnb)	23.251	
0001400	PMJP: Verw.& inr. EHS/RV (ilg,rijk)	4.960.008	
0001413	PMJP: Soortenbescherming (ilg,rijk)	-220	
0001428	PMJP:lands.kwal.&cultuurhist.(ilg,rijk)	-285.550	
0001429	PMJP:lands.kwal.&cultuurhist.(ilg,pop)	22.155	
0001460	PMJP: SNL EHS beheer (ilg,rijk)	12.619.921	
0001461	PMJP: programmabeheer EHS (ilg,pop)	942.113	
0001462	PMJP: Verw. EHS: pnb-regeling (ilg,rijk)	-89.524	
0001492	PMJP: rob.verbindingen ecoduct(ilg,rijk)	5.375.000	
0001493	PMJP: proeftuin Groene Woud (ilg,rijk)	-11.087	
0001500	RV De Beerze	1.278.169	
0001506	Groene Delta	-241.520	
0001546	Natura 2000	170.992	
0001558	PMJP: verw.& inr. EVZ-nat (od,pnb)	7.666	
0001559	PMJP: verw. & inr. EVZ-droog (od, pnb)	432.676	
0001560	PMJP: soortenbescherming (od,pnb)	-144.532	
0001593	PMJP: groen-blauwe diensten (res,od,pnb)	2.520.340	
0001597	PMJP: verw.& inr. EVZ-droog (res,od,pnb)	-2.321.143	
0001642	Groene delta vanuit Schoon Brabant SB	-241.520	
0001643	Toegangspoorten Groene Woud SB	0	
0001645	Provinciaal landschap Maashorst SB	-12.694	
0001646	Profilering nat.lands.'t Groene Woud SB	-30.239	
0001717	Uitg. Loonse en Drunense duinen (T)	37.428	
0001719	Uitgaven natuurcompensatie (T)	-9.100	
0001864	Verbinding Eindh. met Gr. Woud 2e Tr-SB	0	
0001865	Landschapspark Moerenburg 2e Tr-SB	297.190	
0001970	Beheersing grondverw.budget (rente voorf	1.649.677	
0001993	PMJP: Bestaande natuur EHS	-733	
0001994	PMJP: Relatienotagebieden 1e fase	1.055.257	
0001997	PMJP: PMJP: Verwerving EHS/RV (ilg, PNB)	-536.267	
0002046	PMJP:lands.kwal&cultuurh(ilg,PNB/POPger)	46.303	
0002067	PMJP: lands Kwal&cultuurh (ILG/POP,Rijk)	3.338	
0002093	Biodiversiteit (prov)	4.164.044	
0002144	Flankerende maatregelen natuurbrug A67	100.000	
0002147	Vlijmensven / Blues in the marshes	1.147.079	
0002174	PMJP Waterkwaliteit (pop / od)	228.890	

Structureel evenwicht en incidentele lasten en incidentele baten in de jaarstukken 2013

		Incidentele lasten	Incidentele baten
0002202	Lente-akkoord middelen (23 mln)	1.450	
0002225	Werkbudget uitv.nota "uitnodigend groen"	240.156	
0002233	Nationale parken	815.321	
0002257	SNL Beheer (rijksdeel)	10.500.000	
0002260	BrUG; uitwerking Natuur + Samenleving	65.218	
0002273	Programmatische Aanpak Stikstof	250.000	
1000222	Rijksbijdr. NP Loonse en Drun. duinen T		37.428
1000354	Bijdr. Zundert voor Natuurcompensatie T		-9.100
1000446	DU-rijks-EHS		1.416.451
1000455	1.7 Rijksbijdr. Soortenbescherming		-220
1000466	3.1 Rijksbijdr. Landschappelijke kwal.		-285.550
1000467	3.1 Pop-subs. Landschappelijke kwaliteit		22.155
1000490	1.1 Popsub.Progr.Beheer bin/buiten EHS		943.323
1000495	1.1 Rijksbijdr. verw. EHS/RV via Groenf.		-89.524
1000505	1.6 Rijksbijdrage knelp. robuuste verb.		5.375.000
1000506	1.9 Rijksbijdr. pilot Groene Woud		-11.087
1000516	Bijdr.Gemeente NP.Loonse en Drun.DuinenT		38.323
1000570	PMJP:ink.groen.-bl.dnsten.(res,od.pnb)		943.208
1000653	Rijksbijdr lands kwal&cult.hist (ILG/POP)		3.338
1000695	POP subsidie waterkwaliteit		27.818
1000713	Inkomsten EHS		208.691
1000738	Inkomsten / verkopen Rijks-EHS		3.545.007
1000739	DU-Natuurbeheer EHS en PAS		10.750.000
Totaal programma Ecologie		77.145.786	40.195.226

04 Programma Economie

04.01	Algemeen economisch beleid		
0000593	Subs.prov. steunpunt werkgelegenheid	484.524	
0000610	Subsidie stichting Agro & Co Nrd-Brabant	-163.636	
0001438	PMJP:land. routestructuren (ilg,pnb)	158.077	
0001442	PMJP:toerisme&recr.aanbod (od,pop)	344.595	
0001443	PMJP:toerisme&recr.aanbod (od,pnb)	72.994	
0001887	Spin-off fonds BOM (maatregelenpakket)	-41.218	
0001888	Procesmgmt MKB-innovatiefonds (mtr pkkt)	208.517	
0001889	Energiebesparende maatregelen	-60.696	
0001901	B5 Samen investeren 060202	632.697	
0002072	Secretariaatskosten comm.deelnemingen	944.463	
0002175	hernieuwbare energie 321b (pop)	-230.818	
0002176	hernieuwbare energie 321b (pop / pnb)	-1.462	
0002212	hernieuwbare energie 311b (pop)	-9.750	
0002213	hernieuwbare energie 311b (pop, pnb)	-3.250	
0002279	Rijksbijdr.EZ in exploitatie Pivot Park	1.600.000	
0002300	Beheerskst Energielening Won. Eigenaren	14.596	
1000477	5.4 POP-subs.verbet.toerist./recr.aanbod		344.595
1000607	Renteverg. leningen aan MKB-bedrijven		438.912
1000659	Bijdr.aandeelhouders in secr.kstn.deeln.		1.091.759
1000696	POP subsidie hernieuwbare energie 321b		-230.818
1000698	Inkomsten algemeen economisch beleid		42.211
1000716	Renteopbrengst Spinn off fonds		388.646
1000742	Rijksbijdr.EZ in exploitatie Pivot Park		1.600.000

Structureel evenwicht en incidentele lasten en incidentele baten in de jaarstukken 2013

		Incidentele lasten	Incidentele baten
1000744	Afwikkeling Bio-connexion		1.000.000
1000745	Ontv. rente Lening Bio-connexion		174.506
1000768	Renteopbr. Energielening Woningeig.		60.363
04.02	Economisch programma Brabant		
0000632	UEB bedrijfsomgeving	-10.000	
0001565	Pieken in de delta, BA 2007-20011	-204.391	
0001676	Stimuleren (jong) ondernemerschap	-31.190	
0001818	Interreg IVC: I4W projectkosten	144.800	
0001964	Provinciale uitgaven IAB 4	174.798	
0002107	Subsisieregeling PHP	-127.736	
0002141	Fes gelden herstructur.Bedrijventer.	213.900	
0002169	UA 21 MKB en Ondernemerschap	1.000.000	
0002171	UA23 Arbeidsmarkt voor de kenniseconomie	12.641.119	
0002205	Vrijetijdseconomie	1.005.207	
0002226	Breedbandloket	322.750	
0002227	Zorgeconomie	117.537	
0002228	Breedband management en kennisontw.	21.346	
0002275	Holst Centre	2.884.000	
1000555	Interreg IVC: bijdrage EC I4W proj.kn.		144.800
1000722	Decentralisatie-uitkering Bedr.terreinen		-127.736
1000723	Decentralisatie-uitkering BT/FES-gelden		213.900
1000732	Inkomsten Economisch Programma		54.009
1000743	Ontvangen rente Go-cartridge		6.375
04.03	Internationalisering en EU programma's		
0001814	Co-financiering Interreg IV	322.811	
0001815	Co-financiering OP Zuid	438.703	
0001834	EFRO bijdrage OP Zuid	9.693.417	
0002195	Uitvoeringskosten OP 2014-2020	270.970	
1000562	EFRO bijdrage OP Zuid		9.693.417
1000733	Inkomsten Internationalisering		80.006
Totaal programma Economie		32.827.675	14.974.946

05 Programma mobiliteit

05.01	Mobiliteit		
0000219	Stimulering Regionale verkeersveiligheid	1.343.794	
0001037	Stedelijke tangenten	1	
0001245	Ecozone omlegging ZW-vaart	496	
0001485	ABVM (anders betalen voor mobiliteit)	31.162	
0001533	DVM Datawarehouse	-160.385	
0001736	Regionale maatregelen tlv BDU	7.929.845	
0001738	Stedelijke tangenten tlv BDU	-443.381	
0001739	DVM tlv BDU	1.650	
0001897	Uit. Strategische visie goederenvervoer	18.239	
0001921	Spitsmijden tlv BDU	186.968	
0001939	Fiets in de versnelling tlv BDU	60.205	
0001942	Fiets in de versnelling	2.216.616	
0001965	Spitsmijden tlv SRE	31.162	
0001999	DVM gezamenlijke verkeerscentrale	578.561	

Structureel evenwicht en incidentele lasten en incidentele baten in de jaarstukken 2013

		Incidentele lasten	Incidentele baten
0002002	SI Voetgangerrstunnel kadijk Breda	390.000	
0002006	SI: Stedelijke tangenten Helmond	-2.698.301	
0002011	Brabantse kanalen	9.023.421	
0002028	SPODO II	-179.724	
0002068	Uitv. strategische visie goederenvervoer	119.553	
0002242	Beter Benutten regiopakket Brabant	9.608.206	
0002261	Mobiliteitsmanagement en goederenvervoer	129.724	
0002263	Ontsluiting spoorzone Tilburg	6.200.000	
0002266	DVM Brabantstad	578.796	
1000104	Inkomsten verkeersveiligheid		190.919
1000444	Inkomsten SRE DVM spitsmijden		31.161
1000541	Rijksbijdrage BDU (DVM 02.90)		188.618
1000544	Rijksbijdrage BDU (sted.tang.02.03)		5.756.619
1000617	Inkomsten netwerkprogramma Brabantstad		156.534
1000650	Brabantse kanalen		581.175
1000726	Rijksbijdr.Beter Benutten regiopak Brab		9.408.206
1000730	Mobiliteitsmanagement en goederenvervoer		129.724
1000767	Bijdragen derden Beter Benutten		200.000
05.02	Openbaar vervoer		
0000240	Bedrijfsvervoer	229.888	
0000254	Treintaxi	299.878	
0001387	Station Tilburg Reeshof	-400.853	
0001743	HOV-as Oosterhout Breda Etten-leur BDU	5.013.900	
0001745	Meerkosten concessies OV	482.662	
0001746	Werkbudget concessiebeheer	1.162.605	
0001747	Distributiekosten reizigersopbrengsten	2.931.896	
0001748	Ontwikkelfunctie exploitatie OV	3.864.055	
0001749	Regiotaxi	6.813.846	
0001781	Beleidsontwikkeling en onderzoek OV	50.018	
0001782	Marketing en communicatie OV.	877.019	
0001783	Monitoring en evaluatie OV.	256.469	
0001784	Uitrusting knooppunten OV.	281.286	
0001785	Sociale Veiligheid OV.	1.921.679	
0001963	Exploitatie kosten elektrische bussen	386.494	
0002017	B5 Kruising Aalsterweg Eindhoven	-1.064.442	
0002018	Doorstroomas DB-Waalwijk-Tilburg	824.662	
0002019	Snelle busverbindingen en overstappunten	-257.115	
0002020	HOV DB-Schijndel-St Oedenrode-Eindhoven	440.000	
0002021	HOV DB-Uden-Veghel	30.281	
0002136	Actieprogramma groei op het spoor	-3.538	
0002203	Reiskosten MBO	1.206.655	
1000109	Bijdr.derd.in act-werkbudget vernieuw OV		83.333
1000112	Bijdrage derden in regiotaxi		280.805
1000436	Bijdragen derden OV concessies		1.024.831
1000445	Reizigersopbrengsten OV concessies		55.825.303
1000542	Rijksbijdrage BDU (OVNB 02.07)		5.013.900
1000648	Inkomsten Station Maarheeze		145.822
1000666	Bijdrage exploitatie elektrische bussen		246.783
05.03	Infrastructuur/ provinciale wegen		
0000210	Uitgav.ten laste van risicofonds PPS-A59	13.564	

Structureel evenwicht en incidentele lasten en incidentele baten in de jaarstukken 2013

		Incidentele lasten	Incidentele baten
0001735	Grondverwerving N261 tlv BDU	1.823.056	
0001798	N329 / A50 Osse Haven tlv BDU	-1.206.500	
0001877	Aanvullende bijdrage A4	25.800	
0001944	N-69	1.283.443	
0002127	Overige uitgaven wegenbeheer	-96.642	
0002151	Komomleidingen	3.940.460	
1000094	Inkomsten gladheidsbestrijding		101.864
1000337	Materieel Inruil/verkoop		58.978
1000566	Afkoopsom N69 (incl. IBOI)		1.283.443
1000572	Bijdragen derden PPS A59		48.155
1000700	Doorberekende belastingen wegen		29.633
Totaal programma Mobiliteit		66.097.133	80.785.805

06 Programma Cultuur en samenleving

06.01	Cultuur		
0000819	Musea en verbinding met de samenleving	51.141	
0000824	Beheer en onderhoud Waterstraat 14-18	562.521	
0000837	Brabant Cultureel	26.206	
0001270	Brabantstad Cult. Hoofdst 2018, proj+com	-25.454	
0001274	Schatten van Brabant (erfgoedmaand)	16.531	
0001556	PMJP:Hollandsche Waterlinie (od,pnb)	78.919	
0001663	Verhalen van Brabant BA2007-2011	-38.592	
0001664	Subs. instand. Onr.Erfgoed BA2007-2011	-27.097	
0001896	Restauratie monumenten,beheersverg.NRF	162	
0001906	Herstr.fysieke infrastructuur B5-SI	1.509.287	
0002156	Uitvoeringsprogramma erfgoed	2.369.194	
0002239	Impulsgelden professionele podiumkunsten	1.349.500	
0002307	Toevoeging voorz. Leningen (Mon.fonds)	4.000.000	
1000399	Rijksbijdrage BKV 2005-2008		2.076
1000673	Rente inkomsten NRF		168
1000727	Service kosten museumkwartier		28.108
06.02	Jeugd		
0000768	Stimuleringsregeling educatie	-4.800	
0000854	K2	2.435.209	
0000876	Zorgvernieuwing jeugdbeleid	2.248.732	
0000880	Regionale convenanten met gemeenten	-213.852	
0000929	Voorkoming Schooluitval	-23.757	
0001135	Alfabetisering, verb.imago beroepsonderw	-1.000	
0001569	C.J.G.	18.145	
0001570	Schoolverlaten, BA2007-2011	-10.592	
0001608	Algemeen jeugdbeleid	666.257	
0001760	Cliëntenbeleid	1.163.768	
0001761	Pleegzorg	25.673.939	
0001762	Residentieel	59.170.728	
0001763	Daghulp	19.721.851	
0001764	Ambulant	90.056.130	
0001765	Overige uitgaven jeugd	5.525.451	
0001852	Regionalisering/opvoedingsondersteuning	107.104	
0001905	Deltaplan voortijd.schoolverlaten B5-SI	214.311	

Structureel evenwicht en incidentele lasten en incidentele baten in de jaarstukken 2013

		Incidentele lasten	Incidentele baten
0002268	Transitiekosten Jeugd (250K)	42.783	
1000309	Uitkering wet jeugdzorg zorgaanbieders		201.311.867
06.03	Samenleving		
0000751	Palet	2.942.471	
0000859	Sensor	1.004.532	
0000861	Combifonds wonen-zorg-welzijn	-9.958	
0000882	Informele zorg	-4.084	
0000907	Projectenprogramma integraal ouderenbel.	-7.500	
0000908	Internationalisering Zorg	-1	
0001008	Subsidie Cossen	135.446	
0001448	PMJP:basis voorz.kleine kernen (od,pnb)	-9.287	
0001449	PMJP: basis voorz.kleine kernen(od,pop)	3.812	
0001571	PMJP:opst.&uitv IDOPS (od,pnb)	5.169.885	
0001572	Wijken, BA 2007-2011	-158.995	
0001573	Slimme zorg, BA 2008-2011	-99.754	
0001609	Vernieuwen en versnellen samen leven	-31.321	
0001614	Dementie, ondersteuning, trainingcentra	-43.708	
0001902	B5 Samen investeren 070101	193.881	
0001903	Veiligheid B5-SI-070103	-22.000	
0002178	Interreg IVc project CASA	35.054	
0002217	Kennisdeling, proces, Leefbaarheid L@B	1.307.074	
0002241	ENGAGED	2.377	
1000302	Leges Ambulancevervoer		34
1000481	6.2b/c/d POP-subs.verb.leefbaarh.kl.kern		3.812
1000697	Interreg IVc project Casa		35.054
1000725	ENGAGED		65.443
1000751	Inkomsten Brabantse Dorpenderby 2014		5.000
06.04	Sociaal cultureel beleid		
0000748	Regionale Omroep, basissubsidie	16.844.114	
1000702	Omroep Brabant uitkomst onderhandelingen		500.000
Totaal programma Cultuur en samenleving		243.914.760	201.951.561

07 Investeringsagenda

07.01	Energietransitie		
0002112	Biobased Economy	306.933	
0002115	Elektrisch rijden & slimme netwerken	118.245	
0002118	FOM	3.500.000	
1000772	DU Rijks-EHS; GOB		11.900.000
07.02	Landschappen van allure		
0002095	Organisatiekosten Landschappen v. Allure	206.621	
0002232	Te verdelen LvA subsidies	25.499.000	
1000748	Inkomsten Landschappen van Allure		9.650
07.03	2018 Brabant: samen culturele hoofdstad		
0002138	Programmabureau 2018 Brabant	274.038	
07.04	Sportplan 2016		

Structureel evenwicht en incidentele lasten en incidentele baten in de jaarstukken 2013

		Incidentele lasten	Incidentele baten
1000749	Inkomsten sportplan		8.000
07.05	Grote erfgoedcomplexen		
0002168	Kwaliteitsborging	313.632	
07.06	Spaar- en investeringsfonds wegeninfrastructuur		
07.07	Groen Ontwikkelfonds		
0002278	GOB verwerving Prov. EHS	9.817.500	
0002290	GOB Inrichting Prov EHS	1.449.500	
0002291	GOB Inrichting Rijks EHS	1.453.800	
0002293	GOB verwerving Rijks EHS	11.900.000	
Totaal programma investeringsagenda		54.839.268	11.917.650

Algemeen financieel beleid

Algemene dekkingsmiddelen

0002193	Toevoeging voorziening Leningen	924.830	
1000002	Rente van belegd kasgeld		461.793
1000005	Decentralisatieuitk. in het prov.fonds		497.353
1000234	Dividend Eindhoven Airport NV		113.445
1000347	Onttrekking vrijval voorzieningen		3.000.000
1000510	Vrijval overlopende passiva (tussenrek.)		723.196
1000596	Opbrengst aandelenverkoop Essent		1.849.686
1000746	Dividend Oikocredit		6.631
1000766	Rente dep. verplicht Schatkistbankieren		2.590.718

Stelposten

0000013	Toev.aan de voorz.dubieuze debiteuren	-40.495	
0000017	Verschillen op kostenplaatsen	-547.770	
0001246	Stelpost afwikkelingsverschillen uitg.	-195.397	

Totaal algemeen financieel beleid

141.169 9.242.822

Totaal generaal incidentele lasten en baten

512.718.344 361.692.017

Structureel evenwicht zonder mutaties in reserves	Lasten	Baten
Lasten en baten in de jaarrekening 2013	921.005.322	923.944.719
Af : incidenteel	-512.718.344	-361.692.017
Structurele lasten en baten	408.286.978	562.252.702

Structureel batig saldo**153.965.724**

Structureel evenwicht met mutaties in reserves	Lasten	Baten
Lasten +stortingen in reserves	1.121.593.557	

Structureel evenwicht en incidentele lasten en incidentele baten in de jaarstukken 2013

	Incidentele lasten	Incidentele baten
Baten + onttrekkingen aan reserves		1.150.231.280
Af: incidentele lasten	-512.718.344	
Af: incidentele baten		-361.692.017
Af: mutaties in reserves	-200.588.236	-226.286.561
Structurele lasten	<u>408.286.978</u>	
Structurele baten		<u>562.252.702</u>
Structureel batig saldo	153.965.724	

Naam project: N279 ('s-Hertogenbosch – Veghel)

Omschrijving : De N279 tussen 's-Hertogenbosch en Veghel is een weg met 2x1 rijstroken die wordt omgebouwd tot een weg met 2x2 rijstroken. Er is een voorkeursalternatief bepaald dat is uitgewerkt in een provinciaal inpassingsplan met een milieueffectrapportage. Het voorkeursalternatief is: een provinciale weg met 2x2 rijstroken, ongelijkvloerse aansluitingen (m.u.v. aansluiting A2, De Brand, A50) en een nieuwe aansluiting Heeswijk-Dinther Zuid.

Beoogd effect: Het verbeteren van de bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid.

Belangrijkste mijlpalen:

Jaar	Mijlpaal
2013	Vaststelling provinciaal inpassingsplan Start aanbestedingsproces
2014	Gunning van het contract tot ombouw van de weg Reconstructie
2015	Reconstructie
2016	Reconstructie en Oplevering
2017	Onderhoudsfase

Toelichting Financiën

	Realisatie		Begroting				
	2013	t/m 2012	2013	2014	2015	2016	2017
Exploitatie (SIF)	€ 3.173.471	€ 14.153.513	€ 2.000.000	€ 14.000.000	€ 64.100.000	€ 69.100.000	€ 21.100.000
Exploitatie (BDU)	€ 272.029 - /-	€ 17.585.330	-	€ 1.035.000	€ 120.000	€ 120.000	-

Toelichting Financiën

Exploitatie (SIF)

Middels separate PS-besluiten is in totaal € 186 miljoen uit het spaar- en investeringsfonds Wegeninfrastructuur (SIF) onttrokken voor de ombouw van de N279 's-Hertogenbosch-Veghel. De overschrijding in 2013 is veroorzaakt doordat de subsidiebeschikkingen voor natuurcompensatie in de ecologische hoofdstructuur eerder zijn beschikt dan was voorzien. De actuele raming van de totale projectkosten blijft binnen het projectbudget van € 186 mln.

Exploitatie (BDU)

Bij de start van de planstudiefase is vanuit de Brede Doeluitkering Verkeer & Vervoer € 20 miljoen voor het project N279 's-Hertogenbosch – Veghel beschikbaar gesteld. Dit budget wordt ingezet voor voorbereidingskosten, aanleg eerste brug over de Zuid-Willemsvaart en anticiperende grondaankopen. Op het budget heeft in 2013 een onderuitputting van € 0,3 miljoen plaatsgevonden. Dit is gevolg van een administratieve correctieboeking (BTW).

Risico's

- 1 De Raad van State moet een oordeel uitspreken over het Provinciaal Inpassingsplan. Mogelijk dat de Raad van State nog opmerkingen heeft die van invloed zijn voordat het plan onherroepelijk kan worden. Dit kan gevolgen hebben in tijd en geld.
- 2 Gronden moeten worden verworven. Mogelijk dat grondeigenaren niet willen meewerken en onteigeningsprocedures moeten worden doorlopen. Dat heeft gevolgen in tijd en geld.

Naam project: Ombouw N261, Tilburg - Waalwijk

Contractnummer: 261.01.01.2011

Omschrijving :

De provinciale weg N261 tussen Tilburg en Waalwijk is een belangrijke weg. Heel Nederland kent de weg als toegang tot publiekstrekken als de Efteling en meubelboulevard Zanddonk Waalwijk. De weg wordt dan ook vaak de Eftelingweg genoemd.

De N261 wordt omgebouwd tot een weg met ongelijkvloerse kruisingen. De verkeerslichten op de N261 zelf verdwijnen. De weg krijgt verder over de hele lengte 2 maal 2 rijstroken. Tussen de aansluiting Professor Kamerlingh Onnesweg in Waalwijk en de tangenten in Tilburg komen aanliggende busstroken. De maximale snelheid op het gehele stuk wordt 100 km/uur, ook waar nu nog 120 km/uur mag worden gereden.

De natuur die door de verbreding van de N261 wordt aangetast, compenseert de provincie door de aanleg van 26 hectare nieuwe natuur naast de Loonse en Drunense Duinen en ten westen van Loon op Zand. Ook legt de provincie over de N261 tussen Loon op Zand en Kaatsheuvel een natuurbrug aan waarmee voor veel diersoorten een natuurlijke verbinding ontstaat tussen Landgoed Huis ter Heide en Loonse en Drunense Duinen.

Beoogd effect:

De N261 is aangelegd in de jaren 80. Anno 2012 kan de weg de hoeveelheid verkeer niet meer goed aan. Dat zorgt voor meer ongevallen, vooral kop-staart botsingen op de kruispunten met verkeerslichten.

Tijd om de weg grondig aan te pakken. Dat gebeurt nu en zal medio 2016 gereed zijn. De ombouw zorgt voor verbetering van de verkeersveiligheid, een betere doorstroming en een beter leefmilieu.

Belangrijkste mijlpalen:

Jaar	Mijlpaal
2012	Het project is op 18 juni 2012 opgedragen aan de combinatie BAM N261 Non Stop; een combinatie van de bedrijven BAM Wegen B.V. te Utrecht en BAM Civiel B.V. te Gouda die voor dit project gebundeld zijn in één team.
2013	Door BAM is gewerkt aan het maken van een ontwerp van de ombouw van de N261, de A59 en de aansluitingen. Faseringen per aansluiting en wegvak worden uitgewerkt en getoetst op ruimtelijke inpasbaarheid. Daarbij vindt afstemming plaats met de Provincie en andere omgevingspartijen. Streven was om bij deze uitwerking het aantal faseringen en daarmee het aantal faseringswisselingen te beperken om uiteindelijk de verkeershinder en verkeershinderbeleving zo klein mogelijk te houden. De start van de zichtbare uitvoeringswerkzaamheden aan de weg zelf is gepland in het voorjaar van 2014.
2014	De voortgang van de N261 kent vertraging door verschil van inzicht in contracteisen en een verschil van inzicht omtrent de verkeersveiligheid van de aansluiting knoop A59/N261. Dit is opnieuw aan de rechter voorgelegd. Uitspraak hiervan medio februari 2014. Afsproken is om een knip te maken tussen de N261 en de knoop A59-N261. De oplevering van het gehele werk zal later zijn dan door de aannemer aangeboden doch nog steeds passend bij de in het contract gestelde termijn medio 2016.
2014-2016	Uitvoering.
2016	De gehele oplevering van het werk vindt uiterlijk plaats op 31 juli 2016.
2016 - 2031	Meerjarig onderhoud aan wegvakken, markeringen, geluidbeperkende constructies en kunstwerken van de N261 gedurende een periode van 15 jaren vanaf datum oplevering.

Financiën:

	Realisatie		Begroting				
	2013	t/m 2012	2013	2014	2015	2016	2017
Investerings							
Uitgaven	0	110.996	3.700.000	50.100.000	29.489.004	3.000.000	
Inkomsten	0	0	3.700.000	800.000		3.000.000	
Netto	0	110.996	0	49.300.00	29.489.004	0	
Exploitatie (BDU)	7.587.711	5.246.392	12.300.000	50.000	2.802.888	5.800.000	200.000

Toelichting financiën:

De begroting is gebaseerd op de na aanbesteding aangepaste raming van de totale projectkosten. Een onderdeel daarvan betreft het op 18 juni 2012 aan de combinatie BAM N261 Non Stop opgedragen ontwerp, realisatie en onderhoud van de ombouw van de N261 voor een bedrag van € 76,3 miljoen. Het deel onderhoud dat betrekking heeft op het reguliere onderhoud (ca. € 1,3 miljoen voor 15 jaren, prijspeil 2012) wordt bekostigd uit de onderhoudsbegroting provinciale wegen.

Exploitatie (BDU)

In 2013 is € 4,7 miljoen minder gerealiseerd dan begroot. Oorzaak is de discussie met de combinatie BAM N261 Non Stop over ontwerpvrijheden (zie kopje risico's). Gevolg is dat er minder betalingen dan gepland aan de combinatie in 2013 hebben plaatsgevonden.

Risico's

Momenteel steekt één risico boven de rest van de risico's uit. Het betreft een discussie tussen de BAM en de provincie over het verschil van inzicht in contracteisen en omtrent de verkeersveiligheid van de knoop A59/N261. Er zijn interpretatieverschillen ontstaan op het ontwerpdeel uit het afgesloten contract. De kans van optreden van dit risico is groot en is deels al opgetreden. De gevolgen zijn aanzienlijk op de aspecten geld, tijd, kwaliteit en omgeving. Dit onderwerp staat hoog op de agenda en heeft de volle aandacht op bestuurlijk niveau. Er wordt met maximale inzet gewerkt om op dit punt, zo spoedig mogelijk, helderheid te verkrijgen en de risico's te beperken.

Naam project: Noordoostcorridor

Omschrijving : De Noordoostcorridor is onderdeel van de Gebiedsontwikkeling Brainporttoost en bestaat op hoofdlijnen uit:

- a. de aanleg van een nieuwe 2 x 2 strooks-weg met volledig ongelijkvloerse kruisingen tussen A50 (Ekkersrijt) en de Zuid-Willemsvaart nabij Beek en Donk ter completering van de ruit rond Eindhoven/Helmond en
- b. de ombouw van de N279 tussen A50 (Veghel) en A67 (Asten) tot een 2 x 2 strooks-weg met volledig ongelijkvloerse kruisingen op het deel N272 (Gemert) - A67 (Asten) en gelijkvloers op het deel A50 (Veghel) - N272 (Gemert).

Beoogd effect:

Bereikbaarheid verbeteren aan de oostzijde van de regio Eindhoven – Helmond tot aan Veghel en tegelijk kansen bieden voor de ruimtelijke ontwikkeling van het gehele gebied. Concrete doelstellingen:

1. Reduceren van de gevolgen van het verkeer door het Rijk van Dommel en Aa en het bestaande stedelijke gebied (met name Eindhoven en Helmond);
2. Verbeteren bereikbaarheid van de economische clusters binnen Brainport;
3. De robuustheid van het infrastructurele netwerk van de regio verbeteren.

Belangrijkste mijlpalen:

Jaar	Mijlpaal
2013	Notitie Reikwijdte en Detailniveau vastgesteld en vrijgegeven voor zienswijzeprocedure. Businesscase vastgesteld.
2014	Vaststellen Nota van zienswijzen NRD Vaststellen voorkeursalternatief MKBA opstellen en aanbieden aan Minister van Infrastructuur en Milieu
2015/2016	Vast stellen ontwerp PIP Start zienswijzeprocedure Vast stellen PIP
2016/2017	Vastgoed- en grondverwervingen, evt onteigeningen
2017	Start Realisatiefase

Financiën:

	Realisatie		Begroting				
	2013	t/m 2012	2013	2014	2015	2016	2017
Exploitatie (SIF)	€ 1.175.208	€ 482.092	€ 1.000.000	€ 4.517.907	€ 2.500.000	€ 2.500.000	

Toelichting financiën:*Exploitatie (SIF)*

In het door PS vastgestelde beheerskader spaar- en investeringsfonds wegeninfrastructuur (SIF) is € 450 miljoen voorlopig gereserveerd voor het project Noordoostcorridor. Middels een separaat PS-besluit is € 11 miljoen (van de voorlopige reservering) uit het fonds onttrokken voor de voorbereidingsfasen Notitie Reikwijdte en Detailniveau en het Provinciaal Inpassingsplan, inclusief project milieu-effectrapportage, en voor anticiperende grondaankopen.

In 2013 is € 0,2 miljoen meer uitgegeven aan de fase Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) dan in de begroting voor 2013 staat opgenomen. De (jaar)overschrijding valt binnen de totale beschikbare middelen ad. € 2,8 miljoen die voor NRD-fase gereserveerd zijn .

Risico's:

Het behouden van een sluitende businesscase in relatie tot ambitie, beleid en (lokale en regio)voorkeuren voor aanwezige tracé-alternatieven en uitvoeringsvarianten.

Naam project: Grenscorridor N69

Omschrijving: Ten zuiden van Valkenswaard vanaf de huidige N69 (Luikerweg) wordt een nieuwe weg (80 km/u, 1x2 stroken) aangelegd tot aan de nieuw te realiseren aansluiting A67 Veldhoven-West met 2 ongelijkvloerse aansluitingen. Een beperkt deel, vanaf de gelijkvloerse aansluiting bij de Locht tot en met de aansluiting A67, wordt 2x2 uitgevoerd. Daarnaast worden aanvullende verkeersmaatregelen op het omliggende gemeentelijke en provinciale wegennet (nulplusmaatregelen) gerealiseerd om o.a. sluipverkeer te weren. Een derde onderdeel van het project betreft de gebiedsimpuls. Deze gebiedsimpuls houdt in dat bovenop de verplichte compensatie en mitigatie een bedrag van € 12 miljoen wordt geïnvesteerd in het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit op de thema's landbouw, natuur, water, landschap en recreatie.

Beoogd effect: Het verbeteren van de leefbaarheid, veiligheid en bereikbaarheid voor het gebied van de Grenscorridor N69. Door de aanleg van de nieuwe weg en aanvullende verkeersmaatregelen zal het verkeer de daartoe gewenste routes gaan nemen en vermindert het sluipverkeer in de diverse kernen als ook in het buitengebied. Doorgaand (vracht)verkeer zal niet meer door Valkenswaard en Aalst gaan. Daarnaast zal door de gebiedsimpuls de ruimtelijke kwaliteit verbeteren, zoals landbouwstructuur en recreatieve mogelijkheden, waardoor de leefbaarheid verder zal verbeteren.

Belangrijkste mijlpalen:

Jaar	Mijlpaal
2012	Ondertekening van het Gebiedsakkoord Grenscorridor N69 waarin het maatregelenpakket Westparallel Plus is beschreven, bestaande uit een nieuwe weg, nulplusmaatregelen en een Gebiedsimpuls Vaststellen van het zoekgebied voor de nieuwe verbinding van de in Structuurvisie Ruimtelijke Ordening deel E: 'Grenscorridor N69'
2013	Voorkeursalternatief vastgesteld Notitie Reikwijdte en Detailniveau vastgesteld
2014	Vaststellen Provinciaal Inpassingsplan (PIP) en Project-MER Sluiten diverse (uitvoerings)overeenkomsten met vooral gemeenten in het kader van Gebiedsakkoord
2015-2018	Uitvoeren maatregelen nulplus en gebiedsimpuls
2015	Aanbesteden
2016	Start realisatie nieuwe weg
2018	1-1-2018 openstellen nieuwe weg

Financiën:**Realisatie Begroting**

	2013	t/m 2012	2013	2014	2015	2016	2017
Exploitatie							
Uitgaven	1.283.000	1.824.000	3.000.000	12.500.000	45.000.000	60.000.000	33.400.000
Inkomsten							
-bijdrage Rijk	1.283.000	1.824.000	3.000.000	12.500.000	45.000.000	9.393.000	
-rentebijdrage Rijk	86.764	1.084.674	800.000	PM*	PM*	PM*	
Netto	86.764	1.084.674	800.000	PM	PM	50.607.000 PM	33.400.000

* Betreft jaarlijkse renteinkomsten over de (restant) bijdrage Rijk op basis van dan geldend euribor-tarief

Toelichting financiën:*Algemeen*

De totale uitgaven van voor dit project zijn geraamd op € 154 mln, waarvan € 142 tbv de Nieuwe Verbinding en 12 mln tbv gebiedsimpuls. Hiervan wordt € 70 mln gedekt door inkomsten van het Rijk a.g.v. overdracht van de N69 naar de provincie in 2010. In de begroting worden de inkomsten gefaseerd, het uitgaveritme volgend genomen. De overige uitgaven van € 84 mln worden gefinancierd vanuit het Spaar- en investeringsfonds (investeringsagenda). Tevens is er binnen het uitvoeringsprogramma provinciale wegen € 5 mln gereserveerd voor bijdrage aan nulplusmaatregelen die uitgevoerd worden door de provincie

2013

In 2013 zijn er minder uitgaven (€ 1,7 mln) gedaan omdat de keuze van het voorkeursalternatief later plaats vond dan gepland. Reden hiervoor was dat het bereiken van bestuurlijke overeenstemming in de regio over het voorkeursalternatief wat meer tijd vergde dan gedacht, waardoor ook geplande grondaankopen niet in 2013, maar in 2014 plaats zullen vinden.

Risico's:

Ondanks het unanieme regionale advies over het voorkeursalternatief kan het zijn dat een partij en/of een individuele perso(n)en toch nog een gang naar Raad van State maken.